

Dravništvo Ljubljana Knafljeva ulica 5 - Telefon št. 3122 3123. 3124 3125 3126

JUTRO

Narodna znaša mesečno 25 - Din. za inozemstvo 40. - Din. Uredništvo: Ljubljana: Knafljeva ulica 5 telefon št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.

Uspeh Steegove misije

Radikalni socialisti opustili svoj odpor proti vstopu Tardieuja v vlado - Steeg bo brzkone jutri predložil predsedniku republike novo ministrsko listo

Pariz, 12. decembra. d. Senator Steeg, ki mu je bila poverjena sestava nove vlade po ponorečih misli Barthouja in Lavala, se je večeraj in danes pogajal v de'ovni sobi svojega starega prijatelja Branda s politiki o sestavi nove vlade.

posrečilo sestaviti trajno vlado in menijo, da je edini Briand zmožen rešiti sedanjo krizo Med tem je senator Steeg obvestil predsednika republike o uspehu svojih razgovorov s politiki Izjavil je, da bo svoja dosedanja še teoretična posvetovanja nadaljeval ter proučil možnost sestave »vlade pomirjenja« s stabilno večino O svojih misli se je izrazil vseskozi optimistično.

Pariz, 12. decembra g. Upanja senatorja Steega za sestavo nove vlade so se zvečer bistveno zboljšala. Ker so radikalni socialisti na večernem posvetovanju svoje frakcije umaknili svoj protest proti vstopu Tardieuja v vlado. Zato ima sedaj senator Steeg proste roke in bo mogel sestaviti vlado večino po lastni uvidevnosti. Zvečer je imel novo designirani ministrski predsednik Steeg razgovor s predsednikom republike. Njegov glavni stan je sedaj na 'Quai d'Orsay in bo najbrž v teku noči še nadaljeval pogajanja. Če ne bodo nastale nepričakovane težave, bo že jutri predložil predsedniku republike gotovo ministrsko listo.

Afera Oustric

Pariz, 12. decembra s. Parlamentarni odbor je prejel pismo bivšega pravosodnega ministra Perreta, v katerem popravlja svoje večerajšnje izjave in trdi, da francoski poslanik Besnard v službi za splošni fondovski pokret ni napravil pet demaršev, kakor je večeraj pomotoma navedel, temveč samo eno. Ostale lemarše je podzvela druga osebnost, ki jo noče imenovati. Pooblaščenec banke Oustric Barton je potrdil Perretove izjave in izjavil, da je prve dni junija in novembra, ko je čuvar pečatov, odklonil svoje honorarje kot unpravilni upravnege sveta za tekoča četrtletja. Šele po preteklem tednu je obe vsoti, ki jih je mel pod osebno zaporo, naložil na likvidacijski konto Oustricove banke.

Zopet burni prizori v nemškem parlamentu

Delna abstinenca narodnih socialistov - Izključitev poslanca dr. Göbbelsa - Odklonjeni predlogi narodnih socialistov

Berlin, 12. decembra d. Na večerajšnji seji državnega zbora so narodni socialisti izjavili, da bodo zaradi prejšnjih izredov odseljevalno zapustili zbornico, kadar bodo pričeli govoriti socialno-demokratski in komunistični poslanci in res, ko je prišel govoriti komunistični poslanec Müller, so odšli iz dvorane vsi narodni socialisti, ki so se jim pridružili tudi nemški nacionalisti in del stranke podeželskega ljudstva.

Berlin 12. decembra g. Državni zbor je mel danes zadnjo sejo pred božičnimi počitnicami. Tudi današnja seja je bila na znano nizkem nivoju kakor vse seje zadnje časa na katerih so narodni socialisti in komunisti naravnost tekmovali. kdo bo povzročal večji hrup. Pri debati o strašni rudniški katastrofi v Aisdorfu so komunisti nastopili kot revolucionarna protikapitalistična stranka in dolžili podjetnike izmožgavanja in pohlepa po dobičku.

Značilen za sedanji parlamentarni položaj je predlog nemške ljudske stranke, naj se k proračunu za l. 1931 predloži še dodatni proračun ki na bi vseboval redukcijo zneska 300 milijonov mark za javne zadatke. Pri sedanjih razdelitvah sil v državnem zboru mora takšen predlog ki je zaradi sedaj levice na skrajen odvor, brezpogojno privedi do krize. Zdi se celo, da takšna kriza nemški ljudski strank ne bi bila nezaželjena.

Berlin, 12. decembra. AA Nemški državni zbor je bil odzgoden do 3. februarja. Opozicijske stranke so protestirale proti odgoditvi. Odgoditev parlamenta bo imela v političnih krogih velik odmev. Listi so objavili dolge uvodnike, v katerih pozivajo vlado, naj zniža cene življenjskih potrebščin.

Zakaj je bil prepovedan film „Na zapadu nič novega“

Čudno stališče zunanjega ministrstva - Film bodo sedaj predstavljali po vsej Nemčiji v zaključenih družbah

Berlin, 12. decembra. d. Afera s filmom »Na Zapadu nič novega«, ki je izdelan po besedilu znanega Remarquejevega romana, je postala splošno politična zadeva. Zanimivo je, kako je došlo do prepovedi predvajanja tega filma. Vrhovna cenzurna oblast, ki je prepovedala predvajanje, se je v glavnem postavila na stališče ministrstva za državno brambo, ki je označilo film kot predstavljanje nemškega poraza.

pred prvo instanco, ko je izjavil, da film nemškemu ugledu v inozemstvu ne more biti škodljiv. Državno notranje ministrstvo se je postavilo na isto stališče kakor državno brambno ministrstvo ter je njegov zastopnik izjavil, da predstavlja film nemški narod izstradan, izčrpan, njegovo vojsko pa izpopolnjeno z najmlajšimi letniki. To baje ni predstavljanje nemške vojne, temveč nemškega poraza, zaradi česar vpliva na nemške gledalce poniževalno. Nemški narod se nahaja v letošnji zimi v stanju tako globoke duševne depresije in notranjega razkroja, da se mora odkloniti vse, kar more pospešiti notranji razdor.

Kakor se doznava, so sedaj uvadene pravice, da bi se prepovedani film predvajal po vsej Nemčiji v zaključenih družbah. Na enak način so že predstavljali v predvojni Nemčiji gledališke igre, ki jih je prepovedala cenzura.

Berlin, 12. decembra. AA. V narodno-socialističnih in konservativnih krogih je zavladalo veliko nezadovoljstvo. Ker je vlada prepovedala predvajanje filma »Na zapadu nič novega«. Nacionalistični krogi pri tem naglašajo, da ruši ta film ugled nemškega naroda.

Novi predsednik švicarske zveze Bern, 12. decembra AA. Zbornica je izvolila za predsednika švicarske konfederacije v l. 1931. Haeblerina. Za podpredsednika je bil izvoljen Motta.

JUGOSLAVIJA IN GRČIJA STA POBORNICI KONSOLIDACIJE BALKANA

Pomembni politični nagovori v Atenah - Tesno sodelovanje Jugoslavije in Grčije je maksima politike obeh držav - Atenska univerza časti ministra Marinkovića

Atene, 12. dec. AA. Na banketu, ki ga je snoči priredil v imenu grške vlade grški minister zunanjih zadev, g. dr. Mihalakopoulos, na čast jugoslovenskemu ministru zunanjih zadev dr. Vojislavu Marinkoviću in njegovi soprogi v hotelu »Grande Bretagne«, je bilo 150 povabljenih med njimi vsi člani grške vlade in osobe jugoslovenskega poslanstva ter spremstvo dr. Marinkovića. Minister Mihalakopoulos je imel naslednjo zdravico:

»Zelo me veseli, da morem biti tolmač grške vlade, parlamenta in vsega grškega naroda v izražanju prične dobrodošlice vaši ekscelenci, zastopniku prijateljske države, do katere goji Grčija čute iskrene in globoke zvestobe. Naši državci sta, nekakaj združeni na bojnih poljanah, v miru z vsemi silami nadaljevali delo pacifizma za blagostanje človeštva. Njun trud v tej smeri naj bi zagotovil blagostanje v tem delu Evrope, ki je pretrpel toliko preizkušenj v prejšnjih stoletjih ter odstranil lojalno vse posledice tekmovalnosti in nasprotstva, ki jih je preteklost pustila. Obe naši državi nimata pred očmi ničesar drugega kakor okrepitev odnosov z vsemi svojimi sosedi in to bo privedlo Balkan do velikega in solidnega razvoja in vzajemnega sodelovanja v intelektualnem gospodarskem in socialnem življenju. V vas, gospod minister, pozdravljam preizkušene in prepričanege apostole take inicijative in dvigam tole časo na zdravje Njunih Veličanstev kralja in kraljice Jugoslavije, kraljevskega doma ter velike in junaške jugoslovenske nacije in na zdravje vaše ekscelence in vaše gospe soproge.«

Nato zdravico je odgovoril dr. Marinkovič:

»Globoko sem ganjen nad besedami, ki ste jih izvolili izreči v srečo mojega vzvišenega gospodarja Nj. Vel. kralja in Nj. Vel. kraljice, kraljevske rodbi, našega naroda in mojih skromnih zaslug za okrepitev razmerja med obema našima narodoma. To razmerje je danes datum in tvoril del zgodovine naših držav. To je eno izmed jamstev za njuno stalnost in trajnost. Obe naši državi sta imeli velike skupne ideale v prošlosti, imata jih v sedanjosti in imeli jih bosta tudi v bodočnosti. Imata plemenito ambicijo, biti v tem delu sveta, kjer sta, elementu miru in napredka. Z vztrajanjem in zasledovanju mirolnih idealov, idealov vseh ljudi, ki dobro mislijo težita obe po tem, da ustvarita v teh krajih, ki so toliko prestali v zgodovini, stanje mirorljubnega sodelovanja in medsebojnih pogodb, ki bo edino moglo oploditi njuno dolgo borbo v preteklosti za narodno eksistenco in neodvisnost in žrtve, ki sta jih za to prestali.

Balkanski narodi morajo dokumentirati, da so se borili za narodno svobodo in neodvisnost držav in da je to bilo v interesu celokupne zajednice civiliziranih narodov. Naši državci se ne bosta ogibali izvršitvi svojih dolžnosti za dosego smotra, ki je podlaga njune politike. Prepričan sem, da smemo pri tem delu računati drug na drugega. Vem, da je to tudi mišljenje g. predsednika ministrskega sveta, ki je dolgoleten in preizkušen prijatelj moje države in pri katerem sem vedno pri vsakem srečanju opazil istovetnost pojmovanja mednarodnega položaja in vloge, ki jo imata obe naši državi. Izražajoč svoje zahvalo grški vladi in vam, g. minister, za tako prisrčni sprejem v vaši slavni prestolnici, dvigam časo na zdravje njegove ekscelence predsednika grške republike in na srečo ter napredka grškega naroda.«

Po banketu je bil svečan sprejem, ki se ga je udeležilo 800 povabljenec. Med njimi so bili zastopniki diplomatskega zbora, ugledni člani atenske družbe in zastopniki političnih, intelektualnih in socialnih krogov. Po sprejemu je bil ples, ki je trajal pozno v noč.

Konferenca med Marinkovičem in Venizelosom

Atene, 12. decembra AA. Danes ob 10. dopoldne so odpotovali Marinkovič, Venizelos in Mihalakopoulos s spremstvom v Maraton, da si ogledajo tamošnje velike hidroelektrične naprave. Nato sta priredila pogovor in gospa Venizelos v hotelu »Cecil« v Risidiji intimno kosilo na čast dr. Marinkovića.

Atene, 12. decembra p. Danes popoldne je bil zunanji minister dr. Marinkovič na atenski univerzi slovesno promoviran za doktorja honoris causae. V slavnostni dvorani univerze je bil zbran celokupni profesorski zbor z velikim številom dijaštva. Ko je dr. Marinkovič v spremstvu jugoslovenskega poslanika in vseh članov grške vlade stopil v dvorano, je bil sprejet z viharnim aplavzom. Rektor univerze je nato po običajnem ceremonijelu objavil, da je profesorski zbor sklenil podeliti dr. Marinkoviču naslov častnega doktorja in priznanje njegovih velikih zaslug na polju mednarodnega sodelovanja. Pri tej priliki je prišlo do novih velikih manifestacij za Jugoslavijo in za grško - jugoslovenske prijateljske odnose. Po promociji je odšel dr. Marinkovič na grob grškega neznanega junaka in položil tam vence.

Venizelosova evropska turneja

Atene, 12. decembra. M. Predsednik grške vlade gosp. Venizelos odpotuje 23. t. m. na svojo evropsko turnejo ter bo posetil Beograd, Dunaj, Varšavo, Prago, Pariz, London in Rim. V Beogradu se bo ustavil par dni, da vrne posej dr. Marinkoviču in da stopi v stike z našimi državniki. V političnih krogih pripisujejo temu potovanju grškega ministrskega predsednika veliko važnost. Zlasti podpirajo važnost njegovega poseta v Parizu in Londonu ter naglašajo, da bo Venizelos pri tej priliki dal francoski in angleški vladi zagotovilo, da grško - turški sporazum ni naperjen proti nobeni tretji državi ter da so neserese »se vedu o tem, da se snuje na bližnjem zvestu trovezna med Turčijo, Grčijo in Bolgarijo, ki bi bila pod vplivom Italije.

Visoko odlikovanje Karla Kovačevića

Beograd, 12. dec. p. Danes dopoldne ob 11. je bil sprejet v kraljevem dvorcu na Dedinju v daljšo avdijenco g. Karlo Kovačević, bivši podpredsednik HSS sklaatelj velikega kmetkega tabora, ki se je vršil pretekli ponedeljek v Zagrebu. Po avdijenci je g. Karlo Kovačević izjavil novinarjem: Bil sem v avdijenci pri Nj. Vel. kralju, da se mu poklonim in da mu kot predsednik veličanstva zborovanja v Zagrebu v imenu 130.000 hrvatskih seljakov podam izjavo neomajne zvestobe in udanosti hrvatskega kmetkega prebivalstva do svojega vzvišenega jugoslovenskega kralja. Pri tej priliki me je blagovolil Nj. Vel. kralj odlikovati z redkom in visokim redom Karadrdijeve zvezde IV stopnje. Srečen sem, da mi je bila baš pri tej priliki izkazana ta izredna čast in smatram, da s tem nisem odlikovan samo jaz osebno, marveč vsi udeleženci zagrebške zborovanja, ki zvesto stojijo za svojim kraljem, čegar očetovsko skrb za težave kmetkega prebivalstva obsega vse Hrvate, Srbe in Slovence.

Anketa o krizi v gozdni industriji

Beograd, 12. decembra. AA. Vse vesti v listih o tem, da ministrstvo za gozdove in rudnike skliče anketo strokovnjakov o krizi v gozdni industriji 16. t. m., so netočne. Z merodajnega mesta doznavamo, da bo ta anketa po vsej verjetnosti v drugi polovici januarja 1931.

Kralj pokrovitelj Društva za zaščito dece

Beograd, 12. decembra p. Nj. Vel. kralj je prevzel pokroviteljstvo nad Društvom za vzgojo in zaščito dece, ki ima svojo podružnice po vsej državi.

Dve pomembni svečanosti sušaškega Sokola

Sušak, 12. decembra. V soboto 13. t. m. se bosta vršili dve pomembni svečanosti tukajšnjega Sokola. Sušaško sokolsko društvo bo proslavilo 25-letnico svojega obstoja, ki bo združena s proslavo 30-letnice sokolskega udeleževanja dr. Bedekovića, sedaj šefa zagrebške policije.

Imenovanja v davčni službi

Beograd, 12. decembra AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je postavljen za davčnega kontrolorja v II/2 v Slovenjgradu I. Stare, zdaj v Novem mestu, za višjega davčnega kontrolorja v II/1 pri davčnem uradu Ljubljana-okolica Karl Brifrah, v Kriškem Stefan Praznik, v Kranju Tomaž Tavčar, v Mariboru Avgust Cejan in Ljubdevit Jutriša.

Atene, 12. dec. AA. Na banketu, ki ga je snoči priredil v imenu grške vlade grški minister zunanjih zadev, g. dr. Mihalakopoulos, na čast jugoslovenskemu ministru zunanjih zadev dr. Vojislavu Marinkoviću in njegovi soprogi v hotelu »Grande Bretagne«, je bilo 150 povabljenih med njimi vsi člani grške vlade in osobe jugoslovenskega poslanstva ter spremstvo dr. Marinkovića. Minister Mihalakopoulos je imel naslednjo zdravico:

»Zelo me veseli, da morem biti tolmač grške vlade, parlamenta in vsega grškega naroda v izražanju prične dobrodošlice vaši ekscelenci, zastopniku prijateljske države, do katere goji Grčija čute iskrene in globoke zvestobe. Naši državci sta, nekakaj združeni na bojnih poljanah, v miru z vsemi silami nadaljevali delo pacifizma za blagostanje človeštva. Njun trud v tej smeri naj bi zagotovil blagostanje v tem delu Evrope, ki je pretrpel toliko preizkušenj v prejšnjih stoletjih ter odstranil lojalno vse posledice tekmovalnosti in nasprotstva, ki jih je preteklost pustila. Obe naši državi nimata pred očmi ničesar drugega kakor okrepitev odnosov z vsemi svojimi sosedi in to bo privedlo Balkan do velikega in solidnega razvoja in vzajemnega sodelovanja v intelektualnem gospodarskem in socialnem življenju. V vas, gospod minister, pozdravljam preizkušene in prepričanege apostole take inicijative in dvigam tole časo na zdravje Njunih Veličanstev kralja in kraljice Jugoslavije, kraljevskega doma ter velike in junaške jugoslovenske nacije in na zdravje vaše ekscelence in vaše gospe soproge.«

Po banketu je bil svečan sprejem, ki se ga je udeležilo 800 povabljenec. Med njimi so bili zastopniki diplomatskega zbora, ugledni člani atenske družbe in zastopniki političnih, intelektualnih in socialnih krogov. Po sprejemu je bil ples, ki je trajal pozno v noč.

Konferenca med Marinkovičem in Venizelosom

Atene, 12. decembra AA. Danes ob 10. dopoldne so odpotovali Marinkovič, Venizelos in Mihalakopoulos s spremstvom v Maraton, da si ogledajo tamošnje velike hidroelektrične naprave. Nato sta priredila pogovor in gospa Venizelos v hotelu »Cecil« v Risidiji intimno kosilo na čast dr. Marinkovića.

Atene, 12. decembra p. Danes popoldne je bil zunanji minister dr. Marinkovič na atenski univerzi slovesno promoviran za doktorja honoris causae. V slavnostni dvorani univerze je bil zbran celokupni profesorski zbor z velikim številom dijaštva. Ko je dr. Marinkovič v spremstvu jugoslovenskega poslanika in vseh članov grške vlade stopil v dvorano, je bil sprejet z viharnim aplavzom. Rektor univerze je nato po običajnem ceremonijelu objavil, da je profesorski zbor sklenil podeliti dr. Marinkoviču naslov častnega doktorja in priznanje njegovih velikih zaslug na polju mednarodnega sodelovanja. Pri tej priliki je prišlo do novih velikih manifestacij za Jugoslavijo in za grško - jugoslovenske prijateljske odnose. Po promociji je odšel dr. Marinkovič na grob grškega neznanega junaka in položil tam vence.

Venizelosova evropska turneja

Atene, 12. decembra. M. Predsednik grške vlade gosp. Venizelos odpotuje 23. t. m. na svojo evropsko turnejo ter bo posetil Beograd, Dunaj, Varšavo, Prago, Pariz, London in Rim. V Beogradu se bo ustavil par dni, da vrne posej dr. Marinkoviču in da stopi v stike z našimi državniki. V političnih krogih pripisujejo temu potovanju grškega ministrskega predsednika veliko važnost. Zlasti podpirajo važnost njegovega poseta v Parizu in Londonu ter naglašajo, da bo Venizelos pri tej priliki dal francoski in angleški vladi zagotovilo, da grško - turški sporazum ni naperjen proti nobeni tretji državi ter da so neserese »se vedu o tem, da se snuje na bližnjem zvestu trovezna med Turčijo, Grčijo in Bolgarijo, ki bi bila pod vplivom Italije.

Visoko odlikovanje Karla Kovačevića

Beograd, 12. dec. p. Danes dopoldne ob 11. je bil sprejet v kraljevem dvorcu na Dedinju v daljšo avdijenco g. Karlo Kovačević, bivši podpredsednik HSS sklaatelj velikega kmetkega tabora, ki se je vršil pretekli ponedeljek v Zagrebu. Po avdijenci je g. Karlo Kovačević izjavil novinarjem: Bil sem v avdijenci pri Nj. Vel. kralju, da se mu poklonim in da mu kot predsednik veličanstva zborovanja v Zagrebu v imenu 130.000 hrvatskih seljakov podam izjavo neomajne zvestobe in udanosti hrvatskega kmetkega prebivalstva do svojega vzvišenega jugoslovenskega kralja. Pri tej priliki me je blagovolil Nj. Vel. kralj odlikovati z redkom in visokim redom Karadrdijeve zvezde IV stopnje. Srečen sem, da mi je bila baš pri tej priliki izkazana ta izredna čast in smatram, da s tem nisem odlikovan samo jaz osebno, marveč vsi udeleženci zagrebške zborovanja, ki zvesto stojijo za svojim kraljem, čegar očetovsko skrb za težave kmetkega prebivalstva obsega vse Hrvate, Srbe in Slovence.

Anketa o krizi v gozdni industriji

Beograd, 12. decembra. AA. Vse vesti v listih o tem, da ministrstvo za gozdove in rudnike skliče anketo strokovnjakov o krizi v gozdni industriji 16. t. m., so netočne. Z merodajnega mesta doznavamo, da bo ta anketa po vsej verjetnosti v drugi polovici januarja 1931.

Kralj pokrovitelj Društva za zaščito dece

Beograd, 12. decembra p. Nj. Vel. kralj je prevzel pokroviteljstvo nad Društvom za vzgojo in zaščito dece, ki ima svojo podružnice po vsej državi.

Dve pomembni svečanosti sušaškega Sokola

Sušak, 12. decembra. V soboto 13. t. m. se bosta vršili dve pomembni svečanosti tukajšnjega Sokola. Sušaško sokolsko društvo bo proslavilo 25-letnico svojega obstoja, ki bo združena s proslavo 30-letnice sokolskega udeleževanja dr. Bedekovića, sedaj šefa zagrebške policije.

Imenovanja v davčni službi

Beograd, 12. decembra AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je postavljen za davčnega kontrolorja v II/2 v Slovenjgradu I. Stare, zdaj v Novem mestu, za višjega davčnega kontrolorja v II/1 pri davčnem uradu Ljubljana-okolica Karl Brifrah, v Kriškem Stefan Praznik, v Kranju Tomaž Tavčar, v Mariboru Avgust Cejan in Ljubdevit Jutriša.

Sanitetni konvenciji z Madžarsko

Beograd, 12. decembra p. »Službene Note« obnavljajo ukaz, s katerim se ratificirata z Madžarsko sklenjeni konvenciji o obrambi proti nalezljivim boleznim in medsebojni negi bolnikov. Konvenciji dobita obvezno moč, ko bodo izmenjene ratifikacijske listine.

Finančna blokada Italije?

Po informacijah pariškega tiska grozi Italiji popolna finančna blokada — Nezadovoljstvo v italijanski armadi

Pariz, 12. dec. M. »L Action Française« objavila pod naslovom »Finančna blokada Italije« naslednje zanimive informacije: Fasišistični vlad, je nujno potreben denar, toda ne ga naj dobi. Na vsem svetu sta samo dve državi ki bi mogli dati Italiji večje posojilo. To sta Francija in Zedinjene države Amerike. Jasno je, da Francija ne more dati Italiji denarja, ki bi ga uporabila za oboroževanje proti Franciji in za izvojevanje pomorske paritete. To brani Franciji tudi akcija italijanske vlade, da spravi pod svojo zastavo vse evropske revizioniste in da izplača fakture ruskega dumpinga. Kar se tiče Zedinjenih držav, naglašajo »New York Times«, da bi mogla dati Amerika Franciji posojilo samo pod pogojem, če pride prej do pomorske sporazuma s Francijo in Italijo in če Italija opusti svoje zaveznitvo z Nemčijo in Rusijo. Sedanja politika Italije smatrajo v ameriških krogih za avanturo, ki je baš vse prej, kakor pa garancija za posojilo. Nesporazum med Francijo in Italijo interesira washingtonsko vlado še mnogo bolj, kakor ameriške bančnike, ker ogroža borba za pariteto na morju angleško-ameriški pomorski razorožitveni

ni sporazum. Avanturistični značaj antante med Italijo, Nemčijo, Rusijo in drugimi revizionističnimi elementi, duh revanšne politike in razdornost take akcije za mednarodno sporazumevanje, so izven vsakega dvoma. Sklep ameriških bančnikov, da ustavijo Italiji vse kredite in da ji ne prožijo več finančnih sredstev za vojne priprave pomeni z drugimi besedami finančno blokado Italije.

Milan, 12. decembra. M. Ogronomno senzacijo je izzvala v vsej javnosti nedavna aretacija znanih italijanskih generalov Cavilla in Diardinia. Oba spadata med najodličnejše italijanske vojske in uživata v italijanski vojski največji ugled. Kakor se dosedaj doznava, ju je dal Mussolini aretirati zaradi tega, ker sta poslala kralju spomenico, v kateri opozarjata na škodljivo favoriziranje oficirjev milice. Oficirji aktivne vojske se čutijo zapostavljene, ker se oficirji milice niti po svoji moralni kvaliteti niti po svoji strokovni kvalifikaciji ne morejo meriti z aktivnimi oficirji. Italijanski kralj je poslal to spomenico Mussoliniju, ki je odredil aretacije obeh upornih generalov. Ta korak Mussolinija pa je izzval v italijanski armadi veliko nezadovoljstvo.

Železniške ugodnosti za člane Sokola

Prometni minister je izdal pravilnik, ki naj podpre in olajša delovanje sokolskih organizacij

Beograd, 12. decembra. AA. Na osnovi zakona o osnovanju Sokola kraljevine Jugoslavije je minister za promet predpisal pravilnik o južani vožnji za člane Sokola kraljevine Jugoslavije na vseh državnih železnicah in parnikih v državni eksploataciji. Beograd, 12. decembra. P. Pravilnik o vožnji ugodnosti za funkcionarje in člane Sokola kraljevine Jugoslavije pri potovanjih na državnih železnicah in parobrodih vsebuje naslednje določbe: Stalno brezplačno karto I. razreda za vse proge v državi dobe prvi namestnik starešine, saveznik načelnik in savezna načelnica ter predsednik prosvetnega odbora. Karte za posamezna potovanja lahko dobe po potrebi vsi

člani izvršnega odbora saveza SKJ. Člani uprave saveza, ki stanujejo izven Beograda, dobe za vsako potovanje na seje brezplačno karto I. razreda. Vsaka župa dobi dve stalni letni brezplačni karti II. razreda. Člani članice, naraščaj in deca uživajo posebne ugodnosti pri skupnih izletih, pri potovanju na letovanje itd. Če jih je najmanj 10, imajo pravico do polovične vožnje, v oddaljenosti nad 100 km pa lahko uporabljajo tudi brzovlak. Za javne nastope je prevoz potrebnega orodja in drugih priprav brezplačen. Za udeležence vsesokolskih zletov doma in na tujem imajo vsi člani pravico do četrtinske vožnje.

Svetovna kriza se je še zaostрила

Mednarodna trgovska zbornica svari pred pretirano bojznijo in prevelikim pesimizmom

Beograd, 12. decembra. AA. Od 5. do 10. decembra se je vršila v Parizu seja mednarodne trgovske zbornice, kateri so prisostvovali predstavniki skoro vseh evropskih in mnogih izvenevropskih držav. Jugoslovenski nacionalni odbor mednarodne trgovske zbornice sta zastopala Vojislav Petković in Svetislav Marudić.

dolkov in s tem v zvezi padec cen na veliko in na drobno, splošna poljedelska kriza, brezposelnost v industrijskih državah, delna zatvoritev tržišč (Rusija in Kitajska), razne ovire v finančnem življenju, padanje kupne moči denarja, ruski dumping, ki povzroča težke razmere v nekaterih panogah gospodarstva itd.

Na seji so razpravljali o svetovni gospodarski krizi ter ugotovili, da se je gospodarska depresija na vsem svetu od zadnjega zasedanja mednarodne trgovske zbornice še povečala in to celo v državah, katerim je bila kriza prej prizanesla. Tudi prej so se že pojavljale težke gospodarske krize, toda težina sedanje krize je v tem, da vlada po celim svetu. Situacija je taka, da je potrebno čim širše sodelovanje za njeno sanacijo.

Istočasno je mednarodna trgovska zbornica ugotovila, da ni razloga za pretirano bojazen in prevelik pesimizem. Po vseh depresijah pride doba naglega dviga in blagostanja, zato pesimizem ni na mestu. Treba je delati čim intenzivneje na ustvaritvi mednarodnega sodelovanja za sanacijo svetovnega gospodarskega položaja. Mednarodna trgovska zbornica je sklenila sklicati mednarodno anketo, na kateri se bo razpravljalo o vzrokih gospodarske krize in se bodo ugotovile smernice mednarodnega sodelovanja za njeno sanacijo.

Zgradba proge Koprivnica-Varaždin

Koprivnica, 12. decembra n. Kakor se zatrjuje v tukajšnjih poučnih krogih, je zgradba železniške proge Koprivnica-Varaždin zopet na dnevnem redu. Z gradbenimi deli bi se imelo pričeti že pridojno pomlad.

Prezvem bakarske proge

Sušak, 12. decembra n. Posebna komisija ministrstva javnih del je danes prevzela od gradbene tvrdke Stanković in Gjorgjević spodnji ustroj železniške proge Bakar postaja—Bakar pristanišče.

Plenarna seja zagrebške Zbornice za TOI

Zagreb, 12. decembra. n. Danes se je vršila plenarna seja zagrebške Zbornice za TOI. Na seji se je razpravljalo o aktualnih gospodarskih problemih, zlasti o vprašanju samoupravnih dejavov. Uvodoma je podal predsednik Zbornice Milan Vrbanić poročilo o splošnem gospodarskem položaju, o čemer se je razvila občirna debata. Posamezni govorniki so naglašali potrebo znižanja samoupravnih bremen. V svrhu izenačenja obremenitve naj bi se unificirali gotovi davki banovin in občin, da bi vsled prevelike diferenciacije ne trpela konkurenčna zmožnost v trgovini.

Devetletna nosečnost

Praga, 12. decembra d. V Jindřichovem Hradcu na južnem Češkem se je pripetil nenavaden slučaj devetletne nosečnosti. Neka 32-letna ženska je že več let trpela težke bolečine v trebušni votlini, ne da bi mogli ugotoviti vzrok bolezn. Šele po izvršeni operaciji so doznali, da gre za vsakakor izreden slučaj nosečnosti izven maternice in da je žena l. 1921., ne da bi vedela, porodila dete v trebušno votlino. Sedaj so otroka, dečka, z operacijo odstranili. Tehtal je 4 kg in bil popolnoma dobro razvit, toda še povsem poapnjen. Žena se poživiti po operaciji popolnoma dobro.

Nudite svojcem srečo

Za Božič in novo leto naj bo v vsaki družini med darili tudi srečka državne razredne loterije.

Dobite jih v vseh podružnicah »Jutra« in v oglašnih oddelkih »Jutra« v Ljubljani.

Združna hranilnica z. z. o. z., Ljubljana Sv. Petra cesta 19.

Uspeh ženevskih razorožitvenih pogajanj

London, 12. decembra. s. »Daily Herald« piše v uvodniku, da sklepa pariški tisk po ženevskih razorožitvenih posvetovanjih, da se namerava Anglija postaviti na stran Francije proti Nemčiji in Italiji. List pripominja, da je to misel rodila le želja Francozov. Angleška politika v Ženevi ni niti za Francijo, niti za Nemčijo, temveč samo za Društvo narodov. Angleška zunanja politika, zaključuje list, temelji na načelih pakta Društva narodov in na želji, da bi vzdrževala mirovne in prijateljske odnose z vsem svetom.

Moskva, 12. decembra. AA. »Izvestja« pišejo o pripravljani konferenci za razorožitve, da ta ni dosegla drugega, kakor da je sestavila načrt bodoče konvencije o razorožitvi. Sovjetska delegacija je morala zato zavzeti popolnoma negativno stališče in kategorično odkloniti ta načrt.

Madžarska bojevitost

Budimpešta, 12. dec. s. V debati o zakonskem predlogu za preskrbo podčastnikov je izjavil honvedski minister Gömbös, da je treba kljub vsemu pacifizmu prebiti, da je v zgodovini vedno potreben meč in sicer tudi v defenzivnem oziru. Tisočletni meč Madžarske je treba ohraniti oster in čist. Razorožena Madžarska bi pomenila veliko nevarnost za mir, ker bi jo tem lažje smatrali za plen, dočim je oborožena Madžarska na straži za mir. V Evropi se tja majoje, je naglašal Gömbös. Živimo v težkem času in pred velikimi zgodovinskimi dogodki. Prenašati moramo sedanjost z moškimi junaštvom, dokler ne bo z božjo pomočjo prišlo, kar si vsi želimo.

Grof Karolyi o svoji politiki

Budimpešta, 12. dec. g. Po prevzemu poslova je novi madžarski zunanji minister grof Karolyi podal tisku kratko izjavo, v kateri pravi med drugim, da hoče slediti ciljem in politiki svojega prednika. Vostalem se glede na zunanje politične smernice popolnoma strinja z ministrsk. predsednikom grofom Bethlenom. Razen tega je novi zunanji minister napovedal večji razmah poslanstva diplomatskih zastopstev v inozemstvu.

Nov kazenski postopek proti mladoletnim v CSR

Praga, 12. decembra h. V poslanski zbornici je bilo danes prvo čitanje in glasovanje o zakonskem predlogu za kazenski postopek proti mladoletnim. V zvezi s tem se je razvila daljša debata o smrtni kazni.

Veliko francosko posojilo Rumuniji

Bukarešta, 12. decembra s. V poučenu krogih izjavljajo, da je prejela vlada od francoskih finančnih skupin dve ponudbi posojila. Izjavlja je, da je pripravljena sprejeti drugo ponudbo v višini 600 milijonov frankov za poljedelske kredite. Rumunski poslanik v Parizu Cesiano, ki je prišel v Bukarešto, da bi obvestil kralja in vlado o pogojih posojila, je odgovoril z odgovorom že nazaj v Pariz. V odločilnih krogih zatrjujejo, da bodo pogajanja približno v desetih dnevih zaključena.

Katastrofalen požar v Carigradu

Carigrad, 12. decembra. g. O požaru v Carigradu poročajo, da je izbruhnil v evropskem delu mesta Pesikiti. Doselej je pogorelo 400 hiš. Gasilci si zmanj prizadevajo, da bi ogenj pogasili. Kakor sklepajo, je pod razvalinami pogorelih hiš tudi mnogo človeških žrtev, katerih števila doslej ni bilo mogoče ugotoviti.

Novo žrtve megle v Belgiji

Bruselj, 12. dec. g. Smrtonosna meglja v dolini Meuse zahteva še vedno nove žrtve. V Engisu so večerjale 15 smrtnih primerov. Neki prebivalec leži v brezupnem stanju. Zelo zanimivo dejstvo so ugotovili večerj, da so istočasno, ko je ležala smrtonosna meglja nad dolino Meuse, opazili slični pojav tudi v Flandriji v bližini Genta, ki je 150 km oddaljen od Engisa. Številne osebe so imele težkoče pri dihanju in so morale leči v posteljo, vendar meglja ni zahtevala nobene smrtno žrtve.

Hradčani ograzani od talne vode

Praga, 12. decembra d. Lyonska katastrofa, ki jo povzročile podzemeljske vode, je dala po poročilu »Prager Tagblatt« povod, da so se pospešila zavarovalna dela na Hradčanih, čigar temelji so bili že dalj časa ograzani od talne vode, čeprav se ne more govoriti o neposredni nevarnosti.

Velik požar v Berlinu

Berlin, 12. decembra g. V tovarni na Akademiestrasse je izbruhnil iz neznanega vzroka požar, ki se je s silno naglico razširil na vsa trinadstropna poslopja. Tovarna je pogorela do tal. Povzročena škoda je ogromna, vendar je baje krita z zavarovalnico.

Potres v Armeniji

Carigrad, 12. decembra g. V okolici Erzindžana v Armeniji je bil večerj hud potres. Mnogo oseb je bilo ranjenih. Vlada palača, več drugih višnih poslopij in številne stanovanjske hiše so bile težko poškodovane.

Velika eksplozija v angleškem rudniku

London, 12. decembra g. V rudniku Houghton-Main pri Barnsleyu je danes nastala velika eksplozijska katastrofa, pri kateri je bilo 14 rudarjev težko ranjenih. Vzroki katastrofe niso pojasnjeni.

Železniška nesreča v Rumuniji

Bukarešta, 12. decembra s. Zaradi napačno postavljenih kretnic je na postaji Giurgiu skočil s tira petrolejski vlak. Tri osebe so bile ubite, dve pa težko ranjeni.

Pomilostitev večkratnega morilca

Budimpešta, 12. decembra g. Kurialno sodišče v Budimpešti je danes izpomenilo smrtno kazen večkratnega morilca Fr. Langa v dosmrtno ječo. V utemeljitvi izvajajo sodišče, da so Langa, ko je bil v boju na ruski fronti, ujeli ruski vojaki ter ga pribili na križ, kjer je visel tri ure s preluknjanimi dihami. Sodišče domneva, da je imela ta kazen za živčni sistem obtoženca hude posledice in je zaradi tega odpuščila smrtno kazen.

Velike povodnji v Prekmurju

Prekinjen promet — Jezero pod Lendavo

Po vsem Prekmurju dežuje neprestano že dva dni, z dežjem se meša sneg, tako da je povsod vse polno vode. Mura je zvrhana in če ne bo prenehala liti, obstoja nevarnost, da bo Mura zopet stopila čez bregove in poplavlila vso okolico. Vse bolj, kakor v Muri, pa je voda napolnila struge potokov Cruca, Ledave in Kobiljanskega potoka. Vsi trije potoki so se zili v eno samo veliko reko, po kateri se vali deroča blatna voda. Na poljih in travnikih pod Lendavo je zopet nastalo običajno jezero, kakor pri letošnjih prejšnjih povodnjih.

Voda raste s silno naglico, zlasti v Kobiljanskem potoku. Še danes jutraj so se ljudje pripeljali na vozovih po opravljenih v

Lendavo po banovinski cesti Beltinci - Dobrovnik - Lendava. Pripeljali je tudi poštni avtobus. Popoldne pa se že niti avtobus niti vozovi niso mogli vrniti po tej cesti. Pri vasi Zamostje se na omenjeni cesti gradi novi most, zato se je vršil promet po zasilem mostu. Tega je voda opoldne dvignila in deloma porušila. Tako je na tej cesti promet začasnoma ukinjen. Poštni avtobus se je vrnil v Soboto po cesti skozi Črensovec. Prav tako so se morali ljudje iz Dobrovnika in Turniška peljati domov po tej cesti in napraviti velikanski ovinek.

Ker se dežuje in voda še narašča, je pričakovati velike povodnji, kakršne še letos nismo imeli.

Vremenoslovci napovedujejo katastrofalno izpremembo vremena

Po mnenju dunajskega profesorja bodo v naših krajih nastala neurja, nakar bo sledil hud mraz

Dunaj, 12. decembra. c. Znani vremenoslovci profesor Myrbach napoveduje za bližnje dni katastrofalno izpremembo vremena v Srednji Evropi. Nad Anglijo in Rokavskim prečivom divja silna burja, ki prodira polagoma proti vzhodu in je že dosegla francosko obalo, z vzhoda pa prihaja preko Rusije polarni mrzli val, ki je že dosegel Poljsko in naglo napreduje proti Karpatom. V Srednji Evropi bosta oba vala trčila, kar bo imelo za posledico katastrofalna neurja in nagli padec temperature pod ničlo, ker ni verjetno, da bi se mrzli val ustavil pri Karpatih.

višjih legah je zapadlo že nad en meter snega, v nižinah pa skoro pol metra. Proti zaradi snežnih zametov zelo trpi Avtomobilski promet je skoro popolnoma ustavljen.

Zima na Češkoslovaškem

Praga, 12. decembra. s. Na južnem Češkem okoli Budejovic in v Češkem lesu so divjali večerj ves dan silni snežni viharji, ki so povzročili velik zastoj v prometu. Mnogo avtobusov je običajno v snegu. Številni vlaki so dospeli z večurnimi zamudami. Telefonske in brzojavne zveze so prekinjene.

Dve senzaciji brzega turnirja z dr. Aljehinom

Pirc porazil dr. Aljehina, Vidmar Milan ml. pa Pirc — Aljehin in Pirc sta dosegla enako število točk

Ljubljana, 12. decembra. Nocoj se je vršil v glavni dvorani Kazine brzi turnir, katerega so se udeležili svetovni šahovski prvaki dr. Aljehin in 7 naših izbranih šahistov. Igrali so Pirc Vasja, Vidmar Milan ml., Vidmar Ciril, Furlani, Gabrovšek, Vogelnik in Rupnik. Za brzi turnir je vladalo tako kakor za sinočno simultansko produkcijo veliko zanimanje, ki se je stopnjevalo od kola do kola, zlasti pa potem, ko je Pirc porazil dr. Aljehina. To je bilo v četrtem kolu in glavna senzacija dne, druga senzacija je pa bil poraz našega mojstra Pirc v tretjem kolu po Milanu Vidmarju ml. Rezultati sedmih kolov so bili:

I. kolo

Partija Furlani * Rupnik je končala remis. Pirc je porazil Vogelnika, Milan Vidmar ml. pa Gabrovška, dočim se je Ciril Vidmar Aljehinu vdal.

II. kolo

V drugem kolu je zmagal dr. Aljehin nad Milanom Vidmarjem ml., istotako Pirc nad Gabrovškom in Vogelnik nad Furlanijem. Rupnik je porazil Cirila Vidmarja.

III. kolo

Rupnik je izgubil igro napram Aljehinu, Vogelnik napram Cirilu Vidmarju. Gabrovšek je porazil Furlanija, mojster Pirc se je moral vdati Milanu Vidmarju ml.

IV. kolo

Aljehin je izgubil po trdovratni in najdalj trajajoči borbi proti Pircu. Furlani je podlegel Milanu Vidmarju ml., Gabrovšek pa Cirilu Vidmarju. Vogelnik je porazil Rupnika.

V. kolo

Partijo Vogelnik * Aljehin je odločil Aljehin v svojo korist, Gabrovšek je pa izgubil proti Rupniku. Milan Vidmar ml. je porazil svojega strica Cirila Vidmarja, Pirc pa Furlanija.

VI. kolo

Aljehin je zmagal nad Furlanijem, ki se je pa zelo žilavo boril Ciril Vidmar je izgubil napram Pircu. Rupnik je porazil Milana Vidmarja ml., dočim je Vogelnik zmagal nad Gabrovškom.

VII. kolo

V zaključnem kolu je Gabrovšek naglo izgubil partijo proti Aljehinu, Milan Vidmar ml. je pa porazil Vogelnika. Pirc je precej naglo odpravil Rupnika. Furlani in Ciril Vidmar sta pa remizirala.

Končna situacija je bila ta, da sta si prvo in drugo mesto brzega turnirja delila dr. Aljehin in Vasja Pirc, ki sta dosegla vsak po 6 točk. Njima je sledil Missegla vsak po 5 točkam, četrti je bil Rupnik s 3 in pol točke, peti Ciril Vidmar, ki je dosegel 2 in pol točke, in šesti Vogelnik s 3 točkami. Dočim sta Gabrovšek in Furlani dosegla po 1 točko. Turnir je trajal točno dve uri. Vodil ga je dr. Vidmar, ki je z uro v roki dajal z zvoncec signale za vsakokratno potezo. Čim je zapel zvonec, je moral že vsak šahist napraviti potezo.

Velika modna revija

kakršne Ljubljana še ni videla. danes ob 8. zvečer v veliki dvorani „Uniona“

Ne zamudite izredne prilike! Pridite vsi!

Staranje je posledica pomanjkljive nege !..

Če si hočete ohraniti mladost in lepoto, ostanite zvesti Crème Simon, katere svetovni sloves jamči za absolutno zanesljiv učinek.

Ne suha ne mastna, a voljna po vaši želji napravi kožo mehko in nežno in da polti mladostno svežost.

Rabiti morate ob enem Puder Simon in Milo Simon.

CRÈME SIMON
PARIS

Naši kraji in ljudje

Gostovanje svetovnega prvaka dr. Aljehina v Ljubljani

Ljubljana, 12. decembra.

Kakor je »Jutro« že v svoji večrajšnji drugi izdaji poročalo, je dr. Aljehin v simultanski produkciji proti 35 našim igralcem dobil 26 partij, s 7 igralci je remiziral, dvema je pa podlegel. Produkcija je trajala od 20. do 2.30 davi in je bila zaključena s partijo Aljehin : Jeran, ki se je končala remis. Zmagala sta nad dr. Aljehinom samo mladi Julij Gabrovšek in pa Ivo Zidan. Remizirali so Ludvik Gabrovšek, brat zmagovalca, Cyril Vidmar, Smale, prof. Zimbek, Cibic, Jeran in Kordiš.

Izlet na Bled

Po turnirju je odšel dr. Aljehin v Ljubljanski klub, kjer je bil gost dr. Vidmarja in je ostal v njegovi družbi skoro do 5 zjutraj. Šele nato se je podal v hotel, toda spal ni dolgo, kajti ob 11. so že prišli ponj člani pripravljalnega odbora v spremstvu našega odličnega šahista Vasje Pirca in saveznega tajnika Mirka Magdiča se je okrog pol 12. dr. Aljehin v avtomobilu odpeljal na Bled in njegovo idilično jezero sta dr. Aljehinu izredno ugajala. Vreme je bilo lepo in so se naše gorenske planine lesketale v blesteči belini. Gostje so ložirali v hotelu Petran, kjer so jim postregli z izvrstnim kosilom. Na Bledu je ostal dr. Aljehin nekaj ur, popoldne okrog 16.30 pa se je vrnil nazaj v Ljubljano.

Sprejem pri banu

Takoj po prihodu je bilo dr. Aljehinu javljeno, da ga želi sprejeti ban Dravske banovine dr. Marušič. V spremstvu dr. Eгона Stareta kot predsednika pripravljalnega odbora se je nato dr. Aljehin odpeljal na banksko upravo, kjer ga je sprejel g. ban ob 17. Pozdravil ga je v slovenskem jeziku in mu želel iskreno dobrodošlico, nato sta se oba razgovarjala v francoščini. Dr. Aljehin je med drugim omenil, da je že davno gojil željo, posetiti Jugoslavijo, kjer ima tudi sorodnike svoje prve žene, ki se je pisala Katočeva in je bila po rodu iz Kotora. G. ban in dr. Aljehin sta nato še objajala spomine na Rusijo, po kratkem in prijetnem razgovoru pa se je nato šahovski prvak poslovil od bana, nakar je bil sprejet tudi pri bananu dr. Pirkmajerju.

Z bankske uprave se je odpeljal dr. Aljehin na magistrat, nato pa se je vrnil v hotel Ob 18.30 je nastopil v kazinski dvorani na brzem turnirju, o katerem je poročilo na drugi strani.

Aljehinovo mišljenje o naših igralcih

Naš urednik se je razgovarjal s šahovskim prvakom dr. Aljehinom in ga vprašal po njegovem mnenju o naših šahistih. Dr. Aljehin je bil sicer, kakor običajno, precej rezerviran. Dejal pa je, da ima Ljubljana 12 odličnih igralcev in da ni pričakoval takega odpora niti tako velikega zanimanja javnosti. Pohvalil je vzorno organizacijo prirediteljev in omenil, da je tudi publika pokazala izredno disciplino, s čimer mu je bilo omogočeno intenzivno poglobljenje pri simultanski produkciji.

Važne zadeve Bohinja

Bohinjska Bistrica, v decembru. V proračunu občine Bohinjska Bistrica, ki je bil sprejet na zadnji seji, so zlasti važne naslednje postavke in določila: Občinski dohodki znašajo 12.900 Din, izdatki pa 196.882 Din in se bo primanjkljaj križal z naslednjimi davčinami: 20% določila na neposredne davke v vsaj občini, v vasi Bistrica pa še posebej 25% določila za vodovod, občinska trošarina na vino je določena od 110 Din, za žganje, špirit, rum in slajeno žganje 10% hektolitrskost stopinje alkohola, na pivo po 25 Din od hl. občinska določila za živino od govedi nad enim letom po 25 Din, od govedi pod enim letom po 15 Din, od svinj po 15 Din, drobnice po 5 Din in od 100 kg uvoženega mesa ali od mesnih izdelkov po 20 Din. Občinska davščina od postelje od vsakokratne prenočitve vsakega

tujca po 1 Din. Te davščine je občinski odbor sklenil soglasno, da zadosti potrebam časa in zagotovi občini gospodarski razvoj.

V občinskem načrtu je izpopolnitev vodovoda v Bistrici. Vodo bodo zajeli iz potoka Bistrica, vodovod pa bo zgrajen v Bitnjah. V načrtu je tudi gradnja vodovoda pri Sv. Janezu in na Ribičevem lazju, ker je to zaradi naraščajočega tujskega prometa nujno potrebno. Občina je najela 300.000 Din kaldrminskega posojila na račun svojega kaldrminskega fonda in s temi sredstvi prične z regulacijo hudournika Belca. Kot najnižji ponudnik je prevzelo delo podjetje Pokret iz Beograda. Regulacija bo izvršena do poletja prihodnjega leta, potrebna pa je tudi zaradi varnosti same Bohinjske Bistrice pred hudournikom. Ta regulacija je tudi predpogoj izvedbe celotnega regulacijskega načrta Bohinjske Bistrice in drugih prevažnih del v Bohinju, ki so potrebna z ozirom na pospeševanje tujskega prometa. Med ta dela spadajo tudi gradbena dela v izpopolnitev banovinske ceste od Bohinjske Bistrice proti Sv. Janezu, Dela, ki so bila že pred dovršitvijo, so se morala zaradi zime prekiniti, a se bodo po možnosti takoj nadaljevala, da bo cesta meseca maja že površena. To bo ena najlepših cest, izpopolnila bo krasoto bohinjske okolice in bo v ponos banovini in državi.

S posebno vneto se prebivalstvo Bohinja zanima za mednarodne smuške tekme. Za te tekme se pripravljajo vse organizacije, da bodo najbolj izvršene vse priprave, ki jih zahtevajo take velike prireditve. Smučarji se v svojem »Smuškem klubu« vneto teoretično pripravljajo in bodo pokazali svoje delo na akademiji 26. t. m. V nedeljo 7. t. m. pa so priredili zopet dobro obiskano predavanje o tehniki smučanja. Vneto pa so tudi na delu druge organizacije, da pripravijo posetnikom smuških prireditev najboljši sprejem. Bohinj je najbolj pripravljen na velpomembne prireditve in bo gotovo to priliko dobro uporabil v prid svoje ožje in širše domovine.

Prosvetno delo v najvišji vasi na Gorenjskem

Koprivnik, 12. decembra.

Se mesec ni minil, kar je šel preko Gorenjske glas, da so na Koprivniku ustanovili novo presenečenje Dne 7. in 8. t. m. je imel Sokol že svojo prvo igrano »Mlinar in njegova hči«. Dramatični odsek, ki šteje sedaj 18 članov, si je v razmeroma zelo kratkem času napravil oder in nastudiral igrano. In moramo reči, da je igra uspela v vsakem oziru prav dobro. Ako pomislimo, da so igralci sami začetniki, tedaj lahko rečemo, da je bil uspeh naravnost presenečljiv. Temu primeren je bil seveda tudi obisk. Šolska soba, v kateri se je igra vršila, ni majhna in vendar je bila obkrajnato nabito polna. Koprivničani so se udeležili v največjem številu in istokot tudi okoliške vasi. Za vsa je bilo pogrešati zastopnike mnogih bližnjih sokolskih društev.

Istovčasno z otvoritvijo odra, pa je začela s poslovanjem in izposojevanjem knjig tudi Sokolska knjižnica. Sicer ni bogata, ampak vendar bo nudila Koprivničanom poleg knjig Mohorjeve in Vodnikove družbe, še tudi kako drugo knjigo.

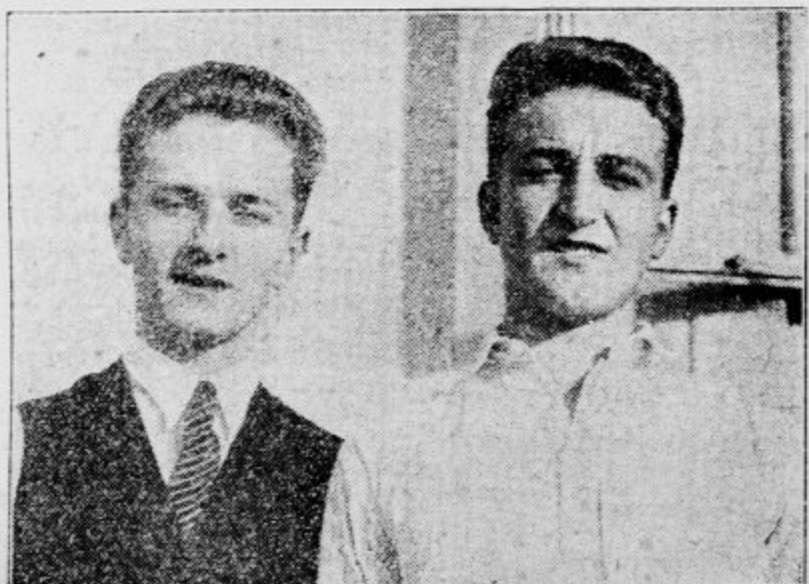
Koprivniški Sokol si je napravil tekom treh tednov svojega življenja oder in knjižnico. Dobro je začel, čestitam mu!

S telovadbo za enkrat še ne more začeti, ker nima primerne prostora. Šola je enkratredna z eno sobo in ne more nuditi za telovadbo primerne prostora. Za telovadbo na skednju pa je že prehladno vreme. Vendar tudi tukaj upajo Koprivničani, da se bo dalo vprašanje rešiti. Znakrat bodo že poslali enega člana na vaditeljski tečaj v Kranj. Če pa le drugače ne bo šlo, se bodo omejili na zimski sport, ki je zanje velikega praktičnega pomena. Smuški teren imajo kar pred hišnim pragom in to najbolj. Ustanovili bodo smuško sekcijo. Seveda računajo pri tem, da jih bodo prišli katerikoli obiskat tudi bratje iz dolin.

Koprivnik je najvišja vas na Gorenjskem (nad 1000 m), ki leži tako visoko nad Bohinjsko Bistrico, da je ljudem nemogoče posecati katerikoli prireditve v dolini. Zato je ustanovitev Sokola za ljudstvo zelo velike važnosti. Seveda pa ljudstvo tudi ni preveč premožno, zaradi česar bo delo novega Sokola tudi zelo težavno. Posebno bo težavno nabaviti knjige za knjižnico, ki bo posebno pozimi lahko članstvu nudila toliko potrebno izobrazbo in pa tudi zabavo. Zato bi bilo zelo umestno, da se Sokolu, ki ima zelo težavno delo, pomaga pri tem. Marsikje bi se lahko nabralo kaj knjig in darovalo za izobrazbo naših omejenih planincev. S tem bi se dalo mlademu društvu materialno in moralno pomoč.

Starosti koprivniškega Sokola, bratu Ivanu Primožiču, šolskemu upravitelju, ki je ustanovitelj in duša Sokola, čestitam, društvu pa želimo še več takih uspehov, kot jih je pokazalo 7. in 8. t. m.

Dva mlada nadarjena šahista

Brata Gabrovšek, ki sta z lepim uspehom igrala na simultanki z dr. Aljehinom. Na levi Ludvik, ki je dosegel remis in Ju-

lij, ki je svetovnega šahovskega prvaka celo porazil.

Antonu Kolariču v spomin

Trbovlje, 12. decembra.

Strašna nesreča nas je vse globoko pretresla, kajti predobro smo poznali njeno žrtev, dobrega tovariša Antona Kolariča, nadzornika železniške proge. Nihče ni slutil, da nas bo to mlado življenje, ki je kljubovalo vsem težavam službe in žrtvovalo vse svoje moči dolžnosti napornega poklica, tako tragično in nenadno zapustilo.

Neustrašeno in neumorno je izvrševal naš pokojni tovariš svojo nadzorniško službo. Nesrečno naključje ga je ugonobilo med izvrševanjem službe in če ga kdo oplakuje se bolj kakor mi njegovi dobri tovariši, naj mu bo po možnosti v tolažbo naša zaobljuba, da ga bomo v njegovi vestnosti vedno posnemali in ohranili v najboljšem in najčastnejšem spominu. — Zeleničar.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

„3+1=2“

Najslajša Ufina filmska opereta Lilian Harvey, Willy Fritsch, Oskar Karlweis, Heinz Rühman.

Krasen dopolnilni spored in najnovejši Paramountov zvočni tehnik

Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer.

Posavske novice

Krško, 10. decembra.

Za nami je Martinova nedelja in marsikdo, ki posebno obrajta tega svetnika, je že skoro pozabil na vesela martinovanja v okraju. Znova pa je na Martinovo nedeljo spomnil okolice dogodek, da je zadobljenim ranam v krški bolnici podlegel Alojz Stefančič, mož v cvetu let, ki se je udeležil burnega martinovanja v Vihrah. Tamkaj so se v nekem »buššankue« tisto nedeljo sestali fantje in možje iz domače vasi in pa nesrečni Stefančič in Katič z Dr. novega. Ker pa je že običajno, da se pri pijaci fantje dokaj radi spro, tudi Martinova nedelja ni ostala brez pretepa. Nič hudega sluteča Stefančič in Katič sta okrog polnoči zapustila gostilno, toda komaj je Katič prestopil prag hiše, je počel streč in že je imel obstrlejeno desno nogo. Isto se je dogodilo tudi pokopnemu Stefančiču, ki je na enak način dobil strel v desno nogo in so jo šibe skoro prelomile. Močno krvavečega so odpravili v bolnico, kjer pa je na posledičah izkrvavenja in zastrupljenja krvi v ponedeljek umrl, danes pa bil pokopan v Leskovcu.

Precej huda nesreča se je pred nekaj dnevi dogodila tudi Janku Jožefu iz Studencev, ki je drugoval pri poroki svoje sestre. Take prilike se obhajajo hrupno in razposajeni svatje streljajo v proslavo dogodka. Tako je tudi Jožef nabasal možnarijo podobno starinsko pištolo, hoteč z njo ustreliti. Nesreča pa je hotela, da mu je pištolo v roki razneslo in mu odtrgalo roko do zapestja. Nesrečnik se zdravi v krški bolnici.

TONE POLJŠAK

Ljubljana, Aleksandr. c. 5.

Projektiranje in izvršitev električnih naprav in instalacij. Popravila električnih strojev in aparatov. 134

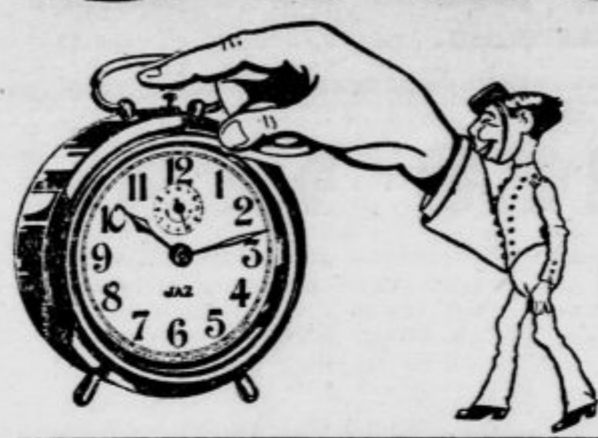
Razne adaptacije v slovenjgraški bolnici

Slovenjgradec, 12. decembra.

Z ozirom na splošno potrebo in na velik naval bolnikov so se morale izvršiti v tukajšnji bolnici razne adaptacije, ki so res bile nujno potrebne. Tako se je pred vsem povečala operacijska soba in ista orenila z nadvetlobo, tako, da nima pri operacijah zdravnik svetlobe samo od strani, ampak tudi od zgoraj. K operacijski sobi se je prizidala kopalnica za zdravnike, prostor za sterilizacijo in umivalnica za zdravnike, ki operirajo. Nad temi objekti se je napravila nova prostorna, odprta terasa, ki bo služila bolnikom za solnčenje.

Nadalje se je v celem posloju napravila popolnoma nova toplovodna kurjava in toplovodna napeljava, kakor se je tudi vsa električna napeljava instalirala pod omet. S pleskanjem vseh notranjih prostorov in popravilom zunanje fasade napravi bolnica izredno dober vtis in ni čuda, ako je bolnica z ozirom na prvovrstne zdravnike in vzorno upravo daleč naokoli na najboljšem glasu. Skrajna potreba bi bilo tudi povečanje tukajšnje izolirnice, ki že dolgo ne odgovarja več zahtevam in je bila svojevčasno postavljena samo kot provizorij za neko dobo let in se je sedaj pokazala kot mnogo

JAZ

ZNAČI
PRECIZNOST
TRAJNOST
MASIVNOST

PRECIZNA BUDILICA

premajhna. Kakor smo izvedeli, je tudi že ta zadeva v polnem teku in bo gotovo rešena v dobrobit vseh.

Za novo šolsko poslopje v Gor. Radgoni

Gornja Radgona, v decembru.

O nujni potrebi dograditve manjkajočih prostorov v starem šolskem posloju, o kateri je razpravljal tukajšnji krajevni šolski odbor v svoji seji pred 2 meseci, se je akcija pokrenila že v toliko, da je upati s pričetkom zidave že mogoče tekom prihodnjega leta ali najpozneje tekom 2 let, čeprav je sicer s prva izgledalo, da se bo za deva radi financ zavlekla več let.

Krajevni šolski odbor je skupno z občinsko upravo izbral dva stavbišča ter se je dne 26. novembra t. l. vršil tozadevno komisijski ogled, sklican od sreskega načelnstva v Ljutomeru. Pri tej priliki je bilo sprejetih več važnih sklepov, ki bodo akcijo bistveno pospešili. Komisija, katere so se udeležili prosvetni inšpektor za banovinski šolski odbor v Ljubljani dr. Franc Kotnik, tehn. pristav za gradbeni oddelek banke uprave v Ljubljani ing. Vinko Glanc, sreski načelnik iz Ljutomera dr. Alojzij Trstenjak, sanitetni referent v Ljutomeru dr. Ludvik Haring, sreski šolski referent Franc Karbaš, za krajevni šolski odbor v Gor. Radgoni predsednik in župan občine dr. Lenart Boezio in šol. upr. Karl Mavrič ter razven teh kot zastopniki v šolski okoliš gornjeradgonski vsolanih občin 6 županov, je pregledala od krajevne šolskega odbora in tuk. občine predlagane prostore ter prišla do zaključka, da je najprimernejše in najboljše stavbišče na grajski njivi severno od ceste, ki pelje od hiše dr. Janka Slesingerja na grad. Ta prostor je najbolj primeren in naravnost sijajen za novo šolsko poslopje, ker je suh in solnčen ter leži proč od cestnega šuma in ropota. V bližini ni nikakega večjega projekta tako, da za šolsko deco ni niti najmanj nevaren.

Kar se tiče stavbnega programa je komisija ugotovila, da je potrebna nova stavba za 7 šolskih sob, konferenčna soba, soba za učila, pisarna, telovadnica, ena risalna soba, kjer bi se vršil pouk učencev obrtno-nadaljevalne šole, nadalje soba za šolsko polikliniko ter zunaj primeren šolski vrt, ki bi se rabil za kmetijski pouk in igrišče na prostem.

Krajevnemu šolskemu odboru je bilo prepuščeno sklepati o tem, dali ne bi bilo primernejše postaviti na določenem stavbenem prostoru popolnoma novo šolsko poslopje z vsemi potrebnimi prostori in pritlikami; v tem primeru bi bilo namreč potrebno 12 šolskih sob in vsi že navedeni prostori ter poleg tega stanovanje za šolskega upravitelja in šolskega slugo, staro šolsko poslopje pa bi se adaptiralo za stanovanja učiteljskega, ki mora biti itak v vsakem primeru izolirano od šolskih prostorov. S tem bi bil pripravljen deci prijazen, higijenski in današnjim modernim potrebam odgovarjajoči šolski dom.

Z ozirom na jako ugodno lego stavbnega prostora, ki dominira nad trgov in bližnjo okolico, se bo krajevni šolski odbor brez dvoma odločil za drug primer ter zgradil na označenem prostoru popolnoma novo moderno šolsko poslopje. Čim se krajevni šolski odbor odloči za eno ali drugo varianto, bo potom sreskega načelnstva poročal Banski upravi v Ljubljani ter zaprosil za brezplačno izdelavo stavbenih načrtov in proračuna, kakor tudi za podporo ozir. posojilo.

Komunalne zadeve zagorske občine

Zagorje, 12. decembra.

Včeraj ob 16. se je sestel skoro polnoštevilni občinski svet, 24 po številu, da je rešil nekaj nujnih tekočih zadev, med njimi najvažnejšo — nastavitev enega izmed 124 prosilcev za občinskega uradnika. Ta del seje je bil tajen. Pred prehodom na dnevni red sporočil župan o deputaciji, ki je izročila o priliki poseta g. predsednika vlade spomenico ministru financ g'ede za prošene tonaže na uvoženo in izvoženo blago ter glede pravilnejše razdelitve TPD davka. Za tem je bil prečitani in odobren zapisnik zadnje seje. Dalje časa se je porabilo za prečitanje zakona o vinu.

Banska uprava je s posebnim predpisom naročila občanom, da naj si po podpisanih napravijo ograjena mrhovišča ter z lastnim denarjem vzdržujejo konjača. Zagorska občina nima lastnega mrhovišča, ki je sedaj na svetu g. Mihelčiča, ki ga je do nadaljnjega odstopil potrebam občine brezplačno na razpolago. Šušilo je tudi oddaljenejšim občanom, kar je bilo pa iz umevnih vzrokov dokaj nepripravno. Prečitani je bil tudi dopis sedanega konjača, ki bi za letno odškodnino 1800 Din opravljal vsa dela tega področja. Do zaključka ni prišlo, ker čaka občina na odgovor na tozadevni dopis sreskemu načelniku.

V občinsko zvezo so bili sprejeti: Arudt Robert, Hauptman Martin, Hace Veronika in njena dva mladoletna otroka, Žitnik Miha, dočim se Petrič Matiji prošnja zavrne. Priznalo se nekatere redne mesečne podpore. Za vse občinske reveže je pa razveseljivo dejstvo, da bodo dobili trinajsto podporo, ki se bo delila 21. decembra od

10. dalje v občinski hiši ob navzočnosti članov socialnega odseka.

Prošnji »Zasavske koč« za pristop občine kot delničarja se ugoti, da podpisane deset delnic po 100 Din. Prošnja Ranzingerja Alojzija za postavitev skladišča in prodajo stekla na občinskem svetu proti plačilu, se radi raznih okoliščin odkloni.

Finančni odsek ni podal poročila ker čaka na odobritev proračuna. Gradbeni odsek »sporoča«, da brez podpore banovinskega cestnega odbora ne bo mogoče regulirati razruvanega griča pod cerkvijo. Javno stranišče bo treba napraviti v griču samem, kar je vsekakor najumestnejše. Ker so se tozadevno že vršili neoficijni razgovori z načelnikom cestnega odbora in je ta omenjenemu stremljenju naklonjen, je upati na skorajšnjo ureditev tega pretečega vprašanja kakor tudi kanalizacije od Müllerjeve hiše čez semiče do banovinske ceste. Glede pota med Švepovno mimo Inove mesnice bo stavbeni odsek do prihodnje seje ukrenil vse potrebno, ter bo tudi glede prepotebne kanalizacije zavzel svoje stališče v okviru finančnih možnosti občine.

Za tem se je vršila tajna seja glede nastavitve občinskega uradnika, ki ga je bilo izbrati izmed 124 prosilcev. Ker je pri prejšnji seji izvoljen odsek predložil ternapredlog, se je volilo po listkih in je bil izvoljen g. P. H., ki ima vsestransko odlične kvalifikacije, tako štiri gimnazijske razrede, trgovski izpit, bančni izpit in v svoji dosedajni službi svoj strokovni izpit.

S tem je bil dnevni red izčrpan in je g. župan ob pol 19. zaključil sejo.

Motnje v železcu in črevesju, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteto, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefove« grenčice. Zdravniki svetovnega slovesa hvalijo izobren učinek, ki ga ima »Franz Josefova« voda v svoji lastnosti kot milo odvajajoče sredstvo zlasti pri močnokrvnih, korpolentnih osebah satikarjih in hemeroidalnol bolnih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Tragedija mladih življenj

Guštanj, 12. decembra.

V vsakdanjem življenju, ki je zvezano s toliko prozo, s tolikimi tradicijami, predsodki, računmi itd. je ljubezen mladih srca često že od začetka zapisano tragičnemu zaključku. Potem, ko zahteva tak zaključek za žrtev kako mlado življenje, se seveda večkrat zgodi, da pravijo vsi posredni in neposredni povzročitelji tragedije: Tega pa nismo hoteli; saj bi se bilo vse drugače uredilo...

V našem okolišu imamo v zadnjih dneh kar tri primere mladostne tragedije, ki je zahtevala življenje. Komaj 19-letna Berta na Tolstem vrhu se je zaljubila in njena mlada ljubezen ni ostala brez posledic. Ker pa je že prvaga začetka vedeča, da izvolyence njenega srca ne odgovarja tradicijam domače hiše in sorodstva, je svoje stanje skrivala, kolikor je mogla in tudi na skrivaj je poročila. Pri porodu je izkrvavela, zdravniška pomoč je bila prekasna; potem pa je bilo veliko obžalovanje, češ, kolika je škoda dobre mladenke. — V neki vasi pri Prevaljah pa si je vzel življenje sin nekega posestnika, ki se je sele pred kratkim vrnil od vojakov. Vzrok obupa je nedopustna ljubezen, predvsem pa to, ker v svoji mladosti nikjer ni našel pouka o seksualnem življenju. — Tretji obupanec pa je končal svoje mlado, komaj 19-letno življenje v duševni neznanosti. Pri tem primeru ni govora o ljubezni in je revež pač ena izmed mnogih žrtev, ki so v rani mladosti tako izpostavljeni raznim vplivom, da omagajo in propadajo vse razvijajoče se duševne sile. Nesrečnega mladeniča so pogrešali dva dni in so ga v četrtek zjutraj našli na hričeku sredi polja nad našim trgovom s prestreljenimi senci.

Smrt teh mladih bitij je globoko pretresla prebivalstvo trga in okolice.

Primorske novice

V šoli v Trebčah pri Trstu je nastal požar, ki je napravil škodo okoli osem tisoč lir. Ko je čuvaj opazil ogenj, so bili takoj o tem obveščeni orožniki in pozvali tržaški ognjegašci. Po takojšnji preiskavi v šolskem posloju so ugotovili, da je bila vzrok požara silao slaba peč. Šolski skrbnik Mondino je sklical k sebi vse šolske nadzornike in didaktične ravnatelje. Razpravljalo se je o raznih šolskih in učiteljskih zahtevah. Mondino jim je sporočil iz Rima, mu došla navodila za uspešno šolsko delo ob meji.

V Pulji je vse polno organov javne varnosti, pa se vendar dogajajo v mestu, ki pač ni veliko, zelo pogostoma po noči prav drzne tatvine. Nedavno sta bili okradeni zopet dve trgovini. Prizadeti so imeli na sumu dva regnikola. Ko so ju ovadili in sta bila aretirana, se je pokazalo, da imata na vesti več tatvin. Orožniki so iskali storilce vedno le pri domačinih. Po deželi mrgoli orožnikov, ali iz istrskih sel prihajajo zopet dan na dan poročila o ukradenih volih in ovcah.

Fotoamaterji!

17300

Drogerija „SANITAS“ izvršuje po nizki ceni foto povečave po Vaših malih negativih. Ta inserat Vas pa upravičuje do 50 % popusta, ako ga priložite naročilu.

Domače vesti

*** Kraljica Marija za siromašno šolsko deco.** Nj. Vel. kraljica Marija, ki že štiri leta vzdržuje oddelek za prehrano siromašne dece v šolskih poliklinikah, je izrazila željo, da bi vsi šolski otroci, ki dobivajo hrano v poliklinikah, proslavili sv. Andreja, dan krstnega imena kraljevskega doma in god kraljevičev Andreja, ki je nedavno postal pokrovitelj vseh šolskih poliklinik v državi. Danes 13. t. m. se bo v vseh šolskih poliklinikah proslavil Prvozvani Andrej, in sicer v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Mariboru, Celju, Skoplju, Cetinju in Kragujevcu. V vseh poliklinikah bodo siromašni otroci pogoščeni in obdarovani.

*** Zanimanje za knjige Vodnikove družbe** je tako veliko, da je prva naklada »Vodnikove pratike« že pošla. Ker pa je popravljanje po knjigah VD še vedno veliko, se je družbin odbor odločil, da priredi drugo izdajo »Vodnikove pratike«, ki izide v kratkem. Druga izdaja bo seveda obsegala samo nekaj sto izvodov. Kdor bi torej še hotel imeti letošnje knjige, naj se nemudoma prijavi odboru po dopisnici ali pa najbližjemu poverjeniku in pošlje članarino v znesku 20 Din (odnosno 27 Din po pošti), ker je sicer nevarnost, da kasneje knjig sploh več ne dobvi.

*** Voljaše vesti.** Pehotni major za generalštabe po Jurij Mušič, doslej vršilec dolžnosti pomočnika načelnika štaba komande osiške divizijske oblasti, je imenovan za komandanta 1. bataliona 41. pehotnega polka Za konjeniškega podporočnika pa je imenovan narednik Viktor Rugale v Nišu, rojak iz Gornjega Logatca.

*** Osebnosti.** Župni upravitelj Franc Hiti je imenovan za župnika v Dražgošah pri Železnikih ter je bil predčerašnjim umeščen na omenjeno župnijo. — Dr. Ciril Dereani, zdravnik splošne bolnice v Mariboru, je bil dne 2. t. m. vpisan v imenik zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

*** Film o našem Jadranu.** Izvrševalni odbor Jadranske straže bo do prihodnje jeseni pripravil velik film o Jadranu. Snema ga Fox Corporation, ki bo razen tega posnela tudi svoj lasten zvočni film. V filmu se bo videla naša vojna mornarica, trgovska mornarica, dalmatinska industrija in poletno kopališko življenje po raznih krajih.

*** Dr. Karlo Lukež ž. v Lovranu** je umrl istrski rodoljub in literat dr. Karlo Lukež, ki je bil v prejšnjih časih znan pod psevdonimom Truplesar. Lukež je spisal drju Mandiču libreto za njegovo opero »Petar Svačić«, ki se je pred leti dajala v Ljubljani. Izdal je tudi zbirko pesmi in napisal v raznih listih dolgo vrsto člankov. Med istrskimi literati je bil zelo priljubljen in Viktor Car Emin mu je te dni posvetil v »Novostih« topele nekrolog. Dr. Lukež je del časa živel v Trstu kot uradnik finančne prokuratorije. Tu se je udeleževal tudi v slovenskem političnem in kulturnem življenju.

*** Važna odločba glavnega prosvetnega sveta.** Ravnateljstvo konservatorija v Ljubljani je prejelo od ministrstva prosvete uradno obvestilo naslednje vsebine: Glavni prosvetni svet je sklenil na svoji seji 27. oktobra 1. da so letna spričevala državne glasbene akademije v Zagrebu ekvivalentna letnim spričevalom državne konservatorija v Ljubljani, 2) da so diplome o umetniški zrelosti državne glasbene akademije v Zagrebu ekvivalentne diplomam državne konservatorija v Ljubljani in veljajo za nastanitve v smislu čl. 74. in 76. zakona o srednjih šolah.

*** Novi grobovi.** Po kratki hudi bolezni je preminila ga. Betka Čopova, rojena

Pogačnikova, posestnica v Mostah pri Zirovnici, vdova po znanem narodnjaku Čopu Pokojnica je bila vzgledna slovenska žena, ki je živela splošen ugled. Truplo pokojnice bodo prepeljali v Moste pri Zirovnici, kjer bo pogreb v nedeljo ob 15. na župno pokopališče v Breznici. — V Goricanah je umrla gđ. Marija Scharlachova. Pogreb bo v nedeljo ob 16. na pokopališče v Soru. — Pokojnicama blag spomin, žalujočim naše sožalje!

*** Odmevi izza bivšega oblastnega odbora.** V četrtek se je vršila obravnava pri deželnem sodišču v Ljubljani proti Lovru Telbanu, posestniku na Savodnju, občina Oselica v Poljanski dolini, zaradi klevete bivšega oblastnega odbora. Pred približno dvema letoma so napravili kmetije poučni izlet na Bavarsko. Bivši oblastni odbor je podelil podpore v ta namen le gotovim pristajalcem bivše SLS. To pristransko početje je gosp. Telban ožigosal na najvišjem mestu. Oblastni odbor z g. dr. Natlačenom na čelu se je čutil žaličenega zaradi tega in je zadevo ovadil sodišču. Pri obravnavi v četrtek je bil g. Telban oproščen z motivacijo, da je bil opravičen k taki pritožbi. G. Telbana je zastopal g. dr. Volk.

*** Kulturno društvo Triglav v Kragujevcu** (dramski odsek) priredi v torek 16. decembra ob 20. na svojem novem odru v kavarni »Novi Sad — Palilule« Finžarjevo burko »Vse naše« (ponovno) in Trikičičevo šalo »Francusko-pruski rat«. K udeležbi vabi odbor.

*** Kupujte Ciril Metodove razglednice.** S tem podpirate obrambno šolsko društvo CMD.

*** Arheološke najdbe na podnožju Fruške gore.** Na levem podnožju Fruške gore je bilo nedavno izkopano zidovje nekega starega gradu. Preteklo sredo se je na lice mesta podala komisija Zgodovinskega društva v Novem Sadu. Pri tej priliki je univerzitetni profesor dr. Nikola Vulić iz Beograda izjavil, da utegne odkopavanje tega gradu nuditi zanimiva arheološka odkritja. Po pregledu terena se je komisija podala na tako zvane rimske okope pri Novem Sadu kjer je bil odkrit tumulus z znatno množino človeških kosti. Zgodovinsko društvo je zaprosilo bansko upravo za primerno podporo, da bi se moglo izvršiti prekopavanje tega zanimivega terena.

*** Uradni dan Sreskega gremija trgovcev v Celju** za člane trgovce v rogaškem sodnem okraju bo v ponedeljek 15. t. m. od 9. do 12. v Rogatcu v posebni sobi kavarnice Sporn in od 14. do 16. v Rog. Slatini v posebni sobi občinske posvetovalnice.

*** Občina je odgovorna za škodo, povzročeno po steklem psu.** Kakor poročajo iz Sazaveja, je glavno vrhovno sodišče razsodilo, da se občini Poči odškodninska kazena v znesku 12.000 Din zniža na 7000 Din za steklega psa, ki je ogrižel sodnika Vojka Jevdeka. Razsodba je bila izrečena zaradi tega, ker je občina opustila potrebne ukrepe v svrhu varnosti.

*** Nesreča pri razstreljevanju granita.** Iz Ribnice na Pohorju nam pišejo: V granitolomu Res & drug v Hundem kotu se je zgodila 6. t. m. nesreča. V višini dobrih 10 m so vrtali mimerji na majhnem prostoru živo skalo. Pri tem delu je 47 letni delavec Franc Mračič vrtel sveder, na katerega sta dva druga delavca točila s težkima kljavima. Hoteli so izvrtati dolgo luknjo, v katero bi nasuli smodnika. Iz neznanega vzroka pa se je odlučila visoko nad delavci manjša skalica, ki je padla sedečemu Mračiču na levo nogo in mu jo nad kolenom prelomila. Nad eno uro je trajalo, preden so mogli spraviti ponesrečenca 10 m globoko na delovni prostor, kjer mu je nudil prvo pomoč zdravnik g. dr. Voušek, nakar so ponesrečenca transportirali v bolnico v Maribor.

*** Požar v Nadgorci.** Iz Nadgorice nam poročajo: Mirna noč je zibala naše vaščane v spanju, ko je 11. t. m. ob pol 5. zjutraj nenadoma nastal požar. Požigalec je gotovo hotel uničiti večji del vasi ker si je izbral dva metra narazen stoječi leseni in s slamo kriti gospodarski poslopji g. Jožeta Gregoriča in ge. Franciške Kodermanove. Toda svojega cilja povsem ni dosegel, ker so gasilci hitro prišli na pomoč. Postopji obeh gospodarjev sta bili do vrha založeni s senom in slamo kar je imelo za posledico strašen ogenj. Gorelo je, kakor bi bilo polito s petrolejem. Nevarno je bilo za sosedna poslopja, ker je južni veter nosil ogorko na vas Domače gasilci so pod vodstvom vrlega načelnika g. Josipa Orka ogenj omejili z motorno brizgalno, da se je lahko rešila vsa živina iz hlevov. V tem je prišlo na pomoč tudi gasilno društvo s Črnuč, ki je skupno z domačo ročno brizgalno varovalo sosedne strehe pred ognjem. Posrečilo se je obvarovati hleve in stanovanjske prostore obeh gospodarjev, za kar se je zahvaliti le hitri pomoči gasilcev. Škoda po požaru uničenih poslopji, strojev in sena se ceni na 60.000 Din, ki je deloma krita z zavarovalnico.

*** Polet Pariz-Saigon v 4 dneh in 21 urah.** Tvorica ovomaltine v Champignyu (Francija) je prejela naslednjo brzojavko: Saigon Zahvaljujeva se ovomaltini za prijetno in izdatno okrepčilo pri raidu Pariz-Saigon, izvršenem v 5 dneh dnevnega in ponočnega poleta. Pozdrav: Lalouette-Goullette. Francoska letalca Lalouette in Goullette sta preletela progro Pariz-Saigon (Indokina) v rekordnem času 4 dni in 21 ur.

* Obleke in klobuke kemično čist, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

u— Pozdravni poseti pri g. banu. V zadnjih dneh so posetili novega bana g. dr. Marušiča mnogi ugledni predstavniki oblasti in korporacij, med drugimi knezoškof g. dr. Rožman, župan g. dr. Puc, ljubljanski konzularni zbor in drugi. Včeraj je ban sprejel tudi svetovnega šahovskega mojstra g. dr. Aljehina

u— Proračun mestne občine Ljubljanske za leto 1931. Proračuni mestne občine Ljubljanske za leto 1931, in sicer mestnega zaklada, 6 odstotnega obligacijskega posojila iz leta 1927., 6 odstotnega ljubljanskega gradbenega in investicijskega posojila iz leta 1928., zaklada meščanske imovine, mestne klavnice, mestnega vodovoda, mestne elektrarne, mestne plinarne, mestnega pogrebnega zavoda, mestne zastavljavnice, mestne priprave in ustanovnega zaklada so dogotovljeni in bodo po določbi § 37. občinskega reda 14 dni, to je od 13. do 26. t. m. občanom v mestni posvetovalnici (Mestni trg 2) med uradnimi urami od 8. do 14. na vpogled. Opazke, ki bi jih občani onavedli o proračunu, bo občinska uprava vzela pri pretresovanju v premislek.

u— Violinistka Marija Mihajlovičeva iz Beograda bo koncertirala v petek 19. t. m. v Filharmonični dvorani. Njena umetniška kultura in tehnična spretnost je zavidljivo visoka in vsak njen program je živa priča, da se je postavila beogradska violinistka v službo čiste umetnosti. Umetnico bo spremljala na klavirju njena sestra pianistka Olga Mihajlovičeva. Vstopnice so v predprodaji v Matični knjigarni.

Najnovejša številka ilustrovane tedenske revije „ŽIVLJENJE IN SVET“

vsebuje naslednje zanimivosti:
Vremenske spremembe v Sloveniji. (Dr. O. Reya — z dvema slikama.) Zakaj zehamo?

Zadnji Andrejev dnevnik (s šestimi slikami)

V letalu čez Saharo (z dvema slikama)

Volunske pustolovščine (z dvema slikama)

Človek, ki oživlja mrtva srea (slika)

Klogel in Süderblom (z dvema slikama)

Obžarjanje bezgavk z radijem

Slike iz življenja in sveta

Lov na afriške zveri (z risbami N. Pinnata)

Preroško pokušanje

Reševanje brodolomcev (s šestimi slikami)

Romarska ladja (Joseph Kessel — s sliko)

Zmrznjene žabe

Karikature

Tedenski jedilni list

Humor v slikah

Gledališki običaji v New Yorku

Zanke in nuanke

»Življenje in svet« izhaja tedensko in stane mesečno samo 8 Din. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

u— Iz gledališča. V nedeljo 14. t. m. b. ta. v naši dramati dve predstavi, obe ljudski po znanih dramskih cenah: ob 15. Nestrojeva izvrstna burka »Utopljenca«, zvečer pa Nušičeva komedija »Gospa ministrica«. »Serija A-000001« kot ljudska predstava po znanih cenah bo drevi. Shakespearjeva komedija »Sen kresne noči« se ponovi v ponedeljek 15. t. m. za red D. — V operi se bo pela drevi Puccinijeva »La Boheme«. Mimi bo pela Majdičeva, Muset- to Ribičeva, Rudolfa Kovač, Marcela Primožič, Collina Rumpel, Schaumarda Janko. Dirigent ravnatelj Polič. V nedeljo popoldne se ponovi Šafranek-Kavičeva »Hasanaginica« s Thierryjevo v naslovni partiji. Hasanago bo pel Križaj; dalje sodelujejo Ribičeva, Spanova, Gostič, Grba, Janko, Perko, celokupni baletni zbor z Moharjevo in Golovinom. Dirigent ravnatelj Polič. Po znanih cenah izven abonmaja. Opozorjamo obiskovalce izven Ljubljane na to krasno delo. Vstopnice so v predprodaji pri dnevi blagajni v operi, lahko se pa tudi rezervirajo (telefon 2231.)

Slamice,

s katerimi se srka grog, malinovec, bovine itd., nudi drogerija

GREGORIČ, LJUBLJANA, PRESERNOVA ULICA ŠTEV. 5.

GRAMOFONI

in gramofonske plošče

»HOMOCORD«

najcenejše — zato najprimernejše darilo

za božič.

Velik repertoar.

SLOVENSKI KUPLETI.

Na ugodne obroke pri

ELEKTROFONSKI DRUŽBI

17119 Z. O. Z.

Ljubljana, Aleksandrova 7.

ZIMSKE OBLEKE

raglane, sukneje, trenchcoate in usnjate suknjice kupite najceneje pri konfekcijski industriji

SIP IVANČIČ, Ljubljana, Dunajska 7

Dolores del Rio

v prekrasnem filmu ljubezni strasti in pet a!

Kot dopolnilo:
Zvočna humoreska
Micki miška in vila!

Osveta

Predstave ob 4, 7 9. zv.

KINO

Ljubljanski Dvor

Tel. 2730

u— Šentjakovski oder. V soboto in nedeljo velezabavna veselogra »Revna kakor cerkvena miša«. Vstopnice se dobe v trgovini gosp. Miloša Karničnika na Starem trgu.

u— Lutkovno gledališče Ljubljanskega Sokola uprizori v nedeljo 14. t. m. ob 16 v Narodnem domu (vhod z Bleiweisove ceste) »Tri vagabunde« burko v 4 dejanjih.

u— Modna revija Atene bo prijeten, zabaven družaben dogodek. Za 15 Din cel večer programa brez posebnih izdatkov. Obleka navadna. Pogrnjena mize.

u— V Mostah v Sokolskem domu bo gostovala družina »Soča« v nedeljo ob 20. s Strindbergovo trodejanjo »Oče«. Pred predstavo uvodno predavanje.

u— Društvo »Soča« opozarja vse svoje zveste člane in prijatelje na predavanje, ki se bo vršilo drevi ob pol 21. pri Levu. Predavatelj, urednik »Jutra«, D. Ravljen, bo orisal življenje črnega revirja Westfalije, kjer si mnogi naši rojaki trdo služijo svoj vsakdanji kruh. Vstop vsakomur svobodno. Udeležba odbornikov obvezna.

u— Občni zbor odbeka uradnikov I in II kategorije ZJNZB Ljubljana. Prejeli smo: Dne 7. t. m. se je vršil v prostorih hotela Miklič v Ljubljani redni občni zbor odbeka, katerega se je udeležilo veliko število članstva iz Ljubljane in s proge. Stvarna debata, ki je sledila poročilom odborovih funkcionarjev, je pokazala, da se članstvo zaveda svoje dolžnosti in hoče trdnost vztrajati na poti, ki jo je začrtalo Udruženje. Obščneje poročilo o delu je podal tovariš Deržič in je obrazložil stališče Udruženja in njegov program. Njegova izvajanja so bila sprejeta najtopleje in so se vsi navzoči z dosedanjimi taktiki strinjali. Občnemu zboru so bile predložene razne spomenice, osobito od tovarnešev iz proge, v katerih so izražali svoje težkoče in stavili predloge, po katerih naj bodo odbor usmeri svoje delo. Uradniški odsek iz Maribora je izdelal spomenico, v kateri iztrpno obravnava naše stališče k vsem vprašanjem novega zakona in prevede na novi zakon. Občni zbor si je predloge osvojil in naložil odboru, da izvrši svoje delo v smeri, katero je začrtala organizacija na svojih kongresih s polnomočnimi sklepi. Pri volitvah novega odbora so bili izvoljeni v odsekov odbor: tov. Punčuh Mirko, čin. I, za predsednika; Pihler Franc, čin II, iz Maribora, za podpredsednika; za odbornike pa tovariši: Furlan Josip, čin II; inž. Leskovšek Drago, čin. I; Švajger Verij čin II; Luschützky Josip, čin. II; Srebot Franc, čin. II; Šircelj Karel, čin II; Rovani Alojzij, čin. II, prometnik postaje Zalog; Trček Stanok, čin. II; Ponikvar Ciril, čin. II; v nadzorstvo odbeka so bili izvoljeni tovariši: Zupančič Karel, čin. I, Petek Milan, čin. I; Jenčič Anton, čin. II, Navzoči so bili s potekom zbora in delovanjem organizacije zadovoljni in upajo, da bo tako delo moralo roditi pozitivne uspehe.

u— V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. priredi SJSU »Preporod« akademijo pod častnim pokroviteljstvom direktorja g. Juga in častnega damskega komiteja v ponedeljek 15. t. m. ob 20. v Delavski zbornici. Akademija ima izbran program. Po programu ples! Vabljeni vsi prijatelji srednješolske mladine!

u— Dolžnost vseh 500 članov podružnice Sadržskega in vrtnarskega društva v Ljubljani je, da se udeležijo drevi ob pol 20. izrednega občnega zbora, ki bo v Lozarjevi gostilni na Šentjakobskem trgu.

u— Sokolsko društvo na Viču otvori v nedeljo 14. t. m. ob 20. v novo preurejeni dvorani svojo deseto gledališko sezono ter uprizori; ob tej priliki narodno igro Manice Komanove štiridejanjo »Prisega o polnočje«. Igra vzbuja povsod ogromno zanimanje in pričakujemo da bo tudi na Viču napolnila dvorano do zadnjega kotička, zlasti še zato, ker se bo tudi avtorica udeležila predstave.

u— Akademski pevski zbor bo imel svoj redni občni zbor v petek 19. t. m. ob 20. v balkonski dvorani na univerzi.

u— Ljudska univerza za obrtniške vajence. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani priredi v ponedeljek 15. t. m. ob pol 19. v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani, Krekov trg (vhod iz Streljske ulice) V vajeniškem predavanju. Predaval bo tajnik Aero-kluba v Ljubljani g. dr. Stane Rape o doživljajih v zračnem morju s skioptičnimi slikami. Vstopnine ne bo. Vabljeni so tudi obrtniški mojstri in pomočniki.

u— V knjižnico Delavske zbornice se lahko vpíše vsakdo. Saj jo že danes poleg delavcev obiskuje okrog 2000 učiteljev, profesorjev, zdravnikov, akademikov in pripadnikov raznih poklicev. Vsak zrel človek lahko dobi knjigo, ki si jo želi.

u— Živinski sejem v Ljubljani. Zaradi državnega praznika v sredo 17. t. m. bo živinski sejem v Ljubljani že v torek 16. t. m.

u— Zamenhofov večer priredi Klub esperantistov v Ljubljani v ponedeljek 15. t. m. ob 20. v spodnjih prostorih hotela »Miklič« z zelo pestrim spredom. Vršilo se bo zanimivo predavanje dr. Reye o Spitzbergh in recitala se bodo v esperanto prevedena dela Aškerca, Zupančiča in Miličinskega. Vabljeni esperantisti in ostalo občinstvo! Vstopnine ne bo.

u— Pogreb Alojzije Vidmayerjeve bo danes popoldne iz Križevniške ulice 4, kar je včeraj pomotoma izostalo.

u— Nesreče. V Lončarski stezi se je pripetila predinočnim hujša nezgoda. Hlapec na Lavrenčičevi žagi v Vošnjakovi ulici je vozil po imenovani stezi z dvo-vprežnim vozom, pri čemer pa sta konja

zavila v stran in padla v jarek za ograjo. Na pomoč so morali priti gasilci, ki so dvignili konja in voz šele po dolgem »aportu« iz jarka in vse skupaj postavili na cesto. Pri tem se je gasilec Srečko Kraljič hujše poškodoval na nogi in so ga morali oddati v splošno bolnico. — Tja so pripeljali včeraj tudi Marjeto Kočmanovo z Broda pri Škofji Loki, ki je doma tako nesrečno padla, da je dobila hujše »ranje« poškodbe. — Na zdravljenje v bolnico je bil pripeljan včeraj še strojniki iz Trbovelj Karel Bregar, ki mu je stroj zmečkal desno roko. — Hlapec Janez Lipovšek iz Kaple vasi pri Komendi je v četrtek po nesreči prišel pod težko naložen voz in dobil hude poškodbe na glavi. — Zagar na cirkularki v Novi štifti Anton Volavšek je moral v bolnico, ker mu je žaga odrezala na desni roki več prstov.

u— Ogenj na Glincah. Včeraj okrog 4. zjutraj je opazil nočni čuvaj v tovarni paket na Glincah Anton Markič, da uhaja iz podstrežja tovarne tik nad pečjo za centralno kurjavo močan dim. Obvestil je o tem v hiši stanujočega ravnatelja Cirila Paternostra, ki je takoj telefonično obvestil ljubljanske gasilce. Ti so kmalu prispele na mesto z motorno brizgalno in ogenj po daljšem trudu pogasili. Vnel se je v dimnik vzdignan lesen tram, nakar je ogenj prešel na lesene dele stropa. Ogenj, ki je bil k sreči pravočasno opažen, ni napravil posebne škode.

u— Vlom v stanovanje. Ko je prišel cirkularist Josip Jaklič, stanujoč v Vošnjakovi ulici 16, predinočnim na večer domo, je našel svojo sobo v kateri stanuje skupno s tovarišem Mihaelom Gradičem, skoro popolnoma oplenjeno. Neznani zlikovci je v mraku preskočil ograjo, nato pa vdrl s pomočjo ponarejenega ključa v sobo, kjer je z ročno sekuro odprl omaro. Tat je odnesel iz omare novo črno obleko, novo suknjo, dežnik, srebrno uro, daljnogled in nekaj perila, na škodo Gradiča pa je izmaknil par čevljev in nekaj drugih malenkosti. Policija je tatu baje že na sledu.

u— Dve tatvine. Ključavničarjevi ženi Franciški Viderjevi, stanujoči na Taboru 5, je v noči na 11. t. m. nekdo odnesel razno perilo. — Na t. m. Dolencu na Glincah pa je ukradel neznan tat iz delavnice razno orodje in druge predmete.

u— Navihana sleparka. V trafiki Marije Oblakove na Poljanski cesti se je oglasila v četrtek na večer neznanca, okrog 20 letna, elegantno oblačena damica in naprosila trafikantko, naj ji pripravi in zavije več škatal cigarete, tobaka in poštinih znamk. Trafikantka je zgovorni gospodični rada postregla. Medtem, ko je Oblakova pripravljala zavoj, je neznanca sedla na stol poleg prodajne mize in neprestano čebjelila. Naposled je omenila tudi, da je nastavljena v eni bližnjih gostiln za natakario. Oblakova je bila z zavijanjem naposled gotova, takrat pa je neznanca dejala, da gre po denar in da se takoj vrne. Odsšla je, vrnila pa se ni več. Kmalu zatem pa je trafikantka ugotovila, da ji je zabavna neznanca odnesla za več sto Din raznih znamk, ki si jih je prilastila v ugodnem trenutku.

u— Cenjene dame opozarjamo, da si ogledajo razstavo različnih historičnih in modernih frizur ob priliki modne revije Atene v dvorani hotela Uniona Prvorazredni damski frizerski salon »Mila«, Ljubljana, Dunajska cesta 7.

u— Opozorilo trgovcem in obrtnikom! Vsak, ki kupi za modno revijo Atene program za 15 Din bo imel prost vstop na prireditev. Atena da vsakemu trgovcu in obrtniku, ki kupi za svoje nameščenec skupno pet programov, te po znanih ceni po 10 Din, samo da ima tudi naš trgovski naraščaj priliko, seznaniti se z načinom moderne reklame.

u— Cvetličarni Herzmansky in Korsika pokazeta v soboto zvečer na modni reviji apartne cvetlične aranžmaje, bodisi v namizni dekoraciji ali pa umetniški vezavi.

u— Drevi sobotni plesni tečaj Jenkove šole v Kazini. Pouk Broadway, show-flox.

u— Fotoamaterji! Povečane po negativih »Leica« izvršuje s specijelnim aparaturom in nizki ceni drogerija »Sanitas«.

u— Nov telefon si je nabavil tvrdba Josip Eberle ki ima številko 3149. Občnem opozarjamo na njen zanimiv oglaš.

u— Plesna šola Sokola III ima vaje vsako soboto ob 1/2 21. v novo preurejeni suterenski dvorani hotela »Miklič«. Vabljeni!

u— Prihodnje plesne vaje ASK Primorja bodo v nedeljo 14. t. m. v dvorani Uniona.

Iz Celja

u— Golgotec v mestnem gledališču. Igralci celjskega gledališkega društva so uprizorili v četrtek zvečer v skrajno slabo zasedenem mestnem gledališču Tucičovo dramo »Golgotec«, ki je bila vpriporjena v Celju že pred leti. Predstava je prav lepo uspela v vestni režiji g. Beleta. Dramo bodo pozhrtovni igralci ponovili v nedeljo 14. t. m. ob 16.

u— Prijatelji slovenske pesmi vabljeni drevi ob 20. na družabni večer CPD v gornjih prostorih Narodnega doma. Ob tej priliki bosta prejela diplomi častnega članstva velezasluzni skladatelj in nekdanji društveni pevovodja g. dr. Anton

KINO IDEAL

Premiera! Popolnoma novo!

Dekle na križu

Krasna in pretresljiva drama; življenski roman nedolžnega dekleta, ki je zabredlo v vrtnice velikomestnega življenja!

Evelin Holt

Ob 4., pol 8. in 9. zvečer.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani dne 12. decembra 1930.

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra 3. temperatura, 4. relativno

Schwab in najstarejši celjski pevec g. Ivan Likar, ki sodeluje v zboru že 36 let. Program večera je zelo pester in zabaven. Vstopnine ne bo.

Znižanje krušnih cena v Celju. Z odlokom mestnega načelnika v Celju in v sporazumu z Obrtno zadrugo pekov v Celju so bile v večeršnjim dnevem znižane cene kruha v Celju naslednje: kilogram belega kruha stane 4.20 Din (doslej 4.50 Din), kg črnega kruha 4 Din (doslej 4.20 Din). Razlika med nakupno ceno moke in kruha znaša zdaj 1 Din.

Triglavanec, starešine in aktivne članke, opozarja poverjenosti na redne tedenske sestanke, ki se vrše vsak torek ob 20, v klubovi sobi Celjskega doma. Zaradi bližajoče se velike prireditve je udeležba obvezna.

Mestna občina celjska bo oddala na javni dražbi gnoj, ki se bo pridela v upravnem letu 1931 v mestni klavnici. Dražba bo 30. t. m. ob 9. v pisarni mestne klavnice.

Pouk na celjski gimnaziji se pričel ob 9. t. m. ob 8.15 zjutraj zaradi rednih zamud jutranjih viakov.

Plesna vaja Sokola, združena s čajanko, se bo pričela v nedeljo 14. t. m. že ob 15.

Sleparski potnik. Celjska policija je prejela te dni dve ovadbi proti 25-letnemu trgovskemu potniku Feliks Klemenčiču, pristojnemu v Studenci pri Mariboru, ker je osleparil dve stranki za različne denarne zneske, ko je sprejel predplačilo na dobavo mila beogradskega skladišča tvrdega »Delmonde«, katero je zastopal. Pri aretaciji pa je našla policija pri aretiranecu o debele naročilne knjige, polne sprejetih naročil, ki pa kljub najpustosti se do danes niso bila odposlana v Beograd, dasi so bile dobave sklenjene že letos v avgustu in septembru. Klemenčič je delal krasne kupčije zlasti v Laporju, Makolah, Ptujski gori, Celju, Ljubčani, Žepini, Višnji vasi, Leskovecu, Zadobrovi, Trnovljah, Spodnji Hudinji, Bukovčaku, na Teharju in drugod. Pri vsaki stranki je zahteval Klemenčič predplačilo v zneskih od 20 do 200 Din. Posamezniki so mu pa celo takoj plačali celotno vsoto. Stranke, ki so bile oškodovane, naj se zglase pri celjskem okrožnem sodišču.

Mestni kino v Celju bo predvajal drveni grandiozni večerim »Hudičeva maska« z Johnom Gilbertom v glavni vlogi. Začetek ob 20.15. Prihodnji teden bo mestni kino zaradi preureditve lokalov za zvočni kino najbrže zaprt.

Iz Maribora

Prihod dr. Aljehina v Maribor. Svetovni šahovski prvak, dr. Aleksander Aljehin, se pripelje v Maribor z današnjim brzim vlakom ob 3. popoldne in ga bodo na glavnem kolodvoru pozdravili zastopniki oblasti, mariborskega šahovskega kluba, turistično-prometne zveze ter ruske kolonije. Popoldne si pojde v spremstvu predsednika mariborske sekcije Avto-kluba ogledat elektrarno na Falo, zvečer ob 8. pa priredi v kazinski dvorani simultanko proti 30 igračem, med njimi 2 slepi igralci.

V tajni seji občinskega sveta je bilo rešenih med drugim 55 prošelj za sprejem v občinsko zvezo, razne osebne zadeve, nekaj prizivov itd. Oddala so se tudi razna občinska dela in so dobili: Franjo Spes ml., zidarska in tesarska, Pickel betonska, Dibelčar kleparska, Volčič mizarska, Ratelj dimnikarska, Počivalnik kovaška, Filipič pečarska, Podkrižnik kolarska, Kumerc ključavničarska, Klančnik steklarska, Ambrožič plesarska, Lorber slikarska dela, Sterle pa vzdrževanje stolpne ure.

Iz gledališča. Priljubljena opereta »Skrjančkov gaje« se bo uprizorila poslednjič drveni po znižanih cenah. Ab. C. — V nedeljo ob 15. se bo pela moderna opereta »Aleksander Kuponi«. — Ob 20. uri se bo ponovila vlezabavna veseloliga »Gosna ministrice«, ki povsod žanje uspehe. Naslovno vlogo bo igrala ga. Dragutinovičeva. Kuponi.

Na glavno skupščino Saveza JČ lig, ki se bo vršila v nedeljo 14. t. m. v Češko-slovaškem domu v Beogradu, sta se odpravila večeraj kot delegata mariborske lige inž. Ivan Leben in dr. Avg. Reisman, za ptujsko ligo pa dr. Alojzij Višenjak in gimnazijski ravnatelj Komljanec. Zanimivo je, da se je delovanje Saveza obudilo zopet k življenju po več kot enoletni krizi šele na pobudo mariborske JČ lige, ki ima tudi največji delokrog vseh lig v državi z ozirom na obmejni Maribor, skozi katerega prihaja največ češkoslovaških ekskurzij v Jugoslavijo.

Obmejni policijski komisar g. Jakša Stanič odpotuje v nedeljo na svoje novo službeno mesto v Beli Manastir. G. komisar se je tekom svojega službovanja v Mariboru posebno živahno zanimal za nacionalno in sokolsko gibanje ter je bil agilen član sreskega odbora Narodne odbrane. Drevo ob 8. mu prirede njegovi številni prijatelji v Grajski kleti poslovnici večer.

»Dom ubogih« je kupil g. Skušek ne za svojo osebo, temveč za trdiko Accetto in drug, ki je bila glavna upnica.

Umrli so: V četrtki v splošni bolnici brivski pomočnik Karel Likavec, star 39 let in 58 letni Karel Janik, strugar železniške delavnice, večeraj pa v Teslovi ulici ključavničar železniške delavnice Edward Seiffert, star 59 let.

K smrtni nesreči na Fali. Večeraj so ves dan iskali truplo pomožnega delavca Ivana Suljogaja, ki se je smrtno ponesrečil in utonil pri strašni nesreči na Fali. Kljub vsem naporom trupla še niso mogli najti. Pomožni delavec Ivan Semen, ki se je pri padcu zlomil tri rebra in je bil prepeljan v bolnico, je že izven nevarnosti. Drugi delavci so ostali nepoškodovani, pač pa so vsj. preostali hud strah.

Novorojenček v škati, ob Dravi. Večeraj zjutraj so pasanti na desnem bregu Drave pod gostilno »pri Zvoncu«, kakih 8 metrov nad strugo zapazili škatio v velikosti 25 krat 35 cm in ko so jo odprli, so našli v njej v papir zavito truplo moškega novorojenčka z znaki nasilne smrti. Na prsih je imel 3 cm dolgo rano z nožem. Škatla je morala biti tam že več dni, ker

je truplo že razpadalo. Škatla nosi napis »Lemperit« in je ležala na skritem in težko dostopnem kraju. Polcija vodi preiskavo.

Iz policijske kronike. V četrtki zvečer so pripeljali iz Gradca odgonskim povtom 33 letnega Franca Kamenška iz Sv. Trojice pri Rogoški Slatini, ki ga je zasledovalo mariborsko okrožno sodišče zaradi tatvine. V četrtki je prišel na policijo Josip N in oddal za 100 Din kolkov, češ, da mu jih je dal Kovač, ki je zaprt zaradi tatvine v Studenci. Ker je mož tudi osumljen tatvine, so ga obdržali v zaporu.

Kinematografi: Grajski kino od petka dalje: vefilm, zvočna veleopereta, 100 odstotno barvan film, 100 odst. zvočni film in 100 odst. govoreč film »Cilly« Marilyn Miller v glavni vlogi. Najlepši zvočni film do danes, — Union kino: od petka dalje: sijajna zvočna veseloliga »Harrold Lloyd«, — Apollo kino: v soboto in nedeljo dvojni spored: »Cirkus Charlie Chaplin.« veseloliga. »Most obupa«, drama.

Iz Kranja

»Srček moj«. Po daljšem odmoru nastopijo danes domači diletantski z angleško komedijo »Peg, srček moj«. Režijo ima v rokah med. g. Kern Dore, ki je že večkrat pokazal svoje zmožnosti. Pri igri, ki se ponovi v nedeljo popoldne, bo sodeloval tudi pomnožen domači orkester.

Ponovno opozarjamo na koncerte v kavarni Narodni dom vsak večer in ob nedeljav popoldne.

Iz Novega mesta

Kino »Meteor« bo predvajal »Clovek iz drugega sveta« drveni ob 20., v nedeljo pa ob 18. in 20.

Iz Krškega

Sokol v Krškem ponovi v nedeljo 14. t. m. ob 16. v svoji dvorani burko »Radikalna kura«, ki je imela pri premijeri ogromen uspeh. To bo zadnja repriza v tej sezoni. V glavni vlogi Bombeka bo gostoval g. Odlašček iz Trbovelj. Na vprizoritev opozarjamo tudi okoličane. Predprodaja vstopnic v trgovini Hočevar.

Učiteljsko društvo za Krški okraj

GOSPODARSTVO

K vprašanju organizacije kmetijskih zbornic

V krogih naših kmetijskih strokovnjakov kakor tudi agrarnih interesentov se zadnje dni mnogo razpravlja o načrtu zakona o kmetijskih zbornicah, kakor tudi o zakonodajnih protipredlogih Glavne zadružne zveze v Beogradu. Glede potrebe popolne izključitve trgovinskih in gospodarskih poslov iz delokroga zbornic so menda vsi zainteresirani enotnega mišljenja. Zakon mora povsem izključiti vsako gospodarsko poslovanje zbornic, ker je sicer lahko mogoče, da se zbornice razvije bolj v gospodarsko podjetje ter s tem nastane nevarnost izgub in imobilizacije denarnih sredstev, ki morajo biti v prvi vrsti na razpolago za zastopanje kmetijskih interesov in za pospeševanje in razvoj kmetijstva. Tudi finančno stran bodočih kmetijskih zbornic bi bilo treba postaviti na trdnjšo podlago. V tem pogledu je načrt premalom jasen. Proračunska sredstva zbornic je treba povsem zasigurati iz redno dotekajočih dohodkov.

Razna mišljenja se čujejo tudi glede organizacije zbornic in njenih podrejenih edinic občinskih in sreskih kmetijskih odborov. Kakor znano je v tem pogledu predlagala Glavna zadružna zveza v Beogradu, da se sreski in občinski kmetijski odbori izločijo iz sistema kmetijskih zbornic in da se redni člani banovinskih kmetijskih zbornic volijo po srezih, tako da se v vsakem srezu izvoli po en član in en namestnik. Po zakonskem načrtu pa bi bile volitve v občinske kmetijske odbore izhodišče za sestavo višjih organizacijskih enot kmetijskega zastopništva. Beogradski »Jugoslovenski glasnik« je pred dnevi navedel motive, ki so bili merodajni za to solucijo. Po poročilih, ki jih je prejel kmetijsko ministrstvo, je dosedanji sistem delegiranja članov v občinske kmetijske odbore imel za posledico, da v te odbore pogosto niso prišli najboljši in za napredek vneti kmetovalci. Sestava teh odborov je bila namreč odvisna od politične ustanove kakor so občine. V občinske kmetijske odbore pa morajo priti le taki možje, ki uživajo največ zaupanja, da bodo najvestneje vršili poverjene jim naloge. Občinski in sreski kmetijski odbori pa naj zopet iz svoje srede izvolijo v sreske odbore odnosno v banovinske zbornice svoje najboljšie možje.

Tu nastaja vprašanje, ali ne bi bilo bolje obdržati sistem, ki je predviden v zakonskem načrtu odnosno obdržati vsaj sreske kmetijske odbore v organizaciji kmetijskih zbornic. Na eni strani so vprašanja, ki jih je morda bolje reševati v sreskih kmetijskih odborih, obstojajo pa tudi razlike v interesih posameznih okrajev, zlasti glede na različnost strukture kmetijskega gospodarstva, ki jih je treba upoštevati.

Nadaljnji moment, ki daje povod za premišljevanje pa je ta, da morajo v sistemu kmetijskih zbornic priti do primerne zastopstva po možnosti vse vrste in panoge kmetijskega gospodarstva in da interesi nobene panoge ne smejo biti prikrajšani. Po organizaciji, kakor je zamišljena v zakonskem načrtu, pa tudi po organizaciji, kakoršno predlaga Glavna zadružna zveza, je prav verjetno, da marsikatera važna kmetijska panoga (kakor n. pr. vinogradništvo, hmeljarstvo itd.) sploh ne bo imela svojega zastopstva v kmetijski zbornici ali pa v posameznih sreskih kmetijskih odborih. Taki nedostatkoli so neizogibni pri sistemu, pri katerem vsak srez ali vsak sreski kmetijski odbor delegira v zbornico po enega člana. Drugače pa bi bilo, če bi vsi srezi skupaj delegirali gotovo številno članov v kmetijsko zbornico. V takem primeru ne bi bilo niti potrebno, da se izrecno zahteva upoštevanje interesov posameznih kmetijskih panog, ker bi člani sreskih kmetijskih odborov iz lastnega nagiba stremeli za tem, da pridejo v kmetijsko zbornico predstavniki vseh panog kmetijske produkcije in obenem najboljši možje iz praktičnega življenja. Brez dvoma gre tu za važne probleme našega kmetijstva, ki jih je treba resno in preudarno proučiti.

Prodaja raznega blaga se bo vršila potom licitacije dne 15. t. m. pri glavni carinarnici v Ljubljani. (Oglas in seznam blaga je na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani.)

bo zborovalo danes v Krškem v prostorih osnovne šole ob pol 10

Iz Zaleca

Dramsko društvo v Zalcu bo privedlo danes 13. t. m. ob 20. v Roblekovih dvorani šaloigro v 4 dejanjih »Gosna ministrice«, pri kateri bo gostovala članica Narodnega gledališča v Mariboru ga. Stefka Dragutinovičeva. Je to zelo zabavna igra, ki je doživela v Mariboru osem razprohanih predstav. Slavno občinstvo se opozarja, da se udeleži predstave, ki se ne bo ponovila, ker je možno samo eno gostovanje mariborske gledališke igralka. Slavno občinstvo se naproša, da pride pravčasno.

Iz Soštanja

Telovadna akademija Sokola bo v nedeljo 14. t. m. ob pol 4. v dvorani Sokolskega doma. Na sporedu bo 12 točk. Udeležba za članstvo je obvezna, za Sokolu naklonjen občinstvo pa bo akademija lepa prilika, da si ogleda uspeh letošnjega delovanja Sokola na polju telovadbe. Po akademiji bo zaprisega članstva in razdelitev značk za udeležence beogradskega zleta.

Iz Brežic

Uprizoritev »Radikalne kure«. Drevo pripride Sokol iz Krškega v dvorani tukajšnje Narodnega doma burko s petjem in treh dejanjih »Radikalna kura« v režiji avtorja g. dr. Doboviška. Pevske točke bo spremljal priznani krški sokolski orkester, katerega dirigira osebno komponist g. Cander. Obenem se proslavi ta večer jubileja na 50. predstava »Radikalne kure«, ki se z velikim uspehom igra po Sloveniji in je žela povsod solec smeha. Kdor se želi od srca nasmejati, naj pride. V vlogi Bombeka bo gostoval priznani komik trboveljskega sokolskega gledališča g. Polde Odlašček. Predprodaja vstopnic v trgovini g. Umeka v Brežicah.

Iz Ruš

Prvo javno prireditev bo imelo v nedeljo 14. t. m. ob 15. novoustanovljeno sokolsko društvo v Selnici. Mlado pa agilno društvo potrebuje moralne podpore, zato pohitimo Rušni v Selnici! Na vzporedu bo delo telovadne točke in Ganglova enodejanka »Dediščina«.

Nova pota Društva kmetijskih strokovnjakov

Društvo kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino je imelo v nedeljo 7. t. m. v restavraciji »Zvezda« v Ljubljani društveno letno skupščino. Zborovanje je vodil dosedanji predsednik kmetijski svetnik gosp. Viljem Rohrmann. Skupščina je poslala vdanostne, oziroma pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, ministrskemu predsedniku generalu Živkoviču, kmetijskemu ministru dr. Šibeniku in banu dr. Marušiču. Pri volitvah so bili izvoljeni v predsedstvo gg. Ivo Sanci, bivši načelnik oddelka za kmetijstvo (predsednik); Franjo Kafol, Peter Miovič in Josip Sustić; v odbor pa gg. Ivan Brecljnik, Franc Malasek, Ivan Pipan, Ludvik Rupelj, inž. Josip Teržan in Franc Trček. Za častnega člana je bil izvoljen kmetijski svetnik g. Viljem Rohrmann.

Razpravljalo se je o raznih stanovskih vprašanjih. Članarina se zniža na 20 Din. Spremenijo se tudi pravila v toliko, da so lahko redni člani društva ne samo kmetijski strokovnjaki z visoko, srednjo ali nižjo kmetijsko šolo, temveč tudi ugledni praktični kmetovalci ter javni delavci na kmetijskem polju. Ta določba ima namen, združiti vse resne delavce, ki jih naše praktično kmetijstvo tako zelo potrebuje. Na ta način hoče društvo udeiniti vse sposobne možje v svrhu zaščite kmetijsko-strokovnih interesov in kolegijskega dela za ugled in dvig kmetijske stroke. Društvo je s tem osvojilo širokogrudno, moderno stališče, brez predsodkov družiti in formirati čete pionirjev za pospeševanje kmetijstva. Tako se odvarja široko delovno polje, ker se ustvarja tudi društveni in duševni stik med šolanima in nešolanima strokovnjaki. Toplo pozdravljamo ta korak najstarejšega društva kmetijskih strokovnjakov, ker dokazuje življensko zrelost in resno voljo za skupno delo. Sklep društva je v popolnem skladu z intencijami 6. januarja 1929, ker odvrta stanovski separatizem in nestrpnost, ki ovirata uspešno delo in odbija delavoljne ljudi ter delata tako le škodo kmetijstvu in narodnemu gospodarstvu. Zato priporočamo vsem interesentom, ki so preželi od ljubezni do kmetijstva in ki želijo postati člani tega društva, da se prijavijo društvu v tajništvo (tj. v Kranju — kmetijski referent).

Izvoz vin in vinska premija. Zagrebške »Novosti« so te dni objavile zanimive informacije in izjave sušiškega veletrgovca Kuzmaniča glede vinske krize in pospeševanja izvoza. Gospod Kuzmanič je mnenja, da se da vinska kriza v naši državi rešiti z razširjenjem domačega konsuma, ki naj bo dostopen najširšim slojem prebivalstva, za kar je treba znižati trošarinska bremena. Nadalje smatra, da je treba državno premijo za izvoz vina reformirati, kajti ta premija v višini 1 Din od litra, gre v veliki meri v prid inozemskim vinskim trgovcem, ki s to premijo špekulirajo. Denar, ki se vrže za izvozno premije, bi bilo bolje uporabiti za nabavko vina za vojsko. V Banatu so inozemski trgovci pokupili velike množine slabih belih vin po 60 do 80 para za liter. To vino so ti trgovci izvozili v inozemska skladišča, kjer jih prepravilo, lahko bi pa tudi to vino takoj po prehodu meje zliili v Dunav, kajti že v tem trenutku, ko vino zapusti našo državo, je izvoznik upravičen zahtevati od države premijo v višini 1 Din pri litru t. i. za 20 do 40 para več kakor je sam plačal zanj. Pa tudi država bi bolje storila, če bi slabše vino v Banatu pokupila po 60 par za liter in ga takoj zliila v Dunav, ker bi glede na izvozno premijo od 1 Din prištedila 40 par pri litru. Izvozno premijo na vino je treba reformirati v tem smislu, da so do te premije uravnavejani samo naši domači trgovci, ki dolžejo, da so izvozili samo dobra domača vina. Sicer pa naj država podpira ustanavljanje velikih vinskih skladišč, kjer bi se lahko koncentrirale velike količine vina in kjer bi se lahko pripravili stalni tipi za izvoz.

Projekt Vrhniške električne centrale. Pred dnevi smo obširno poročali o oživitvenju projekta Vrhniške električne centrale. Svoje informacije smo prejeli iz krogov samih projektantov. Sedaj nas prosi ljubljanski župan gosp. dr. Puc za konstatcijo, da so te informacije, v kolikor se tičejo mestne občine ljubljanske, netočne. Gospodu županu ni niti privatno niti služ-

beno o projektu nič drugega znano, nego kar je čital iz listov in projektanti sploh niso stopili v stik z mestno občino ljubljansko.

Predkonecija za trasiranje žične in gozdne železnice v Cabarski dolini. Generalna direkcija državnih železnic objavlja v »Službenih Novinah« od 9. decembra odlok prometnega ministra, s katerim se izda gosp. Josipu Ilcu, posestniku iz Kotevca, predkonecija za trasiranje in pripravljalna dela za gradbo žične in gozdne železnice, ki naj veže Cabarsko dolino (od Cabranke) s Sušakom. Ta predkonecija je izdana brez obvez za državo in velja od 25. novembra t. l. do 25. novembra 1931.

BORZE

12. decembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizm promet manjši. Le v devizah Berlin in Dunaj je bilo nekaj več potrebe. Tečaj deviz so ponovno nazadovali.

Na zagrebškem efektinem tržišču je vojna škoda tudi danes za malenkost popustila. Za kaso se je trgovala po 426 in 425,5, za december po 426,25 in za februar po 416,5. Od ostalih državnih papirjev je imelo promet samo še 7% Blairovo posojilo po 81,5. Na tržišču bančnih delnic so bili zaključki edino v Jugobanki po 77 do 78 in v Zemaljski po 129. Med industrij, vrednotami pa je bila zaključena samo Sarajevska pivovarna po 210.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22,76, Berlin 13,46 — 13,49 (13,475). — Bruselj 7,8926. — Budimpešta 9,8904. — Curih 1094,4 — 1097,4 (1095,9). — Dunaj 793,84 — 796,84 (795,34). — London 273,95 — 274,76 (274,56). — Newyork 56,265 — 56,465 (56,365) — Pariz 222,03 — Praga 167,27 — 168,07 (167,67). — Trst 295,78.

Zagreb. Amsterdam 22,73 — 22,79, Dunaj 793,84 — 796,84, Berlin 13,46 — 13,49, Bruselj 7,865 — 7,905, Budimpešta 9,8754 do 9,9054, London 273,96 — 274,76, Milan 294,095 — 296,095, Newyork 56,265 do 56,465, Pariz 221,03 — 223,03, Praga 167,27 do 168,07, Curih 1094,4 — 1097,4.

Curih. Zagreb 9,12625, Pariz 20,255, London 25,0325, Newyork 515,25, Bruselj 72, Milan 27,985, Madrid 55,2, Amsterdam 207,625, Berlin 122,945, Dunaj 72,595, Sofija 3,735, Praga 15,29, Varšava 57,8, Budimpešta 90,225, Bukarešta 3,06.

Elekti.

Ljubljana. 8% Blair 93 bl., 7% Blair 81 bl., Celjska 160 den., Ljublj. kredita 122 den., Praštediona 935 den., Kreditni zavod 170 — 180, Veveče 124 den., Ruše 235 — 255.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžama 425,5 — 426, za december 426 do 426,5, investicijsko 85 — 87, 8% Blair 91 do 92,5, 7% Blair 81 — 81,5, 7% Drž. hipot. banka 80 — 80,75, 6% begiške 69 — 70,25; bančne vrednote: Praštediona 935 den., Union 190 — 191, Jugo 70,5 — 77, Srpska 195 — 199, Zemaljska 128 — 129; industrijske vrednote: Našička 950 — 995, Gutmann

190 — 134, Slaveks 50 — 55, Slavonija 200 den., Pivovarna Sarajevo 205 — 215, Drava 235 — 236, Sečerača 298 — 303, Veveče 124 den., Dubrovačka 375 — 390, Jadranska 550 do 575, Trbovlje 371 — 373.

Beograd. Vojna škoda 425,5 — 426, za december 427 zaklj., investicijsko 88 blago, 7% Blair 80,75 zaklj., Narodna 8140—8180.

Blagovna tržišča

JAJKA

+ Eksekutivna prodaja jaje na Ljubljanski borzi (12. t. m.) Danes je bilo na borzi eksekutivno prodanih 6 zabojev (a 140 komadov) jajc, skupaj 8640 komadov, tco postaja Ljubljana en bloc za 600 Din.

LES

+ Ljubljanska borza (12. t. m.) Tendencja za les nespremenjena. Zaključena sta bila 2 vagona bukovih drv. Eksekutivno je bilo kupljenih 10 vagonov hrastovih hlodov, in sicer 48 kub. m, od 20 — 25 cm premera po 300 Din, 48 kub. m, od 25 do 30 cm premera po 400 Din in 48,7 kub. m, s premerom preko 30 cm po 520 Din (vse dolžina 2,80 — 3 m) tco postaja Skofja Loka, blago zdravo, ravno, očeljeno.

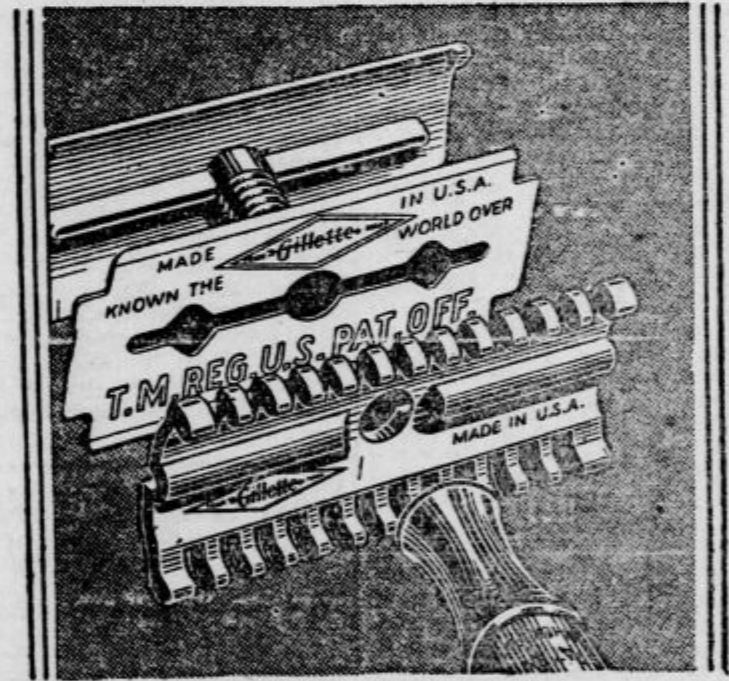
ZITO

+ Ljubljanska borza (12. t. m.) Tendencja za žito nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Nudi se (tco slovenska postaja, po mlevski vozniini, plačljivo v 30 dneh): pšenica: baška, poltska, 80/81 kg po 205 — 207,5, srbobranska, 79/80 kg in gornjebaška, 79/80 kg po 200 — 202,5, baranjska, 79/80 kg po 185 — 187,5, baška, okolica Sombor, 79 kg po 177,5 — 180; ječmen: baški, ozimni, 65/66 kg po 155 — 157,5; oves: baranjski (pri navadni vozniini) po 195 — 197,5; koruza: baška, stara po 150 — 152,5, baška, nova, umetno sušena po 142,5 — 145, pri navadni vozniini po 147,5 — 152,5, času primerno suha, pri navadni vozniini po 140 do 142,5; moka: banaška 80c po 330 — 335.

+ Novosadska blagovna borza (12. t. m.) Tendencja nespremenjena, le za koruzo slabša. — Pšenica: baška, 79/80 kg težka po 136 — 140; baška, poltska, 79/80 kg težka po 142,5 — 147,5; gornjebaška, 79/80 kg 142,5 — 147,5; banaška, poltska, Slep, 79/80 kg 140 — 142,5; gornjebanaška, 79/80 kg 140 — 145; žužnobanaška, 79/80 kg 135 — 137,5; sremška, 78 kg 130 do 132,5. Oves: baški in sremski 135—140. Ječmen: baški, 63/64 kg 105 — 110. Koruza: baška, sremška, stara 95 — 97,5; nova 77,5 — 82,5; za december — januar 82,5 do 85; za mare — maj 92,5 — 97,5; sremška, umetno sušena 94 — 96. Moka: baška 80c in 80ggc 225 — 235; 8c 195 — 220; 8c 175 — 190; 8c 150 — 155; 7c 105 do 110; 8c 80 — 90. Otrubi: baški 75 — 80; banaški 70 — 75.

+ Budimpeštanska termnska borza (12. t. m.) Tendencja slaba, promet miren. Pšenica: za mare 15,26 — 15,27, za maj 15,18 do 15,19; rz: za mare 9,79 — 9,80; koruza: za maj 12,43 — 12,45, tranzitna za maj 10,34.

SAMO EN POSKUS

z NOVIM Gillettovim rezilcem in NOVIM Gillettovim aparatom zadošča!

Nikdar ne boste marali več drugega!

Nič več bolečega »trganja« ali »puljenja« pri britju. In zakaj?

Pazite: Najvažnejše za neoporečno delovanje aparata je brezhibna napetost rezilca. Ta pa je zdaj zagotovljena.

Vogali NOVEGA Gillettovega aparata so posebno dobro ojačeni, tako da se aparat ne pokvari, tudi če pade na tla. A tudi če se vogali malo ukrivijo, ostane napetost enakomerna, zakaj vogali rezilca so odsekani.

Še danes si morate nabaviti NOVI Gillettov brivski aparat. Čaka Vas v elegantnem etuiju s 24 kratno pozlatitvijo. Tudi škatico z NOVIM Gillettovim rezilcem dobite zraven.

Cena kompletne aparatu Din. 80 NOVO Gillettovo rezilce: zavojček s 5 komadi Din. 28,50 zavojček z 10 komadi Din. 57.

V vseh trgovinah te stroke.

NOVO rezilce Gillette je uporabno tudi v originalnem aparatu.

KULTURNI PREGLED

Sodobna Indija v slovenski prevodni književnosti

Rabindranath Tagore slovenskemu čitatelju ni neznan ime. V povojnih letih smo dobili v prevodu dr. A. Gradnika njegove pesniške zbirke »Vrtar«, »Gitandžali«, »Ptice selivke« in »Potujoči mesec«. Te pesmi so v izvirniku rimane; angleški prevod — delo pesnika samega — jim je dal nevezano obliko in takšno so tudi v našem jeziku. Pisec teh vrstic je slišal odlomke iz »Vrtarja« v izvirniku — v bengalscini, čije ubrano se preliva, obilni in sočni vokali so žuboreli kakor majhni, razkošni vodometi v luči fantastičnega ognja. Čital je sam Tagore, in po kadenci besed si mogel posneti, da so to kratki, nežni verzi kakor Heinejeva ljubezenska lirika. V prevodu prevoda se je moralo mnogo prvotne sočnosti razredčiti. In vendar je tak slovenski Tagore našel pri nas precej prijateljev in menda še več prijateljic. Preko Tagoreja je naš povojni človek iskal poti k mirobnemu sentimentalizmu. Za našo pesniško književnost zadnjih desetih let je značilno, da so pri občinstvu imeli največ uspeha prevodi Tagoreja in Kitajska lirika. Vse drugo — predvsem vsa dela domačih pesnikov — je ostalo omejeno na ožje kroge ljubiteljev. Ali so eksotične pesmi mogle našemu človeku povedati več nego vsi naši domači, zlasti povojni pesniki? — Mimo ljudi, ki Tagoreja čislajo brez mero, je precej takih, katerim je osladnopriskuten. Kult Tagoreja je pač v znatni meri razširila literarna moda, ki je po vojni v raznih inarčih prehodila zapad: azijskizem. Zapad je vedno dobival vzhoda svoje bogove in malike. Danes si skuša dobavljati od tam tudi poete, pozabljajoč, da ima sam dragocene zaklade. Ali kaj bi — to so »stari«. Površnemu uživaču sedanjosti je poglavitna samo — moda. Kakor kravata ali klobuk, kakor tango ali jazz...

Rabindranath Tagore (bolje bi bilo po bengalsko: Thakur) pa ni samo pesnik, marveč tudi dramatik, novelist, romanopisec in esejist. Torej literat zapadnega kova. Njegov najboljši roman »Dom in svetu« smo pravkar dobili v slovensčini. »Dom in svetu« je prvi orientalski roman, ki ga bo ljubitelj slovenske knjige vrstnil na svojo knjižno policico. Ta roman res da ni spisani po vzorcu starih kitajskih zgodb, ki nam jih je odkrila šele novejša doba; pisec je — kakor vsi izobraženi Orientalci — precej domač v zapadnih literaturah, zlasti v angleški, ki ni brez vpliva na njegovo tvorbo. Vendar je tudi s formalne strani ostalo v »Domu in svetu« nekoliko orientalske pripovedniške manire. Kakor v pripovedkah in starih pesnitvah, pripoveduje tudi tu vsak glavni junak povesti v prvi osebi svojo zgodbo. Tako je ves roman razdeljen v tri med seboj spletene dele: v pripovedovanje Bimale, Nikhila in Sandipa. Takšno ločevanje in spajanje »osebnih sfer« ima svojevrstno mikavnost, s teorijo naturalističnega romana pa kajpak ni nič v skladu.

Roman »Dom in svetu« ni zabaven roman v najbolj vsakdanjem pomenu besede: roman, ki je lahko komu uspavalno sredstvo ali pripomoček k banalnemu prežvekanju na divanu. Literatura te vrste ni vredna, da bi o nji resno govorili in da bi kdo tratil denar za lepo opremo, saj se človek k takim knjigam ne vrača, kakor ne jemlje znova v roke preležanega dnevnika. Med književno tehnični deli pa je »Dom in svetu« lažja, skoro da ljudska knjiga. Nje prednost je v tem, da ima neke umetniške kvalitete, in prav zaradi njih se bo dober čitatelj večkrat vračal k tej knjigi. Nikar ne mislimo o nekem pripovednem delu slabše nego »misli« to delo o nas. »Dom in svetu« misli o svojem čitatelju, da mu čitanje ni gola »zabava«, kakor n. pr. kvantanje za gostilniško mizo. Sodi, da čitateja zanima svojevrstni indijski svet s svojimi kakor doline himalajskih gora globoko v narodno dušo zaresnimi življenjskimi problemi. In da ima neko plemenitejšo radovednost za ljudi, ki se ondi bore za nekaj, kar tudi nam ni čisto tuje.

»Dom in svetu« je poln finih orisov sodobnih Indijev iz višjih krogov. Dejanje se odigrava samo v višjih kastah: Bimala poteka iz stare, dostojanstvene patriarhalne hiše, drugi glavni junak povesti Nikhil je radža (knez). Sandip je takisto iz višjih krogov in njegova politika ima pred očmi samo interese orih, ki hočejo vladati nad ljudstvom. O ubogih parjah, ki tvorijo grozotno, krvavo in umazano dno indijskega življenja in ki jih višje kaste ne štejejo med ljudi, knjiga skoraj molči. Zadovoljiti se moramo s tem, da stojimo na vrhovih indijskega življenja. Te vrhove ozarja solnce zapadne kulture (je li res solnce in ali prinaša na vzhod novo jutro, ali pa odbleske večera? Ne dotikajmo se tega vprašanja). V patriarhalno ozračje aristokratov, katerih predniki so tisočletja živeli po starinskem kćnonu svoje religije in socialnega reda, prodirajo bolj in bolj tuje ideje in novi običaji. Bimala je vzgojena po starem, a novi duh najde tudi v nji odziv. V romanu zasledujemo v tej profinjeni cvetki indijske patriarhalnosti prebujeno novo ženo in to je prav za prav njega poglavitno dejanje. Nikhil je študiral na vseučilišču in dobro pozna zapadno kulturo. Čeprav je Tagore res mojstrsko orisal Bimalo in pokazal, kako rahlučno in do vseh odtenkov se ume vživet v žensko dušo, je tudi Nikhil označen s takimi potezami, da ga ne pozabijo, če si se enkrat vživel v njo. Kdo je Nikhil? Rus bi napravil iz njega Levina ali Nehjudova. To je neznatni indijski intelektualca-aristokrat, ki se izredno resno bavi s problematiko svojega življenjskega položaja in ki v ljubezni do Bimale hrabro preživlja stanje, katero je za Indijo novo in moralno-prevratno: ko mož načeloma več ne ukazuje ženi. — Napisled Sandip. V tem fanatičnem nacionalizmu, v »svadeša«, čutimo prve obrise indijske nacionalne (ml bi rekli meščanske) demokracije. Res da mož nastopa v zprav protidemokratskim, machiavelističnim in skoroda nierzschajanskimi nazori, a Sandip so vendarle tisti, ki gibljejo maso in

Večer mladih pesnikov

V četrtek zvečer je PEN-klub mladih priredil ob častni udeležbi občinstva (glej včerajšnja vest) svoj prvi literarni večer. Naključje je hotelo, da se je baš tega dne dopolnilo 12 let, kar je umrl Ivan Cankar. Zato je predsednik PEN-kluba mladih, g. France Vodnik, v uvodnem govoru jedrnato označil odnos mladosti do Cankarja: prav kakor on se mladi rod bori zoper ekskluzivnost in hoče preprosto, zgolj človeško kulturo; prav kakor on išče opore v transcendentnem in enako kot Cankar daje življenju večji pomen nego čisti umetnosti in čisti ideji.

Nato je Franc Vodnik prebral svoj esej »Fot v tempelji«, ki je izšel v zadnji številki »Doma in svetu«. Vodnik kot strog dualist postavlja antitezo humanističnega in religioznega ideala in išče sintezo kulture in religije. Najde jo v tragičnem človeku, ki naj ustvari univerzalno harmonijo. Tragičen človek sedanjosti je zoper vsako — bodisi idealist, bodisi materialistično — skrajnost; njemu je v kulturi poglavito merilo kvaliteta, ne ideja, njegov svetovni nazor je sredotežen, njegov življenjski ideal etično-religiozen, bogočloveški. Izvajanja g. Vodnika so nesporno zanimiva, toda predvsem kot snov za daljšo in podrobno diskusijo. Zaradi svoje zgoščenosti in filozofske terminologije so odmevala v občinstvu kot nekak daljnega in tujega, ne da bi ga mogla razgibati in napolniti z nemirom. Esaj bo zaradi svoje tendence usmerjenosti in sicer simpatične bojevitosti za gov kulturni ideal, predvsem pa zbog svoje polemične vsebine gotovo izzval reakcije v realnem tisku; na tem večeru je učinkoval neugodno. Je-li to programatična izpoved vsega našega mladega rodu? Ali stoji za tem samo avtor, ali samo ožja skupina, ali pa — česar ne verjamem — vsi, ki so sodelovali na večeru? Opredelitev nekega kulturnega vidika bi zahtevala, da se opredelje tudi drugi kulturni vidiki, sicer odhaja slušatelj z enostranskim vtiskom. In življenje vendar ni enostransko, uniformno. Vodnikovi nazori vodijo po dolgih ovinkih sodobne problematike in filozofske terminologije v — stari katolicizem. Dobro. Ali pa lahko vodijo za vse in vsakogar? —

Za g. Vodnikom je g. Anton Ocvirk prebral štiri daljše pesmi, med katerimi je posebno globoko vplivala v barvite moll-tone ubrana lirika »Stane« in »Regineta«; slednje je pač ena najboljših naših pesnitev v zadnjem desetletju. V diskretni poltemi dvorane bi ob večji glasovni kulturi recitatorja učinkovala še silneje. Žal, da je po božno tišino dvorane neskladno motil jazz-band (ka-li?) iz ene sosednjih dvorav. Nehoten simbol »sodobnosti«?

G. Ludvik Mrzel-Frigid je s precejšnjo veščino čitanja prebral svoje impresivne črtice »Jesen«, »Luč na stopnicah«, »Dom«, »Luč v sobi« in »Slovos«. To so kakor slikarsko občutena (luč, barve, sploh svetlobni efekti) in na klavijaturi rahločutne duše v muzikalno ubrana tihotilja. Nekatera so pravi biseri slovenske pesniške proze. Frigid je pokazal, da je med mladimi poleg Gruma došel v takih-le miniaturnih sličicah človeške duševnosti že do umetniške popolnosti. Tudi stil mu je razvit do vzorne fineše.

Napisled je nastopil g. Mile Klopčič. Prečital je pesmi: »Dvoje pism iz celice«, »Jaz hodim pod oljke« (posvečeno ž. Sr. Kosovelu) in odlomek iz recitacijskega zbora »Noč«. Lepe, socialno prožete pesmi, ki bi imele večji učinek, če bi bile prečitane z bogatejšimi odtenki v glasu in govorilni tehniki. »Noč« bi imela polno resonanco samo v zboru po načinu Serjožnikova. Vendar je Klopčič pokazal, da v naši socialni literaturi mnogo obeta. Koliko se dá ustvariti v tem žanru, sem se preveril prav te dni ob nekaterih pesmih Čeha S. K. Neumanna. Bilanca večera opravičuje izvesten optimizem. Mladi literatje se približujejo občinstvu, občinstvo pa prihaja njim naproti. Vse je vprašanje kvalitete in (na zunanjo) organizacije. B.

Ali si že član Vodnikove družbe?

vsiljujejo širšim sloj-m svoje voditeljske nazore. Ti nazori so nalezljivi, in nacionalizem svadeša počasi ustvarja iz indijskih narodov nove, aktivnejše politične sile. (Tudi v Evropi so liberalni voditelji kazali — čeprav nemara manj odkrito — silno egocentričnost ter pohlep po vladanju in denarju.) Sandipov odnos do Bimale je orisan psihološko globoko. Bimala je kakor simbol Indije, ki pod moško privlačnostjo Sandipov-vodij izguoljša svojo plaho ženstvenost.

Borbo teh treh oseb — Bimale, Nikhila in Sandipa, — borbo dveh moških za ženo, borbo žene za sebe in za moškega, vse to pa v razgibanosti sodobnih indijskih političnih nasprotij, je Tagore orisal tako zanimivo, da človeka ponekod pretrese. Bimala je prebujajoča se Indija — v tem je simbolična vsebina romana! Kakor rečeno, se vse to dogaja še na vrhovih družbe — tam v mračnih globelih tisočletnega zatiranja in ponižanja pa trpe milijoni brezimnih indijskih žena, ki jih ni obsenčilo niti en žarek Bimale. Žena, ki so izročene nepopisni tiraniji indijskih pravov, ki se može z desetim letom in morajo roditi deco v grozni nesnagi in ponižanju. Za nje Indija, ki o nji poje radža Thakur, še nima čuta. Tako je demokrat stare Helade ali Rima gledal na sužnja in njegov zarod...

»Dom in svetu« je poln lepih mest, liričnih opisov in sentenc, ki jih bo čitatelj rad znova poiskal in prečital. Omenjam samo nekatere drobtinice:

»Me ženske smo podobne reki: dokler ostanemo med svojimi bregovi, hrani mo življenje z vsem, kar imamo; če jih pa preplavimo, tedaj uničujemo z vsem, kar smo.« (Bimala.)

»Še morje solza ima neke svoj nasprotni breg, drugače ne bi bil nikoli nihče z jokom.« (Nikhil.)

»Moj življenjski nazor mi daje gotovost, da je to, kar je veliko, tudi okrutno. Biti pravičen — to je za navadne ljudi; veli-

»Slovenski kulturni problemi«

Kakor je bilo na tem mestu že zabeleženo, odvarja Slavistični klub Društva slušateljev filozofske fakultete redna nedeljska predavanja, s katerimi bo skušal vzbuditi zanimanje našega občinstva za važna sodobna kulturna in znanstvena vprašanja. Prvo predavanje bo v nedeljo, dne 14. t. m. ob pol 11. uri dopoldne v Filharmonični dvorani. Predaval bo znanstveni kritik g. Anton Ocvirk o slovenskih kulturnih problemih.

Njegovo predavanje bo obravnavalo predvsem tri poglavitne in osnovne probleme: Prvič: kakšna so vprašanja naše duševnosti, kakšni so simboli naše kulture in oris našega duševnega sveta, ki mora temeljiti na sintetičnem dojetju našega ametiškega ustvarjanja. Drugič: bo predaval-čl skušal kritično pregledati osnove našega duhovnega doživljanja slovenstva na podlagi različnih svetovno-nazorskih teorij in končno strniti svoje misli o sodobnosti, o našem sedanjem kulturnem stanju. K tem trem osnovnim točkam bo nanzal še celo vrsto drugih važnih problemov, med njimi poglavja o naši svojskosti, o naših simbolih; prav take pereče važnosti in vrednosti so nato problemi relativizma v kulturi, problem eklekticizma in slovenske kulture, posebno še iskanje našega kulturnega obraza v sodobnosti. Zelo važno je dognati, kakšno je naše življenje, naše nehanje in stremljenje Poleg tega premišljevanja pa se moramo nujno nasloniti na osnovni problem o kulturni svobodi in kulturnih merilih. Predavatelj bo nato analiziral tokove mišljenja našega človeka in njegov notranji vzpon.

Slavistični klub in z njim naša akademska mladina vabi široko javnost, da se predavanju kluba udeležuje in tako dokazuje, da je pripravljena in sposobna sama reševati svoje kulturne in življenske probleme. —z.

Francoski učenjak o postanku Jugoslavije

Pod pokroviteljstvom Slovenskega inštituta v Parizu je znani naš prijatelj, gosp. Emile Haumont, profesor na Sorboni, izdal obsežno knjigo o nastanku naše države: La Formation de la Yougoslavie, Ed. Bossard, 140 Boulevard Saint - Germain, Paris 1930, str. 752 v veliki osmerki, cena 60 frankov.

Spominu pokojnega Cvijića posvečeno delo skuša prikazati napor za ujedinenje jugoslovenskega naroda. Da olajša svojim rojakom umevanje naše zamotane preteklosti in sedanjih položaj, je posegel tja v 15. stoletje in spremlja naš razvoj vse do danes. Pri tem je posnel marsikaj po znanstvenih, kakršni so K. Jireček, Cvijić, Popović, X. Radojević itd. Podobne strokovne ocene o zasluženju pisu se bodo objavile v najkrajšem času. Za zdaj naj omenim, da je pisatelj uporabil — med Francozi menda prvi dosledno — zajeto za slovska imena. Na srbski vir kaže pisava Pofoček namesto Potiorek in vsekakor tudi Vižmar namesto Vižmarje. Razpravljajoč o jugoslovenski govornici, pravi: »Slovničarji loraj upravičeno sklepajo na različne jezike; toda v praksi to nikakor ni res. Človek z vzhoda se razume na zapadu in obratno, razen če je prišel s skrajnega konca na polotoku, pa še v tem primeru je zanj težava manjša, kakor bi bila pri nas za trdega Provensalea, ki bi ga zaneslo severno od Lotre.«

Ob sklepu naj poudarim, da je pričujoča knjiga — deseta Haumontova — dobila Denisovo nagrado. Od prejšnjih snopčev, ki največ obravnavajo rusko zgodovino in ruske leposlovce, je Francoska Akademija nagradila »življenje in delo Ivana Turgenjeva«, Akademija moralnih in političnih ved pa »Francosko prosveto na Ruskem«. Zveza SHS vseučilišnikov je 1919 objavila njegovo »La Yougoslavie«. Iz l. 1896. pa je latinsko ed. »Quid detrimenti Slavi cepirint ex invasione Hungarorum«, t. j. kakšno škodo so Slovani utrpeli zaradi ogrskega vpada. A. D.

21. številka »Naše dobe«

Izšla je 21. številka revije »Naša doba«, ki jo izdaja za naše izobraženstvo konsorcij »Jutra«. Številka je polna interesantnih prispevkov.

Univ. prof. dr. K. Ozvald končuje svoja razmotrivanja o sodobnih nalogah univerze; posebno pereče je poglavje o narodni kulturi.

Moderatus piše o znamenitem franco-skem sociologu in psihologu Gustavu Le Bonu zlasti glede na njegov najnovejši spis »L' evolution actuelle du monde«. Dolika nje njegove kritike demokracije.

Dr. H. Lučovnik je prispeval obsežno razpravo »Vprašanje nezakonske dece«, v kateri riše s pravnega, sociološkega in moralnega stališča položaj nezakonske dece pri nas in drugod ter utemeljuje potrebo tozadevnih zakonodajnih prenosov.

V kulturnem ozorniku se I. W. bavi s člankom prof. Gesemanna v »Slav. Rundschau« o prevelikem prepadu med univerzo in srednjo šolo; poudarja današnje nezadostno pripravljenost srednješkolskih absolventov za znanstveno delo na univerzi.

B. Borko referira najpogostejšim zanimivih sprih za filozofijo kulture v srbohrvaški miselnosti, nato pa o Dvornikovicievi knjigi »Naša kulturna orijentacija in današnji Evropi«.

O temeljnih naravoslovno - filozofskih poglavih in prevratih našega časa razpravlja članka »Undulacijska ali korpuskularna teorija svetlobe?« (dr. Lavo Cermelj) in »Temeljni novega svetovnega nazora«.

V Politinem pregledu je toplot objavljen zelo interesanten odlomek iz najnovejše knjige bivšega italijanskega zunanega ministra grafa Storze, ki pripoveduje, kako je vodil rapalska pogajanja za sporazum z Južoslavijo.

Med Zapiski je priobčen članek primarija dr. Goesla »Oskrba umobolnih v Dravski banovini«, ki je aktualen glede na petdesetletnico otvoritve umobolnice na Studencu. V beležki »Jalova polemika« je odgovor na polemičen članek dr. Vurnika proti »Naši dobi« v »Domu in svetu«.

Torej na 32 straneh obdelo ideološkega, socialnega in kulturno - političnega gradiva. Posamezna številka te okusno opremljene revije stane 8 Din, celoletna naročnina pa 120 Din.

Prihodnja številka bo objavila med drugim članke:

A. Lajovic: Še o narodnem in državnem edinstvu.

I. Grabor: Psihološki temelji kulture.

Dr. B. Škerlj: Slovanska rasa ter celo vrsto krajevne gradiva.

S to številko bo zaključen prvi letnik tega važnega časopisa, ki si je pridobil priznanje tudi že v ostalih pokrajinah naše države.

Muzikalni dogodki v Zagrebu

Gledališče in koncerti

Zagreb, 12. decembra

Ta teden je bil zelo bogat glasbenih dogodkov: imeli smo kar osem muzikalnih prireditiv.

Kolo teh prireditiv je otvorilo gostovanje skupine svobodne visoke šole »Goethe-anum« iz Dornacha v Švici, ki nam je pokazala novo umetnost: evriturijo. Kaj je v tej umetnosti novega, tega nismo mogli odkriti, pa tudi sicer se nismo za njo ogreli. Mnogo smo pričakovali in se tem bolj razočarali.

V operi smo imeli drugo gostovanje poljskega pevca Romana Wraga. Pel je v »Hoffmanovih pripovedkah« Copelija, Dupertuta in Mirakola. Imel je večji uspeh nego ondan v »Faustu«.

Največji umetniški dogodek v gledališču je bila proslava pet in dvajsetletnice umetniškega dela našega prvga opernega dirigenta Milana Sacksa in s tem v zvezi izvedba Beethovenove opere »Fidelio«. Sacksova proslava ni bila značilna samo zaradi jubilarita, marveč je z njo proslavilo tudi naša gledališča jubilej resnega tvornega dela. Skozi dvajset let in še več je Sacks zastavljal za procvit našega gledališča svojo železno energijo in umetnostno kreativno silo; izvršil je ogromno delo, ki se da le z največjo težavo preceniti. Nešteto pevcev je šlo skozi njegove roke. Milan Sacks je kakor najboljši učitelj ustvarjal iz njih vrle umetnike, razvijajoč jim čut za plemenito frazo in dramski učinek. V našem gledališču je Sacks dirigiral več ko sto opernih del Delal je vedno z brezprimernim idealizmom in z merilom najstrožje avtokritike. Sacks ni nikdar zadovoljen s seboj; njegova umetniška narava nenohana težki k popolnosti in vidi svoje zadovoljstvo samo v izvrševanju najvišjih umetnostnih smotrov. Sacks ljubi gledališče z nesebično ljubeznijo in zaradi tega ne pozna in ne prizna ne kompromisov niti ozirov. So pa ljudje, ki ne morejo doseči Sacksovih vrlin, zato jim mož ni po volji. Tako je prejšnja gledališča uprava Sacksa enostavno izrinila iz gledališča in mu skoraj dve leti ni dala prilike, da bi bil opravljal kakršnokoli delo. Sacks je moral brezposeln hoditi po Zagrebu, med tem ko je opera propadala in tonila v svojem dilantizmu in spletkarstvu. Toda občinstvo ga ni pozabilo in ko mu je nova uprava zopet izročila operno taktirko, ga je sprejelo s takšnim navdušenjem, kakor sprejema samo svoje največje ljubljence.

Proslava v gledališču je imela posebno svečan značaj. Milan Sacks je bil prejel nešteto darov in čestitk z vseh strani domovine; tudi ljubljansko Narodno gledališče se ga je bilo spomnilo. Gledališče je bilo že nekoliko dni pred predstavo razprodano. Jubilarit je bil deležen spontanah in burnih ovacij.

Zatem je bila predstava »Fidelio« o katerem je dejal sam jubilarit, da pomeni za dirigenta »zrelostni izpit«. Menim, da ni treba naglašati, da se je umetnik Sacksova kova za tak »izpit« temeljito pripravil in da je sodeloval pri tem z največjim žarom in s potencirano umetniško zavestjo. Zato je gledališče imelo tako dovršeno predstavo, kakor je doslej menda še ni bilo. Kot solisti so se odlikovali Griff, Vušković, Šimenc, Vilfan-Kunčeva, Križaj, Nožinić in Vičar. Vsi so dali maksimum svojih sposobnosti. Zbor in orkester sta bila takisto na neslučni višini, a režija (prof. Markovski z Dunaja) in inscenacija

UTOPLJENEC NA VEČERU MLA-DEGA PEN-KLUBA

»Zabogal Kaj siroti se je pripetilo?«

»Ko Vodnik je razlagal v tempelji pot, je revežu od silnih fraz — zalilo!«

Peen.

(prof. Ljubo Babić) sta posadili z dirigentom Sachsom izvedbi — krono.

Na koncertnem polju smo tudi imeli nekatere senzacije. Najprej je nastopil »Zagrebački kvartet«, ki na vsakem svojem koncertu izvaja vsaj eno domače delo. To pot je bil na vrsti slovenski skladatelj Lucijan Marija Škerjanec s svojo »Sonatino de Camera« v dveh stavih. Škerjanec se je afirmiral kot temperamenten muzik z obsežnim tehničnim znanjem, umetniškim okusom in bujno invencijo. Komponist hodi po potih modernih glasbenih prizadevanj, vendar ima poleg tega še to veliko prednost, da ne pozablja važnega melodičnega elementa. Tako je njegovo delo poleg bujne harmonijske obdelave, sveže kontrapunktike, zanimive ritmike zaradi melodične invencije vedno lepo. Škerjanec ume zelo efektno pisati za godalni kvartet, a stavek mu vedno zveni polno in kočno. Delo je imelo pri občinstvu zelo velik uspeh in se je moral navzoči skladatelj nekolikokrat zahvaliti za presrečne ovacije. Razen Škerjančevega je »Zagrebački kvartet« izvajal še dela Boccherinija in Brahmsa in sicer s tisto vestnostjo in preciznostjo, ki je pri tem komornem korpusu tolikanj značilno.

Španski goslač Juan de Manén je že nekoliko časa na zatonu. Že njegov predzadnji koncert v Zagrebu ni mogel zapustiti nikakih posebnih umetniških impresij, njegov zadnji koncert pa nas je razočaral še v večji meri. Vrh tega je imel v osebi Walterja Fischerja tako nemogočega in nediskretnega spremljevalca na klavirju, da je večer imel kaj nepopoljen značaj.

»Zagrebska Filharmonija« je priredila v treh dneh kar dva simfonična koncerta, vsakega z novim programom. Že to dejstvo pričuje o njeni marljivosti. To pot je povabila dva tuja gosta: bečinskega dirigenta Maxa Reiterja in goslača Carla Flescha. Reiter je prikupen in nadarjen mlad dirigent, ki se prav lepo razvija. V Zagrebu je gostoval že drugič in je mogel na zadnjih koncertih zaznamovati uspeh z efektnimi izvedbami Straussove simfonične pesnitve »Don Juan«, Ravelovega »Bolerja« in Wagnerjeve predigre iz »Mojstrov pevcev«. Vrh tega je Reiter zelo muzikalno vodil Brahmsa in Beethovenov koncert za gosli. Ostali program dveh koncertov Filharmonije je prinesel Beethovenovo ouverturo iz »Egmonta«, Westermannove »Intermezz« in Bachovo sonato v g-molu za solo-violino. Velikega, gosposkega in odličnega umetnika smo spoznali v Carlu Fleschu, ki ga lahko po pravici vrstimo med prve sodobne goslače. Korektnost in lepota Fleschovega muziciranja sta lahko vzor; če ga promatraš skozi najstrožje kritično prizmo, ne boš našel niti ene temne točke. Omenim naj še, da ima Flesch v svojih rokah enega najbolj ohranjenih instrumentov mojstra Stradivarja, ki je danes vreden več nego 4 milijone dinarjev. Zvok teh gosli je nepopisno lep. Zagrebska Filharmonija je igrala animirano in eksaktno. Pohvaliti je diskretno spremljavo pri Beethovenu in Brahmsu.

Na koncertu »Reichsdeutscher Hilfsvereina« je pel — Rijavec! Obzalujemo, da nam je ta žgoleči ptič pevec odletel.

Ziga Hirschler.

Alma M. Karlin. Drachen und Geisten. Novellen aus China, Insulunde und der Südsee. Celjanka gdé Alma M. Karlinova, ki je prepotovala dobršen kos sveta, je priključila svojim zanimivim, velikim potopisom »Einsame Weltreise« in »Im Banne der Südsee« še zgodnje novelistično zbirko. Knjiga »Drachen und Geister« je izšla v založbi Frundsberg v Berlinu. Ljubitelji eksotične literature bodo radi segli tudi po tej knjigi. Doslej so svoja doživljanja v tropih, svoja potovanja po divjih pokrajinah in med njihovim primitivnim ljudstvom, opisovali pretežno moški. Iz te knjige govori ženska, ki se je sama, brez tuje pomoči in tudi brez denarnih sredstev potokla skozi svojevrstno življenje dalečnega vzhoda in juga. Njene eksotične novele ni so plod bujne domišljije pisatelja, ki kar jev, katere opisuje, ni nikdar videl. Ne — to je odblek preživljenega življenja. Literarna predelava osebnih vtiskov in podrobnega poznavanja resničnih razmer v tem je — mimo pripovedniške mikavnosti — vrednost knjige »Drachen und Geister«, ki jo toplo priporočamo Avtorica gdé. Alma M. Karlinova živi sedaj stalno v Celju, odkoder je doma; trenutno pa se nahaja na predavateljski turneji po Avstriji. Kakor izveva, bo v kratkem izšla njena četrta knjiga, v kateri bo znanstveno obdelala izvestno gradivo s svojih potovanj po malo znanih pokrajinah sveta.

* Izdala »Tiskovna zadruga« kot 1. knjigo nove zbirke »Sodobni romani«.

Tehnični del rubrike urejuje avtomobilni oddelek Vacuum Oil Company, d. d.

Pravočasna odjava prodanih in nerabnih vozil

Kdor prodaja že tekom tega leta svoje vozilo in o prodaji najkasneje do 5. januarja prihodnjega leta ne obvesti pristojne davčne uprave, mora plačati takso za 1. 1931 sam. Davčna uprava ne terja novega lastnika vozila, temveč onega, ki je zabeležen še vedno kot lastnik. Sama odjava pri politični oblasti I. stopnje ne zadostuje in je potrebno vpsolati davčni upravi posebno odjavo vozila.

Isto velja za taka vozila (avtomobile), ki so postala trajno nerabna. Tudi v tem primeru je javiti nerabnost do 5. januarja prihodnjega leta davčni upravi, ki ugotovi komisijonelo ugotovitve nerabnosti.

Ker se bliža konec leta in se je letos v več primerih zgodilo, da so bili prodani bivši lastniki že lani prodanih ali nerabnih osebnih avtomobilov, naj plačajo tudi za 1. 1930 državno takso v iznosu 3000 Din, priporočamo zaradi strogosti predpisov točno upoštevanje navedenega termina.

Motor na dva ali štiri takte

Problem dveh ali štirih taktov v industriji motornih koles še vedno ni rešen in povzročata tovarnarjem in interesentom pri nakupu velike preglavice. Vsak sistem ima svoje solčne in senčne strani in vsaki tip motora izboljša gotove slabosti drugega sistema, ne more pa popraviti pomanjklivosti drugega. V naslednjem nam vajamo glavne točke, na katere naj bi se zainteresirani pri nakupu ozirali.

Glavna prednost motorja na dva takta je, da pride na vsak okret ročice po en delovni takt. Zato je motor na dva takta pri vožnji mnogo bolj enakomeren. Tudi v svoji pasivni obliki kot zavora je motor na dva takta pri izločenem vžigu ali pri zapitem dotoku goriva glede na dvojni število kompresijskih taktov veliko bolj učinkovit.

Po drugi strani je pa tak motor manj elastičen. Dejstvo je, da pri motorju na dva takta plini ki so nastali pri gorenju, ne pridejo v celoti iz cilindra, preden začne prihajati sveža plinska zmes. Ta nova nečista zmes ne razvije toliko moči kakor popolnoma čista zmes pri motorju na štiri takte. Posledica tega je, da učinek motorja na dva takta ni dvakrat tako velik kakor učinek motorja na 4 takte, kljub temu, da je pri prvem številu taktov dvojni. Učinek je samo 1/2 tako velik kakor pri enakem volumenu motorja na štiri takte, tako da pri dvotaktnem stroju porabimo dvakrat toliko bencina, dobimo pa samo 1/2 toliko učinka. Stroški za bencin postanejo s tem približno za 30 odst. večji; ta večji izdatki se pa zmanjša, če upoštevamo, da so splošni stroški za pogon in amortizacijo dvotaktnega motorja manjši.

Pridobitev bi torej bila na strani motorja na dva takta. Treba se je pa spet ozirati na to, da imajo motorji na štiri takte prezačilne, ki se upravljajo od zgoraj, in razna druga konstrukcijska izboljšanja, tako da je učinek večji, večji so pa seveda tudi produkcijski stroški.

To so temeljne točke, ki jih mora poznati vsakdo, kadar se odločuje za ta ali oni sistem. Vsak tip motora ima tudi svoje prednosti, ki gre seveda na račun poslabšanja drugih okolnosti. To s, naj da interesent po zasopnosti motornih koles dobro razloži, preden se odloči za motor na dva ali na štiri takte.

Razdelitev Fordove produkcije

Na treh točkah namreča Ford v prihodnjih letih koncentrirati produkcijo svojih avtomobilov: v Zedinjenih državah, v Kanadi in v Angliji. Prvo dve točki v Detroitu, U. S. A., ki bodo ostale še vedno največje in srce cele produkcije, bodo po novem načrtu dobavljale le za Ameriko ter Japonsko, Kitajsko in Sovjetsko Unijo. Minus, ki ga bodo te tovarne utrpele zaradi izgube evropskega tržišča, bodo skušale nadomestiti z intenzivnejšo prodajno kampanjo v Zedinjenih državah in posebno v Južni Ameriki, ki jo je Ford doslej skoro zanemarjal.

Kanadske tovarne bodo dobavljale predvsem britanskim dominionom in kolonijam. Ni izključeno, da bo Kanada iz transportnih vidikov prepuščala del tega prodaja Angliji, kajti nekaj slinčnega je morala iz istih razlogov napraviti tudi Fordova glavna konkurenca, General Motors. Področje angleške družbe bo vsa Evro-

Panteljmjon Romanov: Na postaji

Na postaji se je vse gnetlo in prerivalo. Pri blagajni se je bil napravil rep. Ker pa ni bilo več prostora za ravno vrsto, so se ljudje postavili v zavojek, ki se je vil kakor nabradzani valovi širom dvorane.

Vladal je tolikšen krik in vpitje, da je bilo komaj mogoče poslušati z nezatisnjenimi ušesi. In med krik in vpitje se je mešal jok otrok. Zakaj skoro vsaka žena je nosila v naročju otroka.

Tudi zunaj, ob zidu postaje je stala dolga vrsta žensk z otroki na rokah. Tem se ni prav nič mudilo k blagajni. Bile so brez prtljage in brez vsega. Vendar pa je v njih zboru tako vrolo, kakor na trgu, kadar je semanj dan. Saj poznate prizor: lačni potniki začno oblegati buffete, kjer dobe trdo kuhana jajca, gnjat in kruh.

»Zakaj ste se pa postavile tukaj v vrsto?« je zdajci zarenčal stražnik. »Če hočete dobiti vozovnice, spravite se noter, sicer vas razženem!«

Ženske so kakor divja čreda vdrle na postajo. Jok v čakalnici je še bolj narasel.

»Kateri vrag jih je prinesel sem?« je vprašal delavec z vrečo krompirja, ki

pa, izvzemši Sovjetsko Unijo, skoraj vsa Prednja Azija, Egipt in velik del Afrike. S to razdelitvijo ter z graditvijo montažnih tovarn in manjših naprav za gradnje rezervnih delov se je hotel Ford na kombiniran način približati svojemu cilju: združiti vse prednosti, ki jih nudi podjetju proizvodnja v masah, pri čemer se transportni stroški vseno kar najbolj racionalno zmanjšajo. To je pač velik problem in Ford misli, da ga je rešil.

Njegov idealni cilj, po katerem se ravna produkcija in konstrukcija avtomobilov je, omogočiti najširšim plastem nakup solidnega in cenene avtomobila. V Ameriki je to dosegel, v Evropi pa različke zaradi visokih zaščitnih carin med njegovimi in med domačimi avtomobili niso tako velike.

Vprašanje je, ali bodo mogle nove tovarne, ki jih gradi v Angliji, prvojaviti avtomobile, ki bodo glede cene v Evropi isto kot so v Ameriki. Fordov avtomobil, ki stane v Ameriki 27.500 Din, velja na Angleškem danes 55.000 Din. Detroit izvažal na leto 2 milijona voz, dočim jih bodo nove tovarne v Dagenhamu na Angleškem izvozile samo 200.000. To je ogromna razlika, ki se mora vsekakor poznati v proizvodjalnih stroških. Če bodo dagenhamske tovarne v resnici mogle prodati letno 200 tisoč vozil, kolikor znaša njih kapaciteta, računava Ford, da se bo cena angleškega vozila toliko približala ameriškeemu, da bo samo za kakih 25 odst. višja.

S tem je pa še vedno zelo malo doseženo, kajti inozemstvo bo postavilo za Forda take carine, da bo skrajno vseeno, če bodo njegove izdelke dobavljali iz Amerike ali pa iz Anglije. Zato je za Forda v Evropi, vprašanje revizije uvoznih carin na avtomobile vitalnega pomena: razumljivo je tedaj, da vlada veliko zaniman e v vseh avtomobilskih krogih, kaj bo ukrenil Ford v tem pogledu.

Danes pride v vseh evropskih državah povprečno na 100 raznih avtomobilov en Ford. V Ameriki jih pride na 100 celih 40! Ker je kvaliteta ameriškega Forda ista kakor evropskega in ker ima Ford v Ameriki slično ali pa še hušjo konkurenco, je jasno, da je pripisati padec v odstotnem razmerju v Evropi samo visokim uvoznim carinam. Da Ford na vsak način računam s tem, da se bo vprašanje carin v kratkem dokaj spremenilo, nam dokazuje dejstvo, da je postavil v Anglijo središče svoje evropske produkcije ter na ta način mislil samo na razliko v transportnih stroških in ignoriral sedanje carine v vseh evropskih državah. Kajti kot rečeno ne pride prihraček na transportu, če se kupujejo za kontinuirani avtomobili iz Anglije namestu iz Amerike, skoraj nič do veljave, dokler obstojajo današnje carinske postavke.

Avtomobilski motorji s kompresorjem. Po dolgotrajnih poskusih je napravila Stutz Motor Car Company 25 vozil s kompresorjem, ki jih pa namerava prodati samo izbranim reflektantom, kateri se v tem vprašanju dobro spoznajo.

Chryslerjeve tovarne so pred kratkim poslale na trg stotisoče »De Sotov«.

Fordu ne morejo slediti. Na vsakem koraku mu začetkom oporekajo ter se mu posmehujejo: nazadnje ga pa le posnemajo. Kot znano, je Ford v vseh svojih ameriških tovarnah povsaj najmanjšo dnevno mezdo na 7 dolarjev. Vse druge ameriške tovarne so izjavile, da mu v tem ne morejo slediti, ker bi sicer morale zvišati cene za avtomobile.

Studebaker Corporation bo zopet uvedla majhne »Erskeine« vozove na 6 cilindrov. Koncentracija v trgovini pnevmatikov. V Ameriki se je združilo okrog 5000 neodvisnih trgovcev avtomobilskih gum v ogromen koncern za nakup in prodajanje pnevmatik pod imenom United Tire Stores. Družba je osnovana v obliki zadruga. Na leto misli kupiti za petdeset milijonov dolarjev gum.

O razvoju garaž je imel v Berlinu predavanje v krogu Zveze avtomobilske industrije privatni docent dr. inž. Müller. Predavanje je bilo zanimivo v toliko, ker je nesmotrena graditev garaž ena glavnih za prekr razvoj avtomobilizma. Če bi bile garaže v vsaki večji zgradbi, v vsakem hotelu, na tržnicah, v gledališču in tako dalje, bi si ljudje veliko rajši nabavljali avtomobile. Toda ne glede na to, da smotrna graditev garaž samo pospešuje avtomobilizem, bo napredovanje motorizacije samo od sebe časoma prisilo javne činitele, da bodo posvetili garaziranjem več pozornosti. Tako naj bi se pri vseh novih stavbah pazilo na to, kam bo prišla bodoča garaža. Kakor pogrešamo danes pri stav-

se je bil postavil čisto na konec repa tik do vrat.

Neka mlada žena je imela kar dva otroka. Enega je držala v naročju, drugega je bila zavila v nekakšno odejo ter ga položila na tla k steni.

»Le poglej, koliko imajo, saj ne morejo vsega niti objeti z eno roko!« je rekel moški sosed.

»Kam pa naj grem z njimi?« se je zadržala žena nad njim, nato pa se je obrnila k otroku z ukazovalnim glasom: »Boš miren ali ne boš? Prav tebe mi je še bilo treba!«

»Bože moj, saj je podoba, kakor da se je nekje nekaj zgodilo... Odkod, mahoma vsi ti ljudje? In vsi so nekam namenjeni! Nu, kaj takega pa ne doživiš tako kmalu!«

»In vsi imajo otroke. Pa še koliko otrok! Saj se še lahko zgodi, da bo zmanjkalo vozovnic!«

»Res, ni izključeno. Polovica jih bo skoro gotovo morala počakati do jutri. Zakaj ti, ki imajo otroke, se bodo odpeljali vsi do zadnjega. Zanje je položaj čisto preprost. Niti v vrsto se jim ni treba postavljati.«

»O Bog, če bi bila to vedela, bi bila vzela tudi jaz svojega s seboj,« je rekla neka kmetica.

»Vi tam v ovčjem kožuhu, stopite

rejših stavbah kopalnice, tako bomo nekoč pogrešali pri »starejših« stavbah garaže. Če danes ni potrebna, naj se porabi dotični prostor za kaj drugega, vendar se pa mora na vsak način računati s tem, da pride v poslopje prostor za garažo in sicer če že ne v poslopju v katerem nadstropju, pa vsaj kje na dvorišču. Tudi mesta naj se pri podelitvi gradbenih koncesij ozirajo na to in naj ne zadržajo vsakega prostega kotička s stanovanjskimi hišami. Dalje se je obračal predavatelj proti nemškimi oblastem, ki zaradi svojih formalnosti jemljejo ljudem voljo, da bi gradili garaže, ter je navedel slučaj, ko je reflektant moral napraviti 110 obiskov pri 14 raznih instancah, da je dobil koncesijo.

Iz seje ljubljanskega magistratnega gremija

Ljubljana, 12. decembra.

Nocoj se je pod predsedstvom župana dr. Puca vršila gremialna seja, v kateri so se obravnavale razne tekoče zadeve.

Mestni obrtni referent je poročal o prošnji Ivanke Vrh, naj se ji dovoli v Kopitarjevi ulici prodajati kavo, mleko in čaj. Gremij je koncesijo podelil.

Bordonu Dragutinu je bil podaljšan najem mestne parcele za tri leta; če bi občina parcelo v teku te dobe sama rabila, lahko pogodbo razveljavi. Pod enakimi pogoji je podaljšal gremij najem javnega sveta Francu Hribniku. Davorin Rovšek, fotograf v Kolodvorski ulici se je pri tožil, da mu kioski, ki ga je gremij svoj čas dovolil reklamni tvrdki Josip Rozman, zapira pogled na trgovino in druge lokale v njegovi hiši. Pritožba je bila kot neosnovana zavrnjena. — Ura na grajskem stolpu je potrebna popravila. Ljubljanski urarji so bili različnega mnenja; nekateri so trdili, da se popravilo sroho ne izplača, dočim so drugi mnenja, da bi bila po temeljitem popravilu ura še več desetletij dobra. Gremij je oddal to delo urarju Bardorferju z omejitvijo, da popravilo ne sme veljati nad 10.000 Din. — Lukman Rajko ima ob Ahacljevi cesti v najemu v mestni baraki trgovske prostore. Ker mu je pogodba potekla, je zaprosil za podaljšanje, ki se mu je dovolilo s pogojem, da bo v bodoče veljala četrtletna odpoved in da se najemina za trgovske lokale poviša na 3000 Din na leto. — Enako se poviša tudi najemina Hiti Mariji, ki ima trgovske prostore v isti baraki. — Obenem je gremij naročil gospodarskemu uradu naj pozove tvrdko Medic, da odstrani na mestnem svetu ob Ahacljevi cesti barako.

— Prošnja Karla Arka za dovoljenje, da sme postaviti radio anteno na mestni hiši, je bila odklonjena. — Narodni galeriji je potekla pogodba, po kateri ima v najemu Jakobčev paviljon. Doslej je imela Narodna galerija dolžnost plačati popravila, ki so veljala nad 5000 Din, dočim je cenejša popravila plačevala mestna občina. Tudi elektriko je morala plačevati Narodna galerija. Pogodba se je podaljšala za nadaljnja tri leta pod sedanjimi pogoji. — Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani je gremij na prošnjo banke uprave podaljšal zakup mestnega zemljišča na Pasjem brodu za nedoločen čas proti šest mesečni odpovedi. — Frideriku Pauerju je svoj čas dovolil gremij postaviti drvarno po pogojem, da jo mora na zahtevo odstraniti. Ob tej priliki je moral podpisati reverz in sedaj prsi, naj se ta reverz preklicuje. Prošnja je gremij ugodil. — Francu Rapsu je bil podaljšan najem za njivo »Na smeteh« za nadaljnja tri leta pod sedanjimi pogoji. — Lukman Josip je svoj čas odstopil mestni občini ob Vodovodni cesti nekaj sveta. Na prošnjo mu občina dovoli malenkostno rekturo mejne črte — Hotelu »Slon« je bila črtana neka stara obveznost iz leta 1854., da sme samo v omejenem obsegu porabljati vodo, kar je danes po upeljavi vodovoda itak brezpredmetno.

Mestni gradbeni referent je poročal, da prosi obč. na Ježica naj bi ljubljanska občina, ki skropi cesto do Urbančka, prevzela še skropljenje naprej do savskega mostu. Ker ima ljubljanska občina premalo skropilnega inventarja in z njim komaj zmaguje skropljenje lastnega cestnega omrežja je moral gremij to prošnjo odkloniti, dokler ne izpopolni števila svojih skropilnih avtomobolov. — Nove načrte mesta Ljubljane je izdelala Jugoslovenska tiskarna v dveh merilih in sicer 1 : 10.000 in 1 : 5000. Ker rabi gradbeni urad večje načrte (1 : 5000) za statistične in razne druge svrhe, je gremij sklenil, da se nakupi 800 komadov takih načrtov za skupni znesek 5540 Dn. — Na prošnjo posestnika Novaka se odpre za javni promet Kumanovska ulica, ki veže Mišičevo in Strelško ulico. Interesirani posestniki se pozove, da prispeva h kritju stroškov.

Gradbeno-pravni referent je poročal o raznih stavbnih dovoljenjih. Tako je gremij odobril Francu Reberniku v Komenskega ulici št. 20 gradnjo delavnice, Jožefu Weissu gradnjo prtične hiše v Vipavski ulici blizu viske meje, Jakobu Hlebsu pa gradnjo enonadstropne hiše ob Gru-

človek samo ubga, odkod tolika množica otrok. Kaj je prišlo ženske po vojni, da rodé kakor nore? Saj to so gomile, prave gomile otrok! Poglej na primer tisto staruho! Imel bi jo prej za spako kakor za ženo. In tudi ona ima dojenčka! Fej! Rad bi le vedel, kdo se je spečal z njo. Saj ni bil pri pameti!«

»Phe, dandanes v teh stvareh nismo tako natančni...«

»Hudiča, zdaj so me potisnili spet nazaj do vrat!« je rekel delavec z vrečo krompirja in jezno pljunil predse.

»Državljani, če ti je kaj do potovanja, ne odlašaj in si preskrbi otroka!« mu je svetovala ženska, ki je imela dvoje otrok.

»Bes te plentaj, saj menda res ne pojde drugače!... Koliko pa zahtevaš zanj?«

»Cena je povsod enaka: štiri. Na semanji dan gre celo do pet.«

»Zakaj ste pa tako drage?« je dejal delavec, odložil vrečo krompirja in začel šteti denar.

»Kako naj si drugače pomagamo?«

»Odšel je denar in vzel otroka na roke.«

»Drži mu glavo nekoliko višje!« je rekla žena in vzela v naročje drugega.

»Kaj imaš dvojčke?« jo je vprašala sosedka.

Nekčilo

PANFLAVIN PASTIL

dnevno Vas obvaruje vseh boleznih grla

barjevem kanalu v Hrdeckega vasi. — Maks Hrovatin bo adaptiral desno stran hiše na Rimski cesti. Prošnja Srečka Podlesnika za zgradbo mesarske stojnice na Dolenjski cesti gremij ni ugodil. — Nadalje so dobili gradbeno dovoljenje Josip Pretnar za stavbo parne pekarne na Tržaški cesti, Ferdinand Palavec za nadzidavo prvega nadstropja na dvorišču v Rožni ulici št. 27 in Otmar Kofler za hišo na parceli št. 225-20 v Kolezijski ulici.

Gremij je podelil še uporabna dovoljenja: Francu Stularju za hišo v Deteljevi ulici, Mestni hranilnici za stavbo v Aleševci ulici, Ivanu Samcu za adaptirano hišo na Mestnem trgu, Meti Megler za adaptacije v Kolodvorski ulici, Mariji Kovčič za hišo na Dunajski cesti, Ivanu Dežmanu za hišo v Zarnikovi ulici, nž. Domladu za stavbo na Vrtači, Albinu Runčiču za hišo na Resljevi cesti, Tomčič Mariji za hišo v Levstikovi ulici. Sterle Barbari in Traven Mariji za zgradbo v Podmilščakovi ulici, tiskarni »Merkur« za prizidek v Gregorčičevi ulici, Mesarjevemu otrokom za hišo v Dvořakovi ulici, Mariji Reiman za zgradbo ob Vodovodni cesti, Valentinu Accetu za trgovski lokal na Trnovskem pristanu, Janku Koviču za hišo v Baragovi ulici in dr. Stanislavu Žvku za hišo na vogalu Kostove in Pleteršnikove ulice.

Prošnja Jugoslovenske tiskarne, da sme za Činkoletovo gostilno postaviti trinadstropno stavbo, ki bi bila s požarnim zidom obrnjena proti Kopitarjevi ulici, je bila odklonjena. — Franc Mikšič je pisno zaprosil, naj se mu dovoli na Miklošičevi cesti poleg »Grafike« zgradba garaže, kar je gremij svoj čas odklonil. Ker je sedaj banska uprava odredila novo postopanje, je gremij zgradbo dovolil kot provizorij za dobo treh let. — Francu in Mariji Solnce je bilo dovoljeno, da smeta plačevati obroke za kavčijo za trotoar v znanih zneskih.

Sport

Zakaj je Bled izločen iz mednarodnih zimskosportnih tekem?

To vprašanje si je zastavil vsakdo, kdor je pred dnevi opazil v listih le kratko notico, brez vsakega podrobnejšega pojasnila. V kratkem podajamo pojasnilo vzrokov, ki so JZSS privedli do te važne odločitve.

JZSS je že za preteklo zimo pripravil na Bledu in v Bohinju zimskosportne prireditve mednarodnega obsega, v prvi vrsti kot propagando za našo zimsko sezono v tujkskoprometnih centrih. Ob tej priliki so blejski hotelirji izjavili pomisleke, češ da je treba hotele primerno adaptirati, zato se s prreditvijo eno leto počaka. Do tega je hočes nočes zaradi čudnega vremena prišlo in tekme so se odgodile na letošnjo zimo v nezmanjšanem in istem obsegu kot so bile zamišljene za lam. JZSS je že poleti pričel s pripravami, pa je prišel vmes hotelirski zakon, ki daje hoteliskim podjetjem pri novogradnji in adaptacijah obsežne koristi, za katere so hotelirji zagrabili in tako se sedaj na Bledu le zida. Položaj je bil zaradi nesposobnosti prenočitve v večjih hotelih zamotan, rešitev pa se je pokazala, saj navidez, v manjših hotelih in pri privatnikih. Ta rešitev je pa bila preoptimiistična, ker se je izkazalo, da vsi ti ne bodo mogli spravit dovolj sob in postelj za visoko število tujcev. Vrh vsega je začela še občina s kanalizacijskimi deli, ni bilo mogoče dobiti primernega lokala za zabavo in razdelitev nagrad, z eno besedo, potrebna je bila hitra odločitev, ki je pred par dnevi padla: Vse prireditve se prenese v Bohinji, vendar v nezmanjšanem obsegu. Škoda je pač, da te ugodne prilike Bled ne more uporabiti za uspešno propagando svoje — pro futuro — zimske sezone.

Bohinj ni pokazal k sreči nobenih težkoč, zaradi katerih bi bil uspeh mednarodnih tekem kakorkoli ogrožen. Tekme se bodo vršile nemoteno, seveda zaradi spremembe v kraju program ne more ostati v prvotni razvrstitvi. Najbolj pereče vprašanje namest tve gostov je zadovoljivo rešeno: hotel Sv. Janez bo središče in rezerviran za tuje tekmovalce in glavne funkcionarje. Domači tekmovalci se bodo nastanili v privatnih hišah, vse ostalo, hoteli, pensioni in privatne vile pa bodo na razpolago gostom. Bohinj bo lahko prenočil bo 1000 gostov skupno, v glavnih tekmovalnih dneh bodo za skrajno silo še na postaji kurjeni vagoni. — Za Bohinji in njegovo krasno zimsko naravo bo go-

»Ne, to je svakinjino dete. Reva je bolna, pa vzamem tudi njenega s seboj, kadar grem na pot. Denar si potem razdeliva. Vsaka dobi dva tisoč.«

»Tedad ti dve imata ločen račun,« je zamrmral nekdo tam zadi.

»Koliko stanejo otroci?« so se šepetaje spraševali ljudje vse križem.

»Štiri je navadna cena.«

»Nu, ti imajo zmisel in okus za trgovanje! Do živga nas bodo odrli!«

»Včeraj so bili še po trije... In koliko stane kruh?«

»Saj so znoreli... Tega vendar ni moči doseči... Prejšnji teden sva se nekam peljali z mojo snaho. Da sva dobili vozovnice, sva morali plačati po pettisoč za otroka. To je že strašno.«

»Da, otroci imajo zdaj svojo ceno,« je potrdil starec v škornjih iz klobučevine. »Pametna ženska lahko kmalu pride do denarja.«

»Strašno. Poglejte, v dveh minutah ni nikjer nobenega vekavca več!«

»Hm, to še ni nič. Kadar je semanji dan, cvete kupčija še vse drugače...«

»Poglejte nu, tam prihaja neki kruzljavec s slepecem. Bože moj, kakšnih ne jemljejo ljudje!...«

»Če te stiska, je tudi tak dober...«

»Ja, ali vas je že zopet toliko nohvih?« se je začudil stražnik. »Več jih

tovo uspešna propaganda baš v teh prireditvah, žal le, kot omenjeno, da celi bohinjski kot z Bledom vred ne bo tega doželen.

V naslednjem navajamo še program prireditve po novem načrtu:

29. januarja: sprejemanje gostov; 30. I. dopoldne: smuški tek in kombinirana tekma na 18 km s startom in ciljem pred hotelom Sv. Janez; 31. I.: vojaška patrolna tekma na 30 km s streljanjem Start in cilj v Boh. Bistrici, za tekmovalce prost dan, izleti; 1. II.: dopoldne: kombinirane tekme v smuških skokih na Hanssenovi skakalnici v Bohinju; ob 10.: mednarodna drsalna tekma dam, gospodov in juniorjev na Boh. jezeru, obvezni liki; popoldne: ob 14.30 velika skakalna tekma na Hanssenovi skakalnici; 2. II. dopoldne: 30 km vztrajnostna tekma s startom in ciljem pri hotelu Sv. Janez; popoldne: 18 km vojaška smuška tekma poedincev, na Bohinjskem jezeru prosto drsanje dam, gošpov in juniorjev; zvečer: ob pol 20. svečana proglasitev rezultatov in razdelitev nagrad zmagovalcem v hotelu Sv. Janez; 3. II. izlet v planine, ev. na Bled in v Kranjsko goro.

Program smuških tečajev

V Kranjski gori od 25. t. m. do 3. jan. pod vodstvom saveznega nastavnika Hinka Širclja. Prijavnina 100 Din, dnevna oskrba 35 do 50 Din, postelja v kurjeni sobi 20 Din. Prijave sprejema JZSS v Ljubljani do 20. t. m. »benem s prijavnino. — Pri Sv. Janezu v Bohinju. Tečaj SPD bo vodil savezni nastavnik Janez Kveder. Prijavnina 100 Din. Celokupni penson obnem s stanovanjem 75 Din dnevno. Prijave na SPD v Ljubljani ali hotel Sv. Janez v Bohinju. Tečaj bo končal 1. jan. — Pri Mariborski koči. Tečaj SPD bo vodil inž. Rungaldier in por. Ogošlec. Prijave sprejema SPD Maribor, dnevna oskrba 30 Din. — Na Klopnem vrhu bo vodil tečaj SPD savezni nastavnik Ivan Tavčar za izvečbane smučarje. Prijave na SPD Maribor. Dnevna oskrba 30 Din. — Na Ribniškem sedlu bo tečaj SPD za tekmovalce. Prjave sprejema SPD Maribor. Dnevna oskrba 50 Din. Tečajji mariborskega SPD bodo trajali do 1. jan.

Na Sv. Planini bo priredil tečaj SPD Litija, podobor Zagorje pod vodstvom saveznega učitelja od 28. dec. do 1. jan. Celodnevna prehrana in prenočnica v zakurjenih sobah 35 Din za osebo. Prijave takoj na SPD, podobor Zagorje Prijavnina 20 Dn se plača ob nastopu tečaja. Pri Sv. Janezu v Bohinju bo vodil tečaj SPD od 2. — 10. jan. savezni nastavnik Janez Kveder. Prijavnina in oskrba kot za prvi tečaj. V Kranjski gori bo od 6. do 15. jan. tečaj pod vodstvom saveznega nastavnika Hinka Širclja. Prijavnina, oskrba in prijave kot za prvi tečaj. — Pri Sv. Križu nad Jesenicami bo od 15. od 25. jan. tečaj pod vodstvom saveznega nastavnika Jože Pogačarja. Prijavnina 100 Din. Celodnevna oskrba 55 Din. Prijave obnem s prijavnino na JZSS v Ljubljani najkasneje do 10. jan.

Vremensko poročilo JZSS po stanju 11. t. m.: Rateče: temperatura —3, snega 15 cm, suh, smuka manj ugodna, vreme jasno, v Planici več snega in smuka povoljnija. — Kranjska gora: temperatura —3, sneg pršič, 6 cm, v višjih legah stopnja več. Smuka ugodna samo na gladkem terenu in na cesti na Vršič. — Bohinjska Bistrica in jezero: temperatura 3, snega 2 cm, na Črni prsti 30 cm, v Komni mi pri Sedmerih jezerih 1 m. — Velika planina: snega 15 cm, sneži, smuka ugodna. — Kofce: —5, snega 25 cm, sneži, suh pršič, smuka prave dobra. — Ta vremenska poročila JZSS bo objavljali ljubljanski radio dopoldne, in sicer vsak teden ob sredah, petkih in sobotah, odnosno v dneh pred prazniki. Sobotna poročila bodo vsebovala morebitno izpremembo vremena v zadnjem trenutku. Origin alna poročila bodo izstavljena pri tvrdki A. Gorec v palači ljubljanske kreditne banke, pri pisarnjah Putn ka v isti palači in pri Putniku v hotelu Miklič. Telefonične informacije daje gen. tajnik g. Gorec, telefon 3006. — JZSS.

Smučarje Ljubljanskega Sokola vabi načelstvo na sestanek danes ob 20. v društveni sobi.

Pristopajte k Vodnikovi družbi!

Iz življenja in sveta

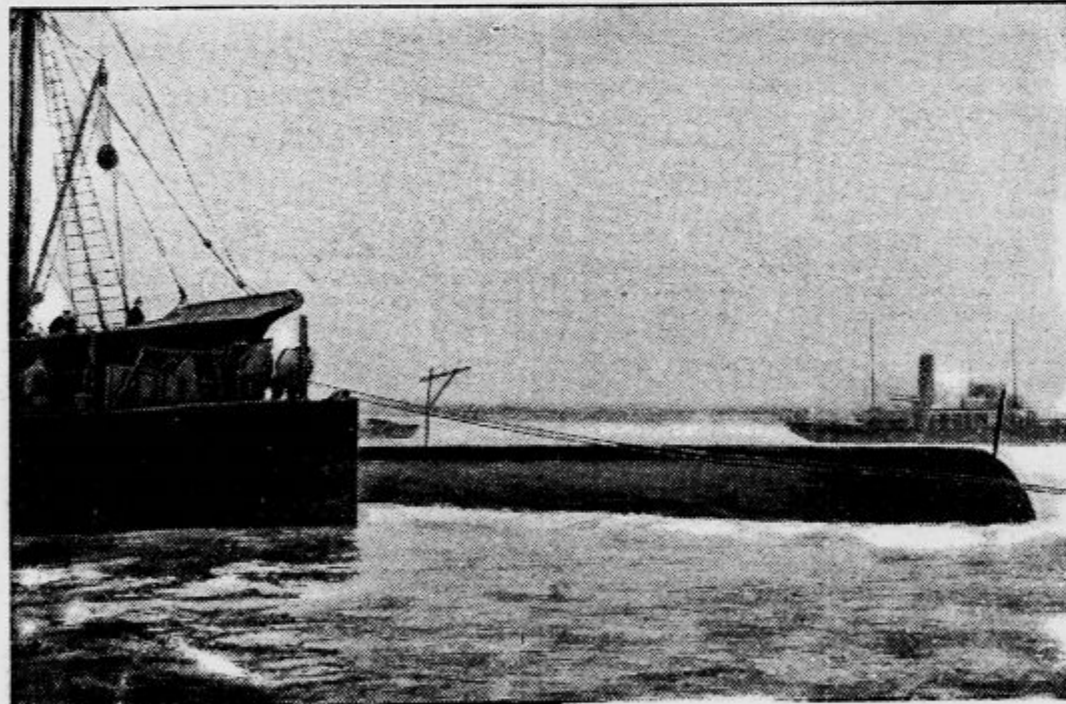
Mednarodni rudarski izvršni odbor

V Berlinu zboruje mednarodni izvršni odbor organizacije rudarskih delavcev, ki razpravljajo o krizi v rudarstvu. Predsedništvo tvorijo (od leve proti desni): Quintin in Vigne (Francija), Cook (Anglija) in Dejardin (Belgija).

Mrtvo mesto v „Dolini smrti“

V Kaliforniji se je zopet pojavila mrzlica, ki jo v Ameriki imenujejo »gold rush«, lov za zlatom. V solnate puščave Kalifornije zopet rojajo tisoči pustolovcev, da se znova lotijo izkoriščanja zlatega rudnika v zlatokopskem mestu Skidorja. Možem se je pridružil tudi poročevalec nekega velikega lista iz S. Franciska, ki poroča o pohodu naslednje zanimivosti: Po dnevne potovanju po obupni puščavi smo dospeli do zelenice Lene pine, kjer smo se zadnjič založili z vodo in z živili. Po ozkih polzasutih stegah smo nato krenili v »Dolino smrti«. Vso pot smo srečevali opuščena taborišča zlatoiskalcev, v neki globeli, prenasličeni so soljo in sodo, pa smo naleteli celo na dva zlatokopa starega kova. Živela sta ob majhnem izvirku in sta bila napravljena še po stari šegi, ker sta že dolga leta odrezana od sveta. Dospeli smo končno na visoko planoto blizu nekdanjega mesta Skidorja. Pokrajina ima podoben površine meseca: vse je belo od soli in sode, nikjer ni niti najmanjšega sledu kakega življenja, niti bilke niti žuželke ni v tem nesrečnem kraju, ki leži 1800 m visoko. Tako smo prišli v mesto, ki je žalostna pričča nekdanje kalifornske zlate mrzlice. Iz popolne puščave se je bilo v par mesecih dvignilo mesto z urejenimi hoteli, bankami, restavracijami in plesišči. Danes pa je to mesto

prazno. Nezaklenjena, na stečaj odprta vrata in okna so se gibala v lahkem vetru ter s škripanjem prekinjala poslušno tišino. Vendar pa ima mesto kljub temu številno prebivalstvo. To so tisoči podgan, ki so ostale od prejšnje človeške naselbine in ki brez bojazni tekajo po ulicah in hišah, da se nam je zdelo varneje, utaboriti se na prostem. Ameriški javnosti je znano, da mesto ni opustelo toliko zato, ker bi bili izčrpani zlati viri, marveč zaradi pomanjkanja vode, zlasti pa zaradi silnih množic zločincev, ki so se bile natepli v ta kraj iz vseh delov sveta ter ropali in plenili po mestu. Ko se nadloga ni dala izkoreniniti, so se posušeni delavci izselili in za njimi so morali iti tudi razbojniki. Mesto je danes ostalo tako, kakor so ga zapustili ljudje. V postnem uradu so v predalčkih še lepo urejena pisma, ki so ostala na mestu po begu poštnega osobja, v barih se vidi še na stotine popitih steklenic in na nekaterih mizah so pod prahom še raztresene karte, s katerimi so si kvartopirci kratili čas. Vrata brivnic so na široko odprta, kakor bi vabila kosmate kliente, v pogrebem zavodu pa še vedno stoji zaprašen pozlačen voz. Lastnik se je na konjih otel pred razbojniki in pred smrtjo, ki je grozila zavoljo žeje. Razbojniki so namreč onemogočili vsak dovoz vode ter so tako ustvarili

Morje vrača svoje žrtve

Pred 4 tedni so viharji na Vzhodnem in Severnem morju potopili množico ribiških ladij in čolnov. Sedaj meče slani element polagoma svoje žrtve na suho. Slika nam prikazuje prevrnjeno jadrnico »Lütt«, ki je priplavala v luko Swinemünde. O posadki na žalost ni sledu. Usoda pomorščakov: človeških žrtev morje ne vrača.

stoji iz vrste kakor v vrsti! Kako pa spoštujete red, vi tam! Ah ste brez glave? Postavite se v vrsto! Državljan, kaj pa iščeš ti tukaj?« je vprašal delavec. »Pomakni se nazaj.« »Saj imam vendar tudi jaz otroka!« se je odrezal delavec. »Bes te plantaj! Tedaj ostani, kjer si.« »Ti! Ti! Držiš ga z glavo navzdol!« se je v tem trenutku oglasila mati. »To so ljudje! Kakor da ne bi še nikoli imeli otroka na rokah!« »Kaj pa se derete tukaj? Saj je plačal. Vse eno je, kako ga drži!« Odprli so blagajno. Množica se pomika dalje kakor mogočen zid. Nikjer razpoke, nikjer presledka. Zdjajci priteče trgovka s kanglico, pa mora nazaj, v vrsto Kruljevca s slepcem se ji je približal. Trgovka je privzdignila otroka, ga potežkala in ga hotela v prvem trenutku odkloniti. Toda potem se je spomnila, da drugače ne pride do blagajne. Naposled je zavila slepca v ruto in šla naprej. »Kaj tudi ti si razpečal svojega?« je vprašala neka znanka Kruljevca. »Nu, kadar ni več drugih, pridem pač tudi jaz na svoj račun.« ji je odvrnil možki. Zdjaj ga ni bilo več v repu brez otro-

ka. Mimo je prišel celo rdečearmejec. Ustavil se je in rekel: »Žene, le skrbite za pomnoževanje! Rdeča armada potrebuje vojakov. Ve jih boste dale!« »Da, da, žene so se postavile na noge,« je pripomnil vojakov tovariš. Ko je delavec kupil vozovnico je prinesel materi otroka nazaj. Ogorčeno je dejal: »Tu ga imaš, babnica. Vsega me je zmočil.« In je izginil v klopčiču, ki je bruhnil na peron, da si zagigura prostore v vagonih.

Repertoarji

- LJUBLJANSKA DRAMA. Začetek ob 20. Sobota, 13.: Serija A-000001. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. LJUBLJANSKA OPERA. Začetek ob 20. Sobota, 13.: Boheme. C. SENTJAKOVSKI GLEDALSKI ODER. Sobota, 13.: Revna ko cerkvena miš. MARIBORNSKO GLEDALIŠČE. Začetek ob 20. Sobota, 13.: Škrjančkov gaj. C. Znižane cene. Zadnjič. Nedelja, 14. ob 15. Aleksandra Kuponi. — Ob 20.: Gospa ministrica. Kuponi.

vali vse mesto. Drugi dan smo nadaljevali pot proti rudnikom v »Dolino smrti«. Tisoči delavcev so našli smrt pod palečim soncem na solnatih brezupnih tleh. Na grobovih tiče lopate zlatoiskalcev in na nekaterih je zapisano: Umrl od žeje. Nedavno je počila v javnost vest, da je neka družba, ki išče volframove rude, naklela na bogata ležišča zlata in takoj se je pojavila množica podjetnih mož, ki se hočejo znova lotiti pridobivanja zlata. Nekaj teh se je že naselilo v Skidorju ter že neumorno brskajo po okolici.

Štirje narodi in en film

V Berlinu in po drugih nemških mestihso uprizorjali te dni film po slovitom romanu nemškega pisatelja Remarquea »Na zapadu nič novega«, proti kateremu so nastopali nacionalistični krogi z bučnimi demonstracijami. Saška deželna vlada se zahtevala, naj bi ta film za Nemčijo sploh prepovedali. In kakor so poročale zadnje vesti, se je to tudi zgodilo.

V Parizu teče isti film in nekateri gledalci so protestirali, češ da proslavljajo nemški pohod v Francijo. Toda filmska cenzura ga je dovolila z izrečno ugotovitvijo, da vpliva po svoji vsebini pacifistično. — V Londonu so ga sprejeli vsi kot antimilitaristični in protivojni film — nihče se ni nad njim zgražal. V Ameriki so sicer dejali, da je režiser podčrtal Nemcem naklonjeno tendenco, toda ameriška akademija za filmsko umetnost mu je priznala svojo prvo nagrado za l. 1931...

Za Božič

znižujemo cene vsem oblačilnim predmetom. — Tedaj najugodnejši nakup je pri trdkri

Drago Schwab, Ljubljana

Velikanski stadion

V Stuttgartu naglo gradijo največji stadion na svetu, v katerem se bodo vršile prihodnje peletje mednarodne telovadne tekme. Imel bo prostora za 300 tisoč gledalcev in 50 tisoč sedežev pod streho. V areni bo lahko nastopalo do 45.000 udeležencev istočasno. Zdradba je izvršena v modernem železobetonu ob reki Neckarju. Poleg nje se nahaja ogromen plavalni bazen in »Klub-Haus«, velikanski hotel, v katerem bodo prenočevali in obedovali udeleženci tekem.

Pinkertoni

Sir Conan Doyle si je izmislil svojega Sherlocka Holmesa in ga je nalašč naselil v Baker-streetu, ki je znan med londonskimi ulicami po svojih nepopisno zmedenih hišnih številkah. Zato pa obstoji Pinkerton, junak ameriških detektivnih povesti, v resnici. V New Yorku, Chicagu in drugih ameriških vele mestih visijo v glavnih ulicah izveski: »Pinkerton Detective Agency«. Telefonski imeniki z milijoni naslovov prinašajo njih številke v posebno debelem tisku. To so vsestranska podjetja, ki so addeležena tudi pri političnih, volilnih in sličnih kupčijah. Upton Sinclair je ožigosal v enem svojih romanov posle Pinkertonovih zavodov pri stavkah: dobavljajo na zahtevo lastnikov n pr stavkocake in podobno. Tudi to je business. Sicer pa so Pinkertoni pred vsem detektivi, ki proti izdatni mu plačilu oskrbujejo vsakršna naročila v vseh delih sveta. Lani je ukradel neki vlomilec znani ameriški igralnik poletni nakit v vrednosti 100.000 dolarjev. Prava sreča, ča ni

imela dama doma zimskega nakita, ki stane že 500.000 dolarjev. Pinkertoni so zasledovali tatu leto dni po vsej Evropi vstevši Grenlandijo in so ga naposled prijeli v Južni Afriki, kjer je zopet pričel lov na diamante. Utemeljitelj te svetovne znane tvrde Allan Pinkerton je kakor znano umrl te dni v New Yorku v 54. letu starosti. Med svetovno vojno je bil kot ameriški častnik na francoski fronti zastupljen z nemškimi plini, od tedaj je vedno bolehal in je moral predčasno opustiti svoj detektivski poklic.

Velika pošiljatev

Moskovski Marks v in Engelsov zavod (socialistična akademija znanosti) je v Londonu za drag denar kupil komplet dnevnika »Times« za 130 let, počeni od leta 1800. Visoko zavarovana pošiljatev je s posebnim tovornim parnikom srečno prispela v Leningrad.

Radio

Izvešček iz programov

- Sobota, 13. decembra. LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Plošče. — 18: V dolini gradov. — 18.30: Koncert radio orkestra. — 19.30: Angleščina. — 20: Prenos opere »Traviata« iz Beograda. — 22.30: Napoved časa in poročila. Nedelja, 14. decembra. LJUBLJANA 8: Kmetiška ura. — 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.20: Evropsko gospodarsko življenje. — 11: Koncert radio orkestra. — 12: Napoved časa in poročila. — 15: Kmečka žena. — 15.30: Plošče. — 16: Humoristično štivo (Milčinski). — 16.30: Koncert pevskega društva »Sava« z Jesenic. — 17.30: Ljudska igra »Vdovec«. — 19: Prenos opere »Laterna« iz Praga. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio orkestra. BEograd 9: Prenos iz Saborne cerkve. — 12.30: Koncert radio orkestra. — 17.30: Narodne na harmoniko. — 20: Koncert komorne glasbe. — 21: Veseloigra. — 21.20: Poročila. — 21.40: Plošče. — ZAGREB 11.30: Orkestralni koncert. — 17: Koncert godalnega kvarteta. — 20.30: Operetni večer. — 22: Lahka glasba. — PRAGA 16: Popoldanski koncert. — 18: Božične pesmi. — 19: Prenos Novakove opere »Laterna« iz gledališča. — 22.20: Jazz band. — BRNO 16: Popoldanski koncert. — 18: Arije in pesmi. — 19: Prenos opere »Praga«. — VARŠAVA 17.20: Koncert godbe na pihala. — 20.20: Koncert švicarske glasbe. — 21.40: Klavirski koncert. — 22.10: Prenos iz gledališča. — DUNAJ 10.20: Koncert na orgle. — 11.05: Orkestralni koncert. — 13.05: Opera »Rigoletto« na ploščah. — 15.05: Koncert orkestra. — 17.30: Komorna glasba. — 18: Klavirske skladbe. — 19.40: Lahka glasba. — 20.30: Dramski večer. — Jazz-band. — BERLIN 20: Bavarski večer iz Monakovega. — Godba za ples. — LANGENBERG 20: Prenos bavarskega večera iz Monakovega. — 21.35: Cerkevne himne. — Nočni koncert in ples. — MÜHLACKER 16: Koncert orkestra. — 18.30: Oratorij. — 20: Prenos iz Monakovega. — 21.30: Koncert orkestra. — 12.45: Koncert godbe.

Dr. J. C. Oblak:

Slovenski tip

(Glej »Jutro« od 25. novembra in 5. decembra.) V priprostem in za tiste čase tudi lepem Kadilnikovem opisu ture na Veliki Klek se razodeva več slovenske duše in slovenskega tipa, kot v vsem učenem »estetiziranju« in »estetiziranju«. O tem resničnem slovenskem tipu — »majhne postave in kosonogem« — pa bemo v Tumovih knjigi tudi še to-le: »Prav v oči je padel ljubljanski mladin, ko se je v nedeljo na večer vračal v Ljubljani, klobuk bogato okinčan s plinjskim cvetjem, kakor kmečki rekrut, z dolgo palico, ki mu je segala nad pol metra čez glavo.« Naj mi oprostí g. dr. Tuma, ako izrazim svoje skromno mnenje, da to ne spada v knjigo, ki se predstavlja kot znanstvena — ker smatrajo to premnogi za neumestno smešenje — kakor tudi metanje s čudnimi izrazi, s katerimi naj bi bili zadeti oni plezalci, baje odlični Skalaši — ki se naj pretvarjajo v »gole estete« in podobno. »Goli samoestet« je sploh dr. Tumova iznajdba; kajti tak planinec po svojem bi-

stvu — kakor zgoraj pokazano — ne ekstira. Tudi Kugy ni »goli estete«, čeprav mu planinstvo ni — sport, s čimer pa še ne taji etičnega momenta; etika in sport pa nista identična.

Resnični slovenski tip tihega »gorskega potnika s torbo« je tudi Fran Erjavec in njemu zelo sorodni Ferdinand Seidl. In ne hotel bi prezreti tudi našega Janeza Mencingerja in njegove tipične hoje na Triglav. Vsi ti res niso alpinisti v smislu nemškega gorskega športca, toda v široko zasnovanem pogovju o slovenskem tipu planinca ako noče biti enostransko in omejeno, jih ne moreš prezreti in še toliko drugih, ki so v verigi razvoja — rekel bi najmanj nepogrešljivi členi. Dejstvo, da se kdo načelno iz — skromnosti (?) ne vpiše v knjigo, in tiha antiteza (s Kadilnikom) češ: jaz ne trgam cvetlice, — še ne ustvarja — slovenskega tipa... Da pa se ne bo mislilo, da zapišeta to iz kake osebnosti užajenosti, kakor da se je moja malenkost zapostavilo, pribijem, da g. dr. Tuma moje malenkosti ni prezrl in da se celo čudim, da mi je vsaj med pisatelji priznal — delavnost od prvega početka. Ni pa prav, da je v svoji egocentrični knjigi prezrl toliko drugih popolnoma. Aljaža je potisnil v ozadje, sebe pa v ospredje preko vsake dopustne mere. Neutajljivo dejstvo pa je, da je slovensko planinstvo pod okriljem Aljaža v onih letih (od l. 1893—1902), ko je bil dr. Tuma — kakor sam priznava — za javnost absolutno neaktiven, doseglo tak razmah ter je ustvaril Jakob Aljaž take vrednote v naših Julijskih Alpah, da še danes uživamo obresti od tega neminovnega kapitala. Ne glede na to — rekel bi tehnične pridobitve — pa je tudi duhovni delež Jakoba Aljaža pri razvoju slovenskega planinstva zelo velik, — kajti s svojo osebo je pridobil za idejo takorekoč cel stan, zlasti pa s svojim vzgledom in ugledom tudi ljudstvo, ki je bilo v onih časih turistom in turistični nenaklonjeno. Saj je tudi Cankar, ki je imel sicer izrazit smisel za prirodu, bril bridke norce iz »turistov z dolgimi palicami, a tem krajšo pametjo«...

Zamolčanje za one čase velikega alpinskega čina Franceta Kadilnika s pohodom Velikega Kleka pa se mi je na prvi pogled zdelo nekam čudno in mi sploh ni bilo umljivo. Ko sem pa pri nadaljnem čitanju opazil, da se o Aljažu tudi ne ve povedati drugega, kakor da je na svoje stroške postavil po sebi imenovani stolp ter se celo »mlajše alpiniste« pozivlje, da naj sami spišejo zgodovino novejših alpinistike ter bral opazko o »neki ljubosumnosti« starejših do mlajših, mi je bila stvar jasna. Dr. Tuma podčrtava tezo, da je častihlepje občečloveška — slabost, ali boljše lastnost, brez katere bi sploh ne bilo nobenega napredka. In ima v veliki meri prav. V resnici pa je vpliv dr. Tume na razvoj slovenske alpinistike razmeroma jako majhen, zlasti pa v onem času, v katerem je šele pričel prinašati »Plan. Vestnik« one »skromne njegove popise«. Šele dr. Š. ga je opozoril — kakor sam pravi — na dolžnost sodelovanja in spisovanja in ga pridobil za to. Zelo žalitva bi bila za razvoj slovenskega planinstva, ako bi bilo moralo brezdelno čakati vseh 10 let od 1893 do 1902 na to sodelovanje in ako ne bi bilo izpolnilo te dobe delo S. P. D., predvsem pa Aljaž in drugi.

Dr. Tuma pravi, da je tekma v planinstvu perhoescirana, da, izključena. O snobizmu pa pravi, da je snobizem poudarjanje in poviševanje nebitnega s povzdigovanjem samega sebe. Ob tezi podpisem z obema rokama.

Ugledni kritik Fran Kobler graja v Hribarjevih in Šukljetrovih spominih egocentričnost ki pa je pri obeh kolikor toliko opravičljiva, ker gre za osebne memoarje. V tej knjigi, ki se je napovedovala kot znanstvena knjiga, pa je to tem manj na mestu, zlasti pa, če se drugim očita v njej grehe, ki jih zagreši avtor sam v svoji knjigi. Dvojni isti greh ima nad seboj: ko očita tujo učenost našim znanstvenikom, je nagromadil v svoji knjigi skoro vse, s koi tujo učenost in ko piše o nekaki ljubosumnosti pred poletom in pogumom drugih, zamoči v svoji knjigi prvovrstni alpinisti čin Franca Kadilnika in vseh onih, ki so se povpseli pozneje še vse višje (na Matterhorn in tudi Mont Blanc). Je že tako naše bôre življenje, da je v njem polno protislovij.

Ko pa citira O. E. Meyerja, ki pravi, da je morda najbogatejšje življenje ono, ki zna v sebi zediniti največ — protislovij, si je v nebroju tujih citatov morda nevede in nehote položil v usta te besede v svoj lastni zagovor.

Mislím pa, da mi ob koncu ni treba poudariti, da spoštujem g. dr. H. Tumo prejkoli kot naobraženega in načitanega moža in da mi niti na misel ni prišlo ga prizadeti osebno, čeprav se ne strinjam z njegovimi nazori.

Sprejmemo

Izučene čevljarje

ki imajo voljo, da se izpopolnijo na stroju ali v prodaji. Prednost imajo dobro pisarni s kavčijo. Ponudbe s fotografijo in opisom sedanje prakse, zaposlenja, družinskega in imovinskega stanja poslati pod »Domačič« na Publicitas d. d., oglašni zavod, Zagreb, Ilica 9. 17274

Karbid

na malo in veliko SODOAD: orijen-ska družba za izdelavo kisika in drugega acetilena, Zagreb, Kraljice Marije 23. — Telefon 21—97. 381

DNEVNO SVEŽE PRAŽENA: MOTOH KAVA. Ljubljana Vodnikov trg st. 5.

Betka Čop roj. Počučnik posestnica. V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da je naša nad vse ljubljena mama, sestra, tašča, teta in svakinja, gospa. dne 11. t. m. po kratki, težki bolezní, previdena s tolažili sv. vere, nenadoma preminula. Truplo blagopokojne prepeljemo v Moste pri Zirovnici, kjer se bo vršil pogreb v nedeljo dne 14. decembra 1930 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na župno pokopališče v Breznici. Ljubljana, Moste—Zirovnica, 12. decembra 1930. JULKA por. SILIHOVA, MINKA por. NOVAKOVA, MILICA por. WEINBERGERJEVA, hčerke — Ing. VINKO, JANKO, sinova — OLI ČOP roj. DOMALJOVA, sinova — JOSIP SILIH, DR. STANKO NOVAK, KAREL WEINBERGER, zeti — BOŽENA, IGOR, MARIJA, SASA, vnuki in vnukinje, ter vse ostalo sorodstvo. 17305. Mostni pogrebni zavod Občina Ljubljana

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če na dve naslov Oglasi oddelka »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas pridoben pod sifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonске številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičeče se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 3 Din. Vse pristojbine je uposlata obnemem z naročilom, sicer se oglasi ne pridobujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

in druge informacije, tičeče se oglasov, se dobijo tudi v podružnici »JUTRA«

Trbovljah

v hiši g. dr. Baumgartnerja.

Male oglase in inserate naročate v naši podružnici.

Služba dob

Kroj. vajenko 1866 modni atelje. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 53168-1

Pomočnice

učenko sprejme modni salon Šte. Franja Lakač. 33160-1

Šofer - mehanik

v vseh vrstah avtomobilov, težnih, treznih in zanesljivih. Na voljo tako moški kot ženska. Pridobiti se mora pod sifro »Šofer-strokovnjak«. 53192-1

Mlada, lepa dekleta

za damsko kapelo, pod vodstvom izkušene sprejme Šof. Schuster, kapelnica B. Šte. Topolšarska ul. 5. 53121-1

Kroj. pomočnica

za vsake kose sprejme takoj Ivan Arhar, krojašica, Bazarjeva 17, pošta šifra Jutra. 53298-1

Služkinjo

za vsako gospodinjstvo poslov sprejme, samostojno, sprejme modni oddelku »Jutra« pod sifro »Za stalno«. 53272-1

Siviljo

za vsako plateno in strojno, sprejme, samostojno, sprejme modni oddelku »Jutra« pod sifro »Za stalno«. 53296-1

Vajenca

za vsakega in vsakega sprejme v trgovini mehanike. Na voljo v vsaki trgovini. Bled. 53297-1

Pošteno učenko

za vsakega in vsakega sprejme v vsaki trgovini in vsaki pisarni. Na voljo v vsaki trgovini. Na delo. 53198-1

Kuharica

za vsakega in vsakega sprejme v vsaki trgovini in vsaki pisarni. Na voljo v vsaki trgovini. Na delo. 53198-1

Pletilja

za vsakega in vsakega sprejme v vsaki trgovini in vsaki pisarni. Na voljo v vsaki trgovini. Na delo. 53198-1

Gospodično

za vsakega in vsakega sprejme v vsaki trgovini in vsaki pisarni. Na voljo v vsaki trgovini. Na delo. 53198-1

Trgovski potnik

za vsakega in vsakega sprejme v vsaki trgovini in vsaki pisarni. Na voljo v vsaki trgovini. Na delo. 53198-1

Fiksni in provizijo

za vsakega in vsakega sprejme v vsaki trgovini in vsaki pisarni. Na voljo v vsaki trgovini. Na delo. 53198-1

G. Th. Rotman:

Sambo in Joko

Vesela letva zgodba.

140. A zdaj me boste gotovo vprašali, kaj se je zgodilo z ubogo gospo Česniko, ki je morala tako nenadoma z balonom poleteti v zrak? Le pogledite si to na sliki v tistem trenutku, ko je Sambo skočil v voz, je pristal balon z gospo Česniko tik pred slavolokom zmagave Pariza, kjer je zbudila uboga žena v svoji nočni srjaci velikansko pozornost. Posebno še, ker ni znala nič le sedice francoski... A dobri ljudje so na zadnje vendare poskrbeli za to, da se je vrnila v domači kraj.

Konec.

Akviziterja

zmožnega in vpeljane v prodaji elektroteh. predmetov v mestu in na deželi. Sprejme vsakega elek. strojnega podjetja. Honorar po dogovoru. Prednost izrednim v stroki ali zasloveni metalne. ozir. tehnične stroke. — Po. oddelku »Jutra« pod sifro »Elektro-akviziter«. 53292-3

Potnike

za prodajo koles in šivalnih strojev, proti proviziji sprejme vsakega. Javljati se pri Eng. A. Sin, Ljubljani, Aleksandrova cesta 7. n. 53311-5

Zastopnika

za provizorne oglaševalne aparate, francoskega izvora, 15cm na Dravsko ba. Sprejme. Ponudbe pod sifro »Aparati« na oglas. oddelku »Jutra«. 53291-3

Pouk

Prva oblast koncesionarna šoferska šola Camernik, Ljubljana. Junajska cesta št. 30. Jugoslo. telefon št. 2296. Pouk in praktične vožnje. 251

Šoferska šola

Camernik, Ljubljana. Junajska cesta št. 30. Jugoslo. telefon št. 2296. Pouk in praktične vožnje. 251

Gojko Pipenbacher

Ljubljana, Gosposvetska 12. Georija in vožnje. 47750-6

Služba išči

Trgovec

38 let star, amoben, uslužben, brskalec in slov. v govoru in pisari, išče nove mestne v trgovini, pisari ali skladišču. Event. kot naziv k delavcem. Vajen je vsaki gospodinjstvi, poljski, vrtnarski deli in vinogradniških deli, katerih se nobenega ne boji. Gre prod. obrabi in niki. Pisarnišk. del. Išče klerič. nam. oddelku »Jutra« pod sifro »Kremon in zanesljiv«. 53271-2

Odvetniška uradnica

z dolgoletno prakso, večina vseh pisarniških del. Išče klerič. nam. oddelku »Jutra« pod sifro »Kremon in zanesljiv«. 53271-2

Kdo sprejme deklo

ki ima veselje do šivanja in bi lahko pomagala tudi pri gospodinjstvu. — P. oddelku »Jutra« pod sifro »Pridne deklo«. 53282-2

Starejša ženska

dobra gospodinja, želi dobiti mesto gospodinjke pri domu, proti stanovanju in hrani. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod sifro »Dobro moč«. 53282-2

Zobotehnična praktikantinja

z etoletno učno dobo, želi mesto. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod sifro »Takoleen nastope«. 53304-3

Radio

Radio-aparat 5-tirotovski, nov, na baterije za samo 1300 Din prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50795-9

4-celni Neurovox

prebran na volocelnu, je ugodno napravo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 53290-9

Motorna vozila

Motorno kolo 500 cm³ kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 53293-10 na

Trgovski pomočnik

mlajši, izurjen v mešanici stroki, želi premeniti službo — najraje na deželo v okolici Ljubljane. Dopise na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Delevec«. 53299-2

Prodajam

Premog in drva prodaja Jeteršek, Vodmat 300

Puhasto perje

čisto, šobano kg po 48 Din druga vrsta po Din 38 kg čisto bele gosje kg po 150 Din za štiti pub kg po Din 250. Razpisiljam po pošt. nem povzjetju. L. Brozović Zagreb, Illica 82. kom. št. 862

Hrbtišče

za koledarje po niki kot in dnevene bloke št. III po 1 Din dobite v trški Goli & Pompe, Mestni trg št. 8. — Ljubljana. 53292-6

Moška zlata ura

fin, poceni naprava. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 53143-6

Bombaževo prejo

surovo, št. 12/2 na kristalnih vretenih, 420 kg skupno po Din 26,50 za kg prodam. Ocenjena poceni. Na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Plavljivo tako«. 53135-6

Bakren kotel

30 l, za Din 1450 ter močno stikhalno, uporabljiva za di za seno lad za 3000 Din prodam takoj. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 53133-6

Izložbena oprema

stoklona, za trg s ševlji naprava. J. Cegarjevi ul. št. 4. 53074-6

Kino

popolnoma prenovljen z stikhalno, uporabljiva, vse v brezhibnem stanju, novo vedno jako dobro obiskane se zaradi družinskih razmer takoj prodaj. — Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod sifro »Krasna bodočnost«. 50669-9

Snežke št. 40

popolnoma nove in belo otročko posteljico prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 53283-6

Za mlekarno

kompletan inventar naprave pri bilnici in Gosposki ulici št. 4. Oglasiti se je med 2. in 4. ure popoldne. 53278-6

Železen štedilnik

spalni divan in pisalno mizo prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 53278-6

Telefonsko celico

več vrst in oken ugodno prodja J. Dovič, Ljubljana, Pokopalska 29. 53274-6

Šamotno opeko

po izredni ceni in ugodno tudi manjše količine prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra« pod sifro »Šamotna opeka«. 53251-6

Pisalna miza

z drveca leca, črna polirana, poceni naprava. — Oglasiti se je med 2. in 4. ure popoldne. Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«. 53292-6

Radio

Radio-aparat 5-tirotovski, nov, na baterije za samo 1300 Din prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50795-9

4-celni Neurovox

prebran na volocelnu, je ugodno napravo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 53290-9

Motorna vozila

Motorno kolo 500 cm³ kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 53293-10 na

Potniški avto

takozv. prost, zelo prikladen za potnika ali potnika, ki porabi 61 benodna na 100 km, zelo ugodno napravo. Šte. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Capital

Družabnika (co) z kapitalom 50.000 Din išče dobičkonosno podjetje radi povečanja obrata. — Družabnik (ca) bi v Ljubljani lahko imel skladišče blaga in zaslovene. P. oddelku »Jutra« pod sifro »Sizir nih 20%«. 53008-16

Družabnika

s kapitalom 50.000 Din, s odlovanjem, 154cm za ševljo vpeljano trgovino z barvanimi izdelovanjem kemičnih proizvodov. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod značko »Kremon in zanesljiv«. 53273-16

30.000 Din

Kdor mi posodi za otročje novega, dobro vpeljane obrta 15.000 Din, temu vrtem od 1. novembra 1931. Ocenjena poceni. Na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Kremon in zanesljiv«. 53135-6

Družabnika

s kapitalom 50.000 Din išče dobro vpeljano ek. potna firma, Cenj. ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod značko »Kremon in zanesljiv«. 53253-16

50.000—75.000 Din

posojila preti 15% obratim želi najeti solno poljeje — proti najvišji možni garancijam. Event. se sprejme tudi bli družabnik s letim kapitalom. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Kremon in zanesljiv«. 53253-16

Enonadstropno vilo

novozidano, ca 1300 m² vrta prodam. Potreban kapital 70.000 Din. Ostalo blago. Poizve se v Rožni dolini IV/4 v tropskih. — Iskolam napravo tudi brez mač kinaparata. 53173-30

Pozor, društva!

Posevito za ferijalni dom, velika poslopja, idealne loče semelje, v krasnem goranskem kraju, v polnočnem okraju, kjer je avtopromet zelo poceni — napravo. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod sifro »W. e«. 50790-20

Ublačila

črna obleka poceni naprava. — Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod sifro »Dijaska stanovanja«. 53238-13

Plesalci, pozor!

črna obleka poceni naprava. — Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod sifro »Dijaska stanovanja«. 53238-13

Dolg zimski plašč

za gospoda, s sešalski pod. loce in sešalski ovratnikom poceni naprava. — Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod sifro »Dijaska stanovanja«. 53238-13

Stanovanje

3 sobe, predobna, kopalnice in vseh pritlikih, suter ter zele lično, takoj oddam pod zelo ugodnimi pogoji v Ljubljani, Mariborska št. 21. 53079-21

Stanovanje

3 ali 1 sobe in kuhinje, po možnosti v centru ali bližini išče mirna stranka brez otrok. Naslov pove oglas. oddelku »Jutra« pod sifro »Kremon in zanesljiv«. 53273-16

Stanovanje

3 sobe, predobna, kopalnice in vseh pritlikih, suter ter zele lično, takoj oddam pod zelo ugodnimi pogoji v Ljubljani, Mariborska št. 21. 53079-21

Dolg zimski plašč

za gospoda, s sešalski pod. loce in sešalski ovratnikom poceni naprava. — Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod sifro »Dijaska stanovanja«. 53238-13

Stanovanje

3 sobe, predobna, kopalnice in vseh pritlikih, suter ter zele lično, takoj oddam pod zelo ugodnimi pogoji v Ljubljani, Mariborska št. 21. 53079-21

Stanovanje

3 sobe, predobna, kopalnice in vseh pritlikih, suter ter zele lično, takoj oddam pod zelo ugodnimi pogoji v Ljubljani, Mariborska št. 21. 53079-21

Stanovanje

3 sobe, predobna, kopalnice in vseh pritlikih, suter ter zele lično, takoj oddam pod zelo ugodnimi pogoji v Ljubljani, Mariborska št. 21. 53079-21

Majhen lokal

za trafiko iščem v mestu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 53277-19

Lokal za branjarjo

takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 53135-19

Lokale za pisarno

v sredini mesta, poleg Mariborskega trga od dr. Filip. Fran. Miklošičeva oeta 4. 53253-19

V Kranju

blizu središča oddam po novem letu vožjo, separirano sobo, eventuelno dve — pripravno za pisarno ali podobno. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod sifro »Prometna točka«. 53135-19

V najem

dam v najem radi odpostojanja. Informacije daje Josip Marolt, Dvorca, vas pri Vol. Laščah. 53247-17

Kavarno

z lopo opremljenimi prostori oddam takoj v najem, proti odkupu vsega inventarja. Cenj. dopise na oglas. oddelku »Jutra« pod »Kavarna«. 53000-17

Les

Bukove in hrastove prago-ve, hrastove trise in la beli jason ter la orehov les kupuje Šebenik. 50160-15

Dijaska stanovanja

sprejmemo na stanovanje in hrano. Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«. 53267-22

Manevant

Majhno stanovanje oddam takoj v Rožni dolini zakonskemu paru brez otrok. Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«. 53163-21

Mansard. stanovanje

lepe sobe in kuhinje oddam eni ali dva osea ma. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 53163-21

Enosob. stanovanje

s pritlikami oddam s 1. januarjem 1931 v Podlimbarskega ulici 36. Ljubljana na VII. 53046-21

Stanovanje

3 sobe, predobna, kopalnice in vseh pritlikih, suter ter zele lično, takoj oddam pod zelo ugodnimi pogoji v Ljubljani, Mariborska št. 21. 53079-21

Stanovanje

3 ali 1 sobe in kuhinje, po možnosti v centru ali bližini išče mirna stranka brez otrok. Naslov pove oglas. oddelku »Jutra« pod sifro »Kremon in zanesljiv«. 53273-16

Stanovanje

3 sobe, predobna, kopalnice in vseh pritlikih, suter ter zele lično, takoj oddam pod zelo ugodnimi pogoji v Ljubljani, Mariborska št. 21. 53079-21

Stanovanje

3 sobe, predobna, kopalnice in vseh pritlikih, suter ter zele lično, takoj oddam pod zelo ugodnimi pogoji v Ljubljani, Mariborska št. 21. 53079-21

Stanovanje

3 sobe, predobna, kopalnice in vseh pritlikih, suter ter zele lično, takoj oddam pod zelo ugodnimi pogoji v Ljubljani, Mariborska št. 21. 53079-21

Stanovanje

3 sobe, predobna, kopalnice in vseh pritlikih, suter ter zele lično, takoj oddam pod zelo ugodnimi pogoji v Ljubljani, Mariborska št. 21. 53079-21

Stanovanje

3 sobe, predobna, kopalnice in vseh pritlikih, suter ter zele lično, takoj oddam pod zelo ugodnimi pogoji v Ljubljani, Mariborska št. 21. 53079-21

Stanovanje

3 sobe, predobna, kopalnice in vseh pritlikih, suter ter zele lično, takoj oddam pod zelo ugodnimi pogoji v Ljubljani, Mariborska št. 21. 53079-21

Stanovanje

3 sobe, predobna, kopalnice in vseh pritlikih, suter ter zele lično, takoj oddam pod zelo ugodnimi pogoji v Ljubljani, Mariborska št. 21. 53079-21

Stanovanje

3 sobe, predobna, kopalnice in vseh pritlikih, suter ter zele lično, takoj oddam pod zelo ugodnimi pogoji v Ljubljani, Mariborska št. 21. 53079-21

Prazno sobico

v sredini mesta, poleg Mariborskega trga od dr. Filip. Fran. Miklošičeva oeta 4. 53253-19

Sobo

v centru ali najbližji okolici, opremljeno in snodno, išče ugodnik

Zane Grey

Do zadnjega moža

Roman

Tudi mnoge steze, ki so vodile z Jorthovega ranča na vse strani, so jele Ellen zanimati. Prišel je čas, ko se je večkrat sama odpravila po njih, da bi videla, kam gredo. Daggsovega ranča, ki je bil baje samo nekaj milj onkraj gričev, v Medvedjem kanjonu, ni bilo moči najti. Ta okolnost jo je tolikanj zanimala, da je naprosila svojega prijatelja Spraguea in jahala z njim v Medvedji kanjon, da bi ga tam bolj gotovo našla. Našla ni ne ranča ne kladare, da, še ograde ne. A vseh steza ni zasledovala do konca. Nekatero izmed njih so vodile v najbolj divjo in zaraščeno goščo sotesko in videti je bilo, da niso po njih še nikoli gonili goved ali ovac.

Oče je naposled zvedel o Elleninih samotnih izletih. Ellen se je pripravila na hud prepir, zakaj odločena je bila, da se postavi po robu, če bi ji prepovedal zapuščati tabor; toda oče ji je samo odsvetoval, naj nikar ne jaše predaleč z doma, in kmalu spet pozabil vso stvar. Njegova raztresenost, ki se je menjavala z napeto razdraženostjo živcev, njegovo pogosto popivanje in njegovi hrupni razgovori z možni so postajali že kar vznemirljivi; to so bila znamenja neizogibnega propada in bližajoče se usodne borbe z govedarji.

Nekega dne se je Jorth po dvodnevi odsotnosti zgodaj zjutraj vrnil domov. Zdavnaj preden ga je Ellen zagledala, je že slišala konjski topot.

»Hej, Ellen! Stopi venkaj!«

Ellen je pustila svoje delo in stopila iz hiše. Z očetom je bil tuje, mlad velikan z ostrimi črtami, podlasičastimi očmi in mehko, svetlo, kodrasto brado. Nato je Ellen zagledala belega konja, ki sta sta ga bila moža očitno pripeljala s seboj. Oče ga je držal za vrvi, ki je nadomeščala uzdo. Ellen je takoj videla, da je belec lepa in čistokrvna žival.

»Tu je konj zate, Ellen,« je z nekakšnim ponosom rekel Jorth. »Pribarantal sem ga. Imel bi ga zase, a zame je prekrat in tudi nekoliko premajhen za mojo težo.«

Prvikrat po mnogih dneh je prešinila Ellen nekakšna radost. Še malokdaj je bila imela dobrega konja, takega pa nikoli ne.

»Oh, papa!« je hvaležno vzkliknila.

»Tvoj je, a z enim pogojem.«

»S kakim pogojem?« Nedorljivo je pobožala poplesavočega konja po grivi.

»Da ne boš jahala na njem nikamor iz Kanjona.«

»Velja... Bel je kakor sneg. Kako mu je ime?«

»Pozabil sem vprašati,« je odvrnil Jorth, razsedlavaje svojo lastno žival. »Slater, kako je ime temu belcu?«

Tršati velikan se je zarežal. »Mislim, da je bil Bobby.«

»Smešno ime!« je začudeno vzkliknila Ellen. »Nu, pa naj bo Bobby.«

»Imej ga dobro skopčanega, Ellen, kadar ne jašeš,« ji je še svetloval oče, preden je odšel z velikanom.

Bobby je bil poten in prašen in svilnata koža mu je drgetala. Imel je lepe temne oči, ki so spremljale Ellen pri slehernemu gibu. Vedela je, kako so oče in njegovi prijatelji podili svoje konje po gozdih in skalnatih potih; takoj je spoznala, da je bil konj zelo raz-

vajen. Ellen mu je očistila kožo, ga oščetkala in nakrmila. Nato ga je osedlala. Način, kako ji je vračal prijaznost, jo je prepričal, da je krotke naravi; in tako se je vzpela nanj in odjajala kakorkoli ga je poizkušala, v korak, v drnec, v skok, zmerom je bil pokoren njeni volji.

»Bobby, izpodrini si mojo vrlo Jenny,« je skesano rekla Ellen. »Pa naj kdo reče, da ženske nismo muhaste.«

Drugi dan je jahala v kanjon, da bi pokazala Bobbyja svojemu prijatelju Johnu Spragueju. Starega mezgorejca ni bilo doma. Ker so bila vrata odprta in je na ognjišču gorel ogenj, je Ellen sodila, da se mora kmalu vrniti. Razjahala je in spustila Bobbyja po sveži, zeleni travi, ki je nalik preprogi pokrivala tla. Kladara in vsa njena otrebijena okolica sta samo podčrtavali samotni, divji značaj gosca. Ellen je bila zmerom rada tu in je prejšnje čase pogosto obiskovala starega moža; šele zadnji čas se mu je bila nekam izneverila, ker so ji Spraguejevi pogovori, njegove novice in njegovo komaj prikrito sočutje težili srce.

Kmalu nato je začela peket kopit po trdo uteptani poti, ki je vodila po kanjonu nizdol v tisto smer, iz katere je bila sama prišla. Nič kaj verjetno ni bilo, da bi se Sprague sam vračal s te strani. Ellen je že mislila, da je oče poslal kakega pastirja za njo. Ko je prejahal eno izmed jas, je slišala, kako je njegov konj obstal. Najbrže jo je bil opazil; drugače si ni znala razložiti, zakaj ne bi jahal dalje. Tisti kratki pogled je zbudil v njej dojem, kakor da globoko sklonjen v sedlu opreza predse po poti in išče nekakšnih sledi. Nato je čula, kako se je jel znova bližati, le da je jahal zdaj veliko počasneje. In nazadnje je konj pridirjal na jaso in obstal. Ellen je spoznala to postavo v snjati obleki, ta široka pleča in ta obraz — obraz Jeana Isbela!

Galoše in snežni čevlji

z znamko »TRETORN«

so nenadkriljivi v pogledu trpežnosti in elegance. Kupujte samo vrhne in snežne čevlje »TRETORN«, ker so ti kot je dosedaj dokazano, najboljši.

II

Prvi štajerski vinski hram OTVORJEN JE

v Ljubljani v prostorih bivše gostilne Lavtizar, Sv. Petra c. 83.

Točijo se pristna haloška vina, bela in rdeča, liter po 12 in 14 Din. — Za obiten obisk se priporoča

17214 **MIMI ZALAR.**

Velika zaloga oblek

za gospode, izgotovljenih in po meri, vseh modnih potrebščin, perilo, kravate, nogavice itd.

17290

KRAŠKOVIC FRANC

LJUBLJANA, STARI TRG ŠTEV. 22.

Čitaite knjige **Čitaite knjige**

NAPOLEON BONAPARTE

O tem velikem možu obstoji že cela knjižnica literature. Najmi-kavnejše razkriva njegove dobre in slabe lastnosti, njegove javne in zasebne afere in doživljaje Conan Doylov roman Napoleon Bonaparte.

Broširan velja Din 40.—, vezan Din 52.—. — Pravkar ga je izdala v Levstikovem prevodu

Knjigarna Tiskovne zadruga v Ljubljani
SELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 6.

Opravnika št. A 156/30—2. 17251

Poziv

dedičem, volilojemnikom in upnikom inozemca.

Piatnik Ferdinand star., veleindustrijalec na Dunaju IV, Prinz Eugenstrasse 42, nem. državljan, je umrl dne 26. septembra 1930 v Schneedorflu pri Reichenau, Nem. Avstrija.

Sporočilo poslednje volje se je našlo.

Vsi dediči, volilojemniki in upniki, ki so državljani kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev ali v tuzemstvu živeči tujci, se pozivljajo, da napovedo svoje zahteve do zapuščine najkasneje do

1. marca 1931

pri podpisnem sodišču. Sicer bi se smela zapuščina izročiti brez ozira na te zahteve inozemskemu oblastvu ali od tega poverjeni osebi.

Dediči, ki stanujejo v tuzemstvu, so zaprosili, da naj se zapuščina obravnava pred sodiščem kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vnanji dediči in volilojemniki se pozivljajo, da napovedo svoje zahteve v navedenem roku ter da naznanijo ali zahtevajo odstop inozemskemu oblastvu. Sicer se bo, ako bi inozemsko oblastvo samo ne zahtevalo odstopa, obravnavala zapuščina tu, in sicer le z dediči, ki se zglase.

Okrajno sodišče Radeče,
oddelek I., dne 5. decembra 1930.

Morda še ne veste

da se pri nas izdelujejo umetnine iz dragih kovin popolnoma po lastnih osnutkih in željah posameznih odjemalcev. — Stalno v ogromni izbiri juveli, zlatnina, ure, namizne garniture, dragocen jedilni pribor i. t. d.

Le velika trgovina lahko nudi veliko izbero!

Ne zamenjavajte našega blaga z drugim, manj vrednim blagom! Najsolidnejše ste postreženi ob vsaki priliki pri znani, na novo moderno opremljeni tvrdki

JOSIP EBERLE

Ljubljana, Mestni trg — odslej telefon 3149

COGNAC J.&F. MARTELL

IVRKA USTANOVLJENA LETU 1718

Konjak „Martell“ je naravn proizvod, destiliran iz žlahtnih vin, pridelanih v vinskih gorah Cognaca (Francija)

Glavno zastopstvo: **Henry H. Neumann**
Zagreb, Boskovičeva ulica šte. 42

Reklamna prodaja **Konc. elektroteh. podjetje — telef. 3421**

1 kom. 22 m trpežnega šifona samo Din 220
1 kom. 12 m šifona izvrstne kakovosti samo Din 140, samo dokler traja zaloga.

Havliček Fran
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta šte. 5 (dvorišče hotela »Soča«).

Projektira — gradi — popravlja v mestu in na deželi vsa elektroteh. dela, aparate za luč, moč in slabi elektr. tok.

IVAN KOS, družba z o. z.
Ljubljana, Sv. Petra cesta 23.

ZAHVALA

Vsem, ki so nam ob težki izgubi naše nenadomestljive mamice, gospe

Marije Fettich-Frankheim

stali ob strani in nam lajšali tužne dneve s tolažilnimi besedami, s sočustvujočimi obiski ali kakorkoli, bodi izrečena tudi tem potom naša najiskrenejša zahvala.

Prav posebno zahvalo pa smo dolžni gg. dr. Jos. Volavšku za požrtvovalno zdravniško pomoč v času bolezni, č. sestram iz »Vincentinuma« za ljubeznjivo postrežbo in negovanje, preč. duhovščini, sl. pevskemu društvu »Ljubljanski Zvon« za genljive žalostinke, gg. stanovskim tovarišem naše pokojne mame, p. n. frizerski zadrugi, vsem darovalcem prekrasnega cvetja in vsem in vsakomur, ki je spremil našo ljubo mamico na njeni zadnji poti.

V Ljubljani, dne 12. decembra 1930.

17280 ZALUJOCI OSTALI.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša predraga soproga, mamica, tašča in babica

Kristina Fleš

danes ob 1. uri zjutraj v 61. letu starosti, previdena s tolažili sv. vere, po dolgi in mučni bolezni, za vedno zatisnila oči.

Pogreb drage pokojnice bo v soboto dne 13. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Škofji Loki št. 126 na mestno pokopališče.

17281

Škofja Loka, dne 12. decembra 1930.

LUDVIG FLEŠ, soprog; ZINKA BARTL, hči; inž. IVAN BARTL, zet; LJUBICA, ALENKA, vnukinja.

Razpis voženj.

MESTNA PLINARNA LJUBLJANSKA razpisuje odajo voženj premoaga in drugega blaga za leto 1931.

Podrobni pogoji so na razpolago pri ravnateljstvu.

Prošnje je vložiti do 27. decembra 1930 opoldne v pisarni mestne plinarne.

17255 **RAVNATELJSTVO.**

Najprimernejša darila za Božič in novo leto

ALKO-LIKERJI

Dobivajo se v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

»ALKO« d. z. o. z. v LJUBLJANI. 17266

Električne MOTORIE

generatorje (dynamo), kovaške ventilatorje, vodne sesalke, vodogrelce i. t. d., dobavljiva

„Elektrotehna“ d. z. o. z.

LJUBLJANA, Vegova ul. 2.

Izvršuje tudi: Elektrifikacije industrijskih naprav, mlinov, žag itd. 377

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom prerane smrti našega dragega brata, strica in svaka, gospoda

Franc Zupana

se tem potom najiskreneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja ter vsem prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi poslednji poti.

Kranj, dne 10. decembra 1930. 17277

Zalujoče rodbine:
STEF, ENGELMAN, ZUPAN in ostali sorodniki.

Brez posebnega obvestila

Strtih src sporočamo vsem, ki ste poznali našo iskreno ljubljeno, nenadomestljivo, predobro hčerko in sestrico

Marijo Scharlachovo

da nas je danes ob pol 8. zjutraj, previdena s tolažili sv. vere, v cvetu mladosti, neutolažljivo zapustila.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v nedeljo, dne 14. decembra ob 16. uri iz hiše žalosti, Goričane pri Medvodah, na župnijsko pokopališče v Sori.

Goričane, dne 12. decembra 1930.

ZOFIJA SCHARLACH, mati — RUDI, brat — SONJA, IDA, GUSTI in FRIDA, sestre, ter ostalo sorodstvo. 17297